

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kolbuszowskiego za 2025r.

Sporządził :

p.o. Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny

w Kolbuszowej

Data i podpis

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej
ul. 11 Listopada 10 | 36-100 Kolbuszowa
+48 17 22 71 150
adres e-mail: psse.kolbuszowa@sanepid.gov.pl
adres e-Doręczeń: AE:PL-54624-30844-RFACC-22

I. Informacja ogólna o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. Dz. U. z 2024r poz. 416 (ustawa o PIS) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieniczno-sanitarnymi jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Celem jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna równolegle z rozwojem gospodarczym powiatu kolbuszowskiego systematycznie rozszerza swoje zadania w zakresie zdrowia publicznego. Wymiernym tego efektem jest planowa i systematyczna poprawa stanu higieny środowiska naturalnego człowieka. Wypracowywane przez organy PIS informacje, służą do identyfikowania i formułowania najistotniejszych problemów związanych z wpływem otaczającego środowiska na zdrowie społeczeństwa. Zagrożenia bezpieczeństwa sanitarnego są niezwykle zróżnicowane, zmienne i nieprzewidywalne, co dotychczas pokazały ostatnie lata. W przedstawionym Państwu raporcie o stanie sanitarno – higienicznym powiatu kolbuszowskiego wskazano na działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej na przestrzeni 2025 roku.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej jest włączony do funkcjonowania centralnych systemów monitorowania sytuacji epidemiologicznej w skali krajowej i unijnej, które są realizowane poprzez

prorowadzenie :

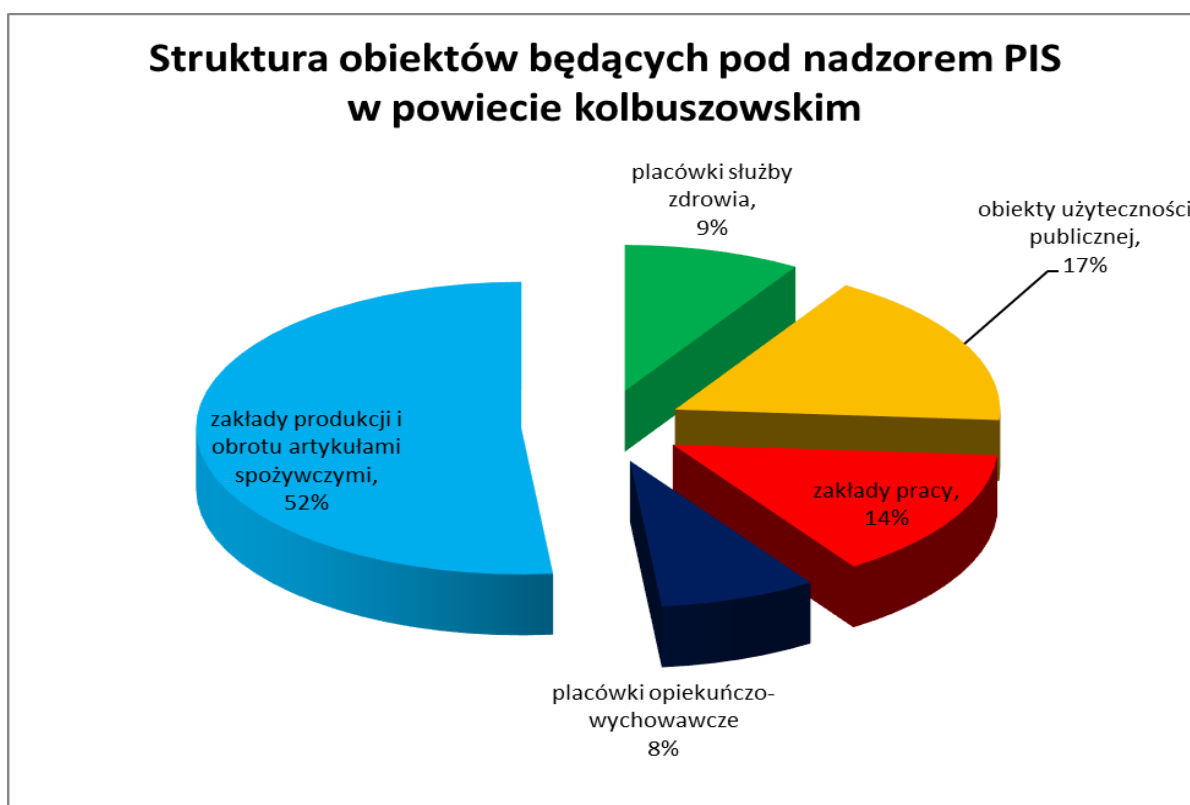
- ✓ systemu ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)
- ✓ monitoringu jakości wody do spożycia przez ludzi,
- ✓ monitoringu jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli,
- ✓ systemu Wczesnego Ostrzegania o niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt – RASFF,
- ✓ system granicznej kontroli sanitarnej środków spożywczych TRACES-NT,
- ✓ Platformy Koordynacji i Wymiany Danych – Single Window (PKWD-SINGLE WINDOW),
- ✓ systemu informowania o produktach kosmetycznych i substancjach chemicznych – RAPEX,
- ✓ systemu monitorowania i ostrzegania o dopalaczach -SMIOD,
- ✓ systemu rejestracji chorób zawodowych,
- ✓ elektronicznych rejestrów chorób zakaźnych/zakażeń,
- ✓ elektronicznego systemu nadzoru nad dystrybucją szczepionek – ESNDS,
- ✓ systemu rejestracji wywiadów epidemiologicznych – SRWE,
- ✓ rejestru ognisk epidemicznych – ROE i Epi-Baza, Redmine,
- ✓ systemu EWP3,

Ogólna charakterystyka Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kolbuszowej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna działa na terenie powiatu kolbuszowskiego, obejmując swym nadzorem miasta, gminy; Kolbuszowa, Cmolas, Dzikowiec, Majdan Królewski, Niwiska, Raniżów. Działalność stacji jest oparta na współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rzeszowie i jej Oddziałami Laboratoryjnymi w Tarnobrzegu, Sanoku, Przemyślu.

W opracowaniu przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące stanu sanitarnego powiatu kolbuszowskiego na dzień 31 grudnia 2025r.

Nadzór sanitarny jest prowadzony przez Państwową Inspekcję Sanitarną w Kolbuszowej w 1090 obiektach, tj.: 96 placówkach służby zdrowia, 189 obiektach użyteczności publicznej, 158 zakładach pracy, 85 placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, 562 zakładach produkcji i obrotu artykułami spożywczymi, przedmiotami użytku, materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi. Jako, iż w skład 1 obiektu, może wchodzić kilka placówek, np. może się składać z przedszkola, szkoły, stołówki, gabinetu opieki medycznej, bieżący nadzór będą tam pełnić pracownicy kilku pionów, ale obiekt wykazany jest jeden raz w ewidencji Stacji.

Personel:

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kolbuszowej na koniec 2025r. zatrudniała 17 osób (15,25 etatu), w tym w nadzorze bieżącym (z uwzględnieniem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego) było zatrudnionych 13 osób (13 etatów), 4 osoby obsługi (2,25 etatu).

Pracownicy odpowiedzialni za kontrolę są przeszkoleni, mają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie oraz wiedzę na temat wymagań dotyczących inspekcji, które mają przeprowadzać. Pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie i umiejętności do zajmowania danego stanowiska i realizacji powierzonych obowiązków, uzupełniane i pogłębiane na szkoleniach. Wszystkie osoby pracujące w nadzorze bieżącym posiadają wyższe studia II stopnia, 14 osób studia podyplomowe, w tym 2 osoby specjalizację z zakresu zdrowia publicznego.

System Jakości:

Inspekcja Sanitarna w powiecie kolbuszowskim posiada od 2002r. wdrożony system jakości działalności kontrolnej. Obecnie w oparciu o Normę PN-EN ISO/IEC 17020:2012 – Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję, który jest systematycznie doskonalony. System ten pozwolił na pełniejszą i sprawniejszą ocenę kontrolowanych obiektów w zakresie zgodności z wymaganiami. Wdrożone procedury i instrukcje pozwalają na ocenę jakości pracy personelu i szybkie reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości.

W 2025r. w PSSE Kolbuszowa przeprowadzono:

- ✓ audit wewnętrzny wg rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla resortów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych. Audit został przeprowadzony przez uprawnionego audytora SZBI. Podczas auditu dokonano zbadania na wybranej próbce przestrzegania wymagań SZBI. Nie stwierdzono niezgodności w wykonywaniu SZBI.
- ✓ audit wewnętrzny wymienny którego celem była ocena zgodności funkcjonowania systemu jakości działalności kontrolnej PSSE w odniesieniu do wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012. Nie stwierdzono niezgodności, odnotowano spostrzeżenia negatywne. W związku z powyższym przeprowadzono działanie zapobiegawcze w formie szkolenia dla pracowników PSSE Kolbuszowa. Przeprowadzono analizę identyfikacji potrzeb szkoleniowych. Na stronie internetowej tutejszej stacji zamieszczono Politykę bezstronności.

Ocena Wyników Kontroli Zewnętrznych (Jednostki Nadrzędne, Instytuty, itp.)

W 2025 roku Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym problemową w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowie w zakresie:

- ✓ Ocena prowadzonego nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz nadzoru nad magazynem preparatów szczepionkowych przez PSSE Kolbuszowa w okresie od stycznia 2024 r. do dnia kontroli. Ocena prowadzenia czynności kontrolnych przez pracownika ds. Epidemiologii PSSE w Kolbuszowej w podmiocie leczniczym będącym pod nadzorem PSSE w Kolbuszowej realizującym Program Szczepień Ochronnych – Ocena skontrolowanej działalności: pozytywna, nie wydawano zaleceń pokontrolnych.
- ✓ Prawidłowości prowadzenia bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami higieny środowiska pracy w zakładach pracy, obejmująca również etap planowania zakładów pracy do kontroli na 2025 r., prawidłowości prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie chorób zawodowych, realizacji wybranych zadań określonych w Planie Zasadniczych Zadań na 2025 r. w zakresie higieny środowiska pracy. Ocena skontrolowanej działalności: pozytywna. W związku z brakiem stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, nie formułowano zaleceń i wniosków pokontrolnych.

Również w 2025 r. Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny przeprowadził kontrole problemową w trybie uproszczonym w pionie Higieny Żywności i Żywienia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej w zakresie: obserwacja czynności kontrolnych podczas przeprowadzania przez przedstawiciela/przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej kontroli sanitarnej odbiorowej w związku z koniecznością oceny realizacji nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przez PPIS w Kolbuszowej. Ocena skontrolowanej działalności: pozytywna – nie sformułowano zaleceń ani wniosków.

Analiza skarg i odwołań klientów

W 2025 r. w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej nie odnotowano skarg na czynności kontrolne.

Jedna skarga na działanie PPIS w Kolbuszowej, która była rozpatrywana przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Skarga dotyczyła braku ukarania karą grzywny lekarza, który nie dopełnił obowiązku zgłoszenia odczynu poszczepiennego. Po analizie PPWIS uznał skargę za bezzasadną.

W 2025r. wniesiono jedno odwołanie od decyzji PPIS w Kolbuszowej. Odwołanie zostało wniesione w terminie, zostało przekazane do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do rozpatrzenia. PPWIS utrzymał w mocy decyzję PPIS w Kolbuszowej.

Do PPIS w Kolbuszowej w 2025 roku wpłynęło 27 zażaleń na postanowienia wydane przez tut. Inspektora Sanitarnego postanowienia o oddaleniu zarzutów w zakresie niewykonywania obowiązkowych szczepień ochronnych. PPIS w Kolbuszowej w 2025 roku wydał 33 takie postanowienia. Sprawy przekazano do

rozpatrzenia do PPWIS w Rzeszowie. W przypadku 25 zażaleń PPWIS utrzymał w mocy zaskarżone postanowienia. W 2 przypadkach zaskarżone postanowienia zostały uchylone przez PPWIS. W 2024r na wystane postanowienia dotyczące szczepień ochronnych wpłynęło 8 zażaleń. Sprawy przekazano do rozpatrzenia do PPWIS w Rzeszowie.

W 2025 roku do PSSE Kolbuszowa wpłynęło 19 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Na wszystkie wnioski udzielono odpowiedzi w terminach przewidzianych obowiązującymi przepisami prawa. W 2024 r. wpłynęło 17 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. W przypadku jednego z wniosków sprawa została skierowana na drogę postępowania sądowego. W wyniku jej rozpatrzenia właściwy sąd wydał wyrok oddalający skargę, uznając ją za nieusprawiedliwioną.

Współpraca:

W 2025 roku poszczególne komórki organizacyjne wykonujące czynności kontrolne współpracowały między innymi z: Policją, Państwową Strażą Pożarną, Inspekcją Weterynaryjną, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Kolbuszowej, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy, Państwowym Zakładem Higieny w Warszawie, Instytutem Żywności i Żywnienia w Warszawie, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy, Lasami Państwowymi Nadleśnictwo Kolbuszowa. Kontynuowano również współpracę z jednostkami samorządowymi Starostwa i Gmin z terenu powiatu Kolbuszowskiego, zakładami opieki zdrowotnej, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi, organizacjami pożytku publicznego itp.

Podstawowe dane o działalności nadzorczej Państwowej Inspekcji Sanitarnej Powiatu Kolbuszowskiego w 2025roku.

Realizacja zadań odbywała się zgodnie z „Planem zasadniczych zadań Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Kolbuszowej na 2025r.” obejmującym zadania priorytetowe, statutowe oraz plan kontroli obiektów.

Na podstawie szacowania ryzyka zagrożeń oraz wiedzy własnej i doświadczenia pracownika plan został opracowany i wytypowano poszczególne obiekty do kontroli, by zapewnić bezpieczeństwo sanitarne w powiecie kolbuszowskim.

W PSSE realizowano wszystkie zadania wynikające z Planu Zasadniczych Zadań na 2025r. tj.

- ✓ Kontynuacja wdrożenia nowej procedury przeprowadzania urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, która ma na celu ujednolicenie i usprawnienie sposobu postępowania organów PIS przy prowadzeniu urzędowych kontroli żywności. Głównym założeniem tych zmian jest przygotowanie oddzielnych arkuszy ocen zakładu dla produkcji, obrotu, produkcji pierwotnej.
- ✓ Realizowanie zadań związanych z audytami Dyrektoriatu SANTE F Komisji Europejskiej.
- ✓ Kontroli spełniania wymagań dot. produktów kosmetycznych, w tym; produkty kosmetyczne przeznaczone dla niemowląt i małych dzieci, stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny.
- ✓ W zakresie realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów budowlanych z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej, produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.
- ✓ Organizacja i nadzór nad realizacją zharmonizowanego projektu BEF-3 przez GIS, dotyczącego kontroli produktów biobójczych posiadających pozwolenie europejskie, z możliwością opcjonalnego sprawdzenia zgodności zapisów charakterystyki produktu biobójczego (SPC) i karty charakterystyki (SDS).
- ✓ W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin wynikających z rozporządzenia 1907/2006 oraz rozporządzenia 1272/2008, niezbędnych do opracowania sprawozdania dla KE.
- ✓ Organizacja i nadzór nad realizacją zharmonizowanego projektu REF-13 przez GIS, dotyczącego sprzedaży online substancji, ich mieszanin oraz wyrobów.

- ✓ W zakresie legalnego obrotu prekursorami narkotyków kat. 2 i 3 oraz nadzoru nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych oraz działań profilaktycznych w zakresie środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
- ✓ W zakresie przeprowadzonych przez organy PIS kontroli z przestrzegania przepisów dot. prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.
- ✓ Wprowadzanie i weryfikacja wprowadzanych do systemu SMIOD2 danych dotyczących zatruc/podejrzeń zatruc środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.
- ✓ Zwiększenie efektywności nadzoru epidemiologicznego nad zakażeniami związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym wzmożenie nadzoru nad działalnością zespołów kontroli zakażeń szpitalnych
- ✓ Podejmowanie działań administracyjnych związanych z nieprawidłowościami w zakresie wdrażania postępowania przeciwepidemicznego w podmiotach leczniczych, w celu zapobiegania transmisji biologicznych czynników alarmowy oraz zakażeń szpitalnych wywołanych tymi czynnikami.
- ✓ Prowadzenie działań w ramach światowego programu eliminacji odry i różyczki, eradykacji polioomyelitis.
- ✓ Koordynacja i realizacja zadań i działań w ramach nadzoru w związku z procesem wdrażania implementowanej do przepisów krajowych dyrektywy 2020/2184 w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- ✓ Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi (Woda-Excel) – system wymiany informacji organów PIS.
- ✓ Prowadzenie modułu Bezpieczeństwa Zdrowotnego Wody w SEPIS, w tym działania nadzorcze i kontrolne realizacji monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
- ✓ Dokonywanie ocen obszarowych jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- ✓ Realizacja działań w zakresie wniosków podmiotów realizujących zbiorowe zaopatrzenie w wodę o zgodę na odstępstwa od dopuszczalnych parametrów wg rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- ✓ Szkolenie w ramach projektu pn. "Podniesienie kompetencji pracowników i pracowniczek PIS w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska oraz higieny radiacyjnej" realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) 2021-2027.
- ✓ Działania edukacyjno-informacyjne w ramach prowadzonych kontroli wraz ze sprawozdawczością, w tym w zakresie bezpieczeństwa wody, higieny pracy, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, higieny dzieci i młodzieży.
- ✓ Upowszechnianie specjalistycznej wiedzy w porozumieniu z instytutami naukowo-badawczymi/organizacjami w zakresie zagrożeń środowiska pracy oraz realizacja kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy prowadzonych przez Krajowy Punkt Centralny (CIOP-PIB) poprzez rozpowszechnianie informacji nt. bezpiecznych warunków pracy.
- ✓ Identyfikacja miejsc pracy, w których wystąpiły przekroczenia poziomu radonu (300 Bq/m³) na podległym obszarze, w celu minimalizacji narażenia na radon
- ✓ Podnoszenie świadomości społeczeństwa poprzez udzielanie porad i informacji w zakresie: narażenia na radon w pomieszczeniach oraz związanych z narażeniem na radon zagrożeń dla zdrowia.
- ✓ Działania kontrolne w zakresie profilaktyki Legionelli w obiektach wysokiego ryzyka, obiektach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny oraz instalacjach wentylacyjno-klimatyzacyjnych wraz ze sprawozdawczością w tym zakresie
- ✓ Wdrożenie wypracowanych jednolitych ram/kryteriów, w tym czynników mających wpływ na ocenę ryzyka podczas planowania kontroli poszczególnych grup obiektów oraz wdrożenie wypracowanych arkuszy kontrolnych uwzględniających czynniki mające wpływ na ocenę ryzyka dla poszczególnych grup obiektów
- ✓ Działania edukacyjno-informacyjne podejmowane przed rozpoczęciem okresu wakacyjnego skierowane do właścicieli/zarządców budynków i obiektów, w których w trakcie użytkowania, wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny mogący negatywnie wpływać na zdrowie ludzi (w tym m.in. fontanny, wieże chłodnicze)

- ✓ Działania kontrolne w placówkach nauczania uwzględniające stałe działania o charakterze profilaktycznym m.in. w zakresie profilaktyki zdrowotnej uczniów (aspekt czystości stanu głowy) czy profilaktyki wad wzroku (aspekt oświetlenia w salach lekcyjnych)
- ✓ Działania kontrolne oraz edukacja zdrowotna w środowisku szkolnym na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży
- ✓ Rozwój i zarządzanie platformą SEPIS
- ✓ Przygotowanie raportu „Stan Sanitarny Kraju w 2024 roku”
- ✓ Standaryzacja procesów i ujednolicenie procedur, cyfryzacja procesów
- ✓ Podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników PIS poprzez szkolenia z obszaru bezpieczeństwa użytkowania wdrożonych rozwiązań informatycznych
- ✓ Zakończenie procesu wdrażania Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją (EZD RP)

Ponadto prowadzono nadzór bieżący nad higieną środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności w tym; warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego, warunków zdrowotnych produkcji materiałów i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, produktami kosmetycznymi oraz innymi wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi. Prowadzono działania mające dążyć do zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Dbano o realizację higieny procesów nauczania w tym; higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych oraz w ośrodkach wypoczynku, bezpieczeństwem wypoczynku dzieci i młodzieży. Realizowano przestrzeganie obowiązków przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny lub wyroby, prekursorzy kategorii 2 i 3; przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.

Równocześnie rozpatrywano wnioski w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, w szczególności: opiniowano projekty planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadniano warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, uzgadniano dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, uczestniczono w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Kolbuszowej równocześnie inicjowała, organizowała, prowadziła, koordynowała i nadzorowała działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych. Prelekcje podczas spotkań z mieszkańcami powiatu, uczniami, stoiska edukacyjno-informacyjne, dystrybucja materiałów, posty w Social Mediach to niektóre z form prowadzonych działań oświatowych. Na bieżąco przeprowadzano działania wskazywane przez GIS lub PPWIS jak również przekazywano informacje, raporty z ich wykonania.

Plan kontroli na rok 2025 nie został zrealizowany w całości – realizacja kształtuje się na poziomie 96%. Przyczyna nie wykonania poszczególnych kontroli była niezależna od pracowników Stacji gdyż najczęstszym powodem była likwidacja zakładu lub długotrwałe zawieszenie działalności (działalność nie została wznowiona przed końcem 2025r).

Ponadto w 2025 roku realizowano zadania nie ujęte w planie pracy:

- ✓ W 2024 r. opracowaliśmy własny program „Edukacja zdrowotna rodziców w zakresie szczepień ochronnych w szczególności w zakresie szczepionek MMR”, w celu zwiększenia zaufania do szczepień i co za tym idzie poziomu wszczepialności w powiecie kolbuszowskim. Budujemy świadomość, bez której bardzo trudno osiągnąć zmiany postaw w społeczeństwie. W 2025r. Pracownik OZiPZ promował program Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej podmiotom leczniczym funkcjonującym na terenie powiatu Kolbuszowskiego, Szkołom Podstawowym oraz całej Społeczności lokalnej. W trakcie pogadanki przekazywane były informacje dotyczące korzyści wynikających z zaszczepienia się, oraz postępowania w przypadku wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych. Na stoiskach przeprowadzane są szczegółowe instruktaże oraz dystrybuowane są materiały. Podnosimy poziom

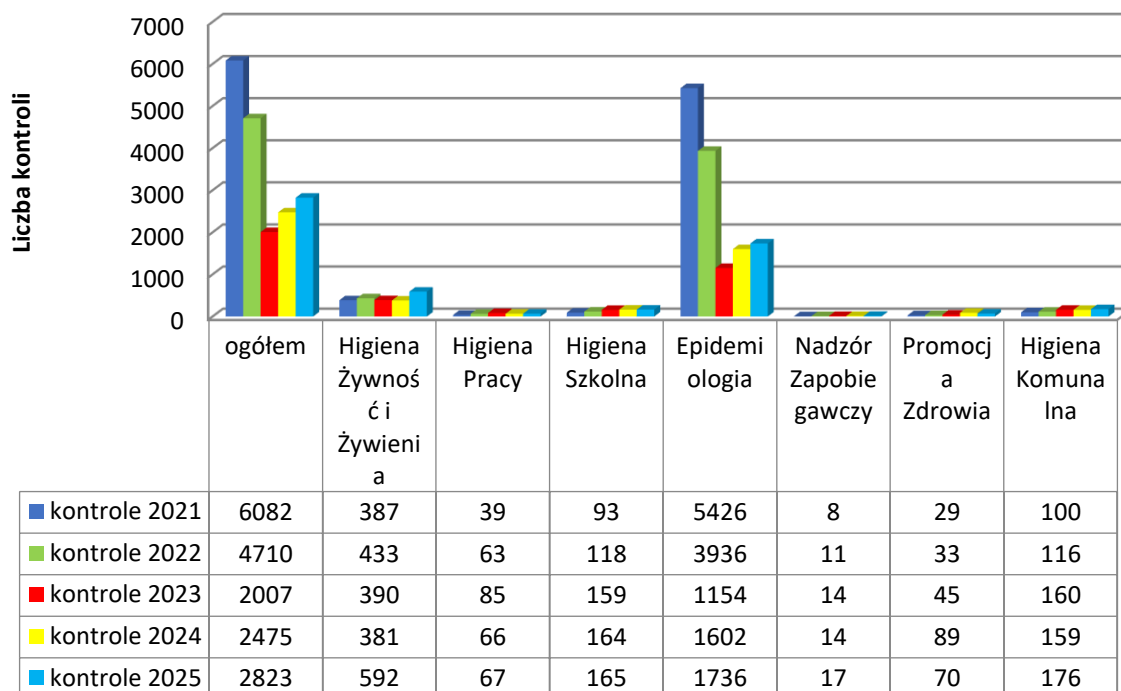
wiedzy i świadomość społeczną na temat szczepień ochronnych. W ramach programu odwiedziono 23 szkoły, w których zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjne oraz przeprowadzono prelekcje dla uczniów i rodziców. Działania objęły również 4 ośrodki zdrowia, gdzie prowadzono rozmowy edukacyjne oraz dystrybuowano materiały informacyjne. Aktywnie włączono się w obchody Tygodnia Szczepień, prowadząc intensywne działania promocyjne i edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej. Łącznie w 2025 r. udzielono 1987 indywidualnych instruktaży, konsekwentnie podnosząc poziom wiedzy i świadomości społecznej w zakresie szczepień ochronnych.

- ✓ W 2025 roku bardzo ważnym obszarem nadzoru, a który nie był planowany jako wzmożony, okazał się nadzór nad sprzedażą żywności w automatach vendingowych w szkołach na terenie powiatu kolbuszowskiego. Zadanie to związane było z interwencją dotyczącą całego województwa podkarpackiego. W trakcie kontroli podstawowych szkół w zakresie higieny dzieci i młodzieży zbierana jest informacja o obecności w placówce automatu do sprzedaży, rodzaju asortymentu środków spożywczych i właścicielu automatu. Podczas 6 kontroli szkół sprawdzono ofertę środków spożywczych w 7 automatach vendingowych. Ponadto skontrolowano 3 automaty vendingowe, w których oferowany asortyment wzbudził podejrzenie że sprzedawane środki spożywcze nie są zgodne z wymogami z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Kontrola oznakowania, w tym wykazu składników oraz informacji o wartości odżywczej nie wykazała nieprawidłowości w zakresie oferowanych środków spożywczych w automatach vendingowych w szkołach.

W 2025 roku w skali powiatu miało miejsce 2823 kontrole, w tym w ramach bieżącego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego przeprowadzono 1080 kontroli - rok wcześniej 858 kontroli. Znaczący wzrost kontroli w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i na stanowisku ds. epidemiologii, podyktowany przeprowadzeniem nieplanowanych kontroli wiążących się ze spisem kart uodpornienia dzieci i młodzieży w placówkach medycznych. Przeprowadzono 1578 wywiadów epidemiologicznych, rok wcześniej 1514. Liczba wywiadów epidemiologicznych na zbliżonym poziomie jak rok wcześniej. Wydano 666 decyzji- rok wcześniej 489 decyzji, w tym 347 stanowiło decyzje wydane w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, lub na mocy, których strona nabyła prawo, jak również decyzje zmieniające treść wydanych decyzji, decyzje w sprawie chorób zawodowych oraz 319 decyzje opłatowe. Spory wzrost liczby decyzji opłatowych ma związek ze znacznym wzrostem kontroli wykonanych na wniosek – kontrola graniczna oraz w wyniku ponownych kontroli sprawdzających po stwierdzonych uchybieniach. W 2025 roku wydano 87 postanowień (między innymi: dot. sprowadzenia zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy – 16, o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy (dot. chorób zawodowych) - 24, postanowienia o oddaleniu zarzutów -35, postanowienia o nałożeniu grzywny 1, postanowienie o odmowie umorzenia grzywny -1), 51 tytułów wykonawczych, 39 zarządzeń zabezpieczenia środka spożywczego, 1 zarządzenie zabezpieczenia produktów chemicznych nałożono 55 mandatów na łączną kwotę 12900zł. Rok wcześniej wydano 72 postanowienia, 14 tytułów wykonawczych, nałożono 30 mandatów na łączną kwotę 7300zł.

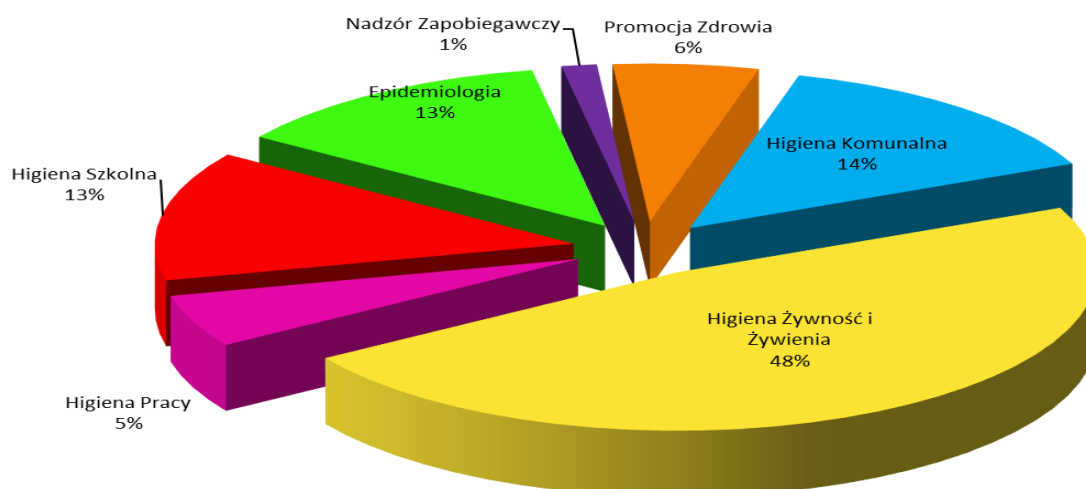
Z uwagi na prowadzoną przez jednego z przedsiębiorców działalność eksportową swoich produktów i importową surowca przeprowadzono 141 granicznych kontroli sanitarnych w zakresie jakości zdrowotnej środków spożywczych. W ramach tych działań wydano 141 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę oraz 141 decyzji opłatowych za czynności kontrolne i wydanie stosownych dokumentów. Jest to 40% wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

Zestawienie kontroli w latach 2021-2025

Porównując liczbę przeprowadzonych kontroli sanitarnych z ostatnich lat, widzimy, że lata pandemii to był okres wytężonej pracy. Obecny lata, to powrót do działań we wszystkich obszarach funkcjonowania PIS, nie tylko prewencji w zapobieganiu epidemii. Pracownicy podejmują działalność kontrolną we wszystkich kategoriach obiektów, realizując plany pracy. Znaczący wzrost kontroli w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i na stanowisku ds. epidemiologii, podyktowany przeprowadzeniem nieplanowanych kontroli wiążących się ze spisem kart uodpornienia dzieci i młodzieży w placówkach medycznych.

kontrole przeprowadzone przez poszczególne piony PSSE w 2025r.

*Powyższy wykres pokazuje liczbę kontroli, bez uwzględnienia wywiadów epidemiologicznych.

Wykonywanie badań

Zakres wykonywanych badań wynika z corocznych wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, w których są wskazane kierunki działań i zagadnienia do realizacji przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Na ich podstawie tworzone są Plany Zasadniczych Zadań.

Higiena Żywności i Żywienia corocznie otrzymuje „Plany pobierania próbek do badań żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS”, w których wskazane są ilość, asortyment żywności i zakres badań. W razie potrzeby próbki pobierane są również poza planem. W przypadku, gdy zbadane próbki nie spełniają wymagań, PSSE podejmuje dalsze działania administracyjne w celu wycofania z rynku żywności szkodliwej dla zdrowia. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 157 próbek – zakwestionowanych zostało 8 próbek. Pięć próbek mięsa zakwestionowano ze względów mikrobiologicznych z uwagi na obecność *Campylobacter jejuni*; jedną próbkę posiłku obiadowego w przedszkolu zakwestionowano ze względu na zbyt wysoką kaloryczność posiłku, zbyt niską zawartość węglowodanów, zbyt dużą zawartość białka; jedną próbkę posiłku obiadowego w przedszkolu zakwestionowano ze względu na zbyt wysoką kaloryczność posiłku, zbyt dużą zawartość białka, zbyt niską zawartość tłuszczu; jedna próbka gryki została zakwestionowana ze względu na przekroczoną zawartość pestycydu (glifosat). Informacje o wynikach badań kwestionujących jakość produktów mięsnych przekazano do właściwych miejscowo Powiatowych Lekarzy Weterynarii nadzorujących zakłady produkcyjne. Ponadto zgłoszono do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi w systemie RASFF dotyczące dwóch próbek mięsa mielonego. Informacje o ocenie posiłku przekazano do prowadzących przedszkola. Natomiast w sprawie gryki wydano decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu oraz stosowania do produkcji innych środków spożywczych oraz nakazującą usunięcie gryki z zakładu. W wyniku prowadzonego postępowania gryka została zwrócona do dostawcy z Estoni.

Higiena Komunalna czuwa nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i na kąpieliskach, w ramach nadzoru nad zakładami produkującymi wodę i kąpieliskami, opracowują plany badań w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego. W 2025r. kontrolą jakości wody objęto wszystkie wodociągi, zgodnie z harmonogramem poboru prób wody na rok 2025. Pobrane próbki wody w ramach urzędowej kontroli jak i próbki wody pobrane na zlecenie Zarządcy wodociągów badane były w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych z grupy A i grupy B, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależniony był od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców. W 2025 r. łącznie pobrano do badań 142 próbki wody, w tym 57 próbek przez przedstawiciela PPIS w Kolbuszowej, 85 próbek w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez Zarządców wodociągowych.

Do poboru prób odpowiednie kwalifikacje ma 7 pracowników. Próbkobiorcy posiadają odpowiednie przeszkolenie, które sukcesywnie doskonalą na kolejnych szkoleniach organizowanych przez jednostki nadrzędne, w tym Główny Inspektorat Sanitarny. Pracownicy pobierający próby dokonują poboru prób zgodnie z obowiązującymi procedurami, normami i wytycznymi dotyczącymi poboru prób.

W 2025 roku pracownicy PSSE Kolbuszowa w ramach nadzoru sanitarnego pobrali do badania 319 próbek wcześniej 342 próby, w tym 157 higiena żywności i żywienia, 78 higiena komunalna, 84 epidemiologia. Liczba pobranych prób utrzymana na podobnym poziomie, co oznaczają stabilną sytuację epidemiologiczną.

Wykonano 2769 oznaczeń fizycznych w postaci: pomiarów temperatury wody, pomiarów temperatury w salach zajęć, pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii, oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Rok wcześniej wykonano 1704 oznaczeń fizycznych. Pracownicy wykonali olbrzymią pracę podczas oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wykonując o blisko 1tysiąc więcej pomiarów.

W zakresie badań środowiska pracy PSSE Kolbuszowa corocznie w swoich planach typuje zakłady, w których należy wykonać pomiary. Zakres badań jest ustalany na podstawie kontroli przeprowadzonej w zakładzie. W roku sprawozdawczym zlecono badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w 8

zakładach pracy. Wykonano pomiary dotyczące stężenia pyłów, substancji chemicznych, mikroklimatu gorącego, natężenia hałasu oraz wibracji miejscowej i ogólnej. W ramach zleconych badań wykonanych na terenie powiatu kolbuszowskiego stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w 2 zakładach pracy. Przekroczenia dotyczyły NDN hałasu i NDS pyłu na stanowiskach pracy.

W roku 2025 r. wykonano badanie czynników szkodliwych w powietrzu w jednej szkole podstawowej. Badanie przeprowadzono w „Sali relaksacyjnej”. Nie stwierdzono przekroczeń badanych czynników szkodliwych dla zdrowia.

W przypadku badań statutowych (w zakresie art. 6 ustawy z dn. 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi Dz. U. 2025 poz. 1675) PSSE Kolbuszowa zleca badania Laboratorium Diagnostyki Medycznej w Tarnobrzegu. W 2025r przebadano 335 osób na nosicielstwo Salmonella i Shigella (rok wcześniej 509 osoby). Od 2016r dla osób uczących się, mających skierowanie ze szkoły badania wykonywane są nieodpłatnie. W 2025r przebadano 142 uczniów i studentów. W 2024r przebadano 85 uczniów i studentów.

II. Szczegółowa informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu kolbuszowskiego

1. OCENA W ZAKRESIE NADZORU NAD ZAKŁADAMI SŁUŻBY ZDROWIA

Działalność pionu epidemiologii związana jest z kontynuowaniem bieżącej działalności p/epidemicznej, nadzorem w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz nadzorem nad placówkami udzielającymi świadczeń medycznych i realizacją obowiązku szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej w powiecie były dane liczbowe o zachorowaniach pochodzące z placówek leczniczych. Gromadzone informacje o chorobach zakaźnych obejmują jednostki chorobowe podlegające obowiązkowi zgłaszania z mocy Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi ((Dz.U. z 2025 r. poz. 1675).

Prowadzenie rejestracji chorób zakaźnych odbywa się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10) oraz Definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie uzyskanych informacji podejmowane były działania przeciwepidemiczne przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej bezzwłocznie po ich otrzymaniu. W roku 2025 pracownicy na stanowisku ds. epidemiologii przeprowadzili ogółem 1566 wywiadów epidemiologicznych. W roku 2024 pracownicy na stanowisku ds. epidemiologii przeprowadzili ogółem 1514 wywiadów epidemiologicznych. Liczba zachorowań na podobnym poziomie w stosunku rok do roku.

Sytuacja epidemiologiczna na terenie objętym działalnością Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej w 2025 roku w porównaniu z zachorowaniami w roku 2024

Analizując sytuację epidemiologiczną w roku 2025 na uwagę zasługują następujące spostrzeżenia:

W grupie chorób szerzących się drogą pokarmową sytuacja w 2025 r. w porównaniu do roku poprzedniego przedstawia następująco - odnotowano wzrost liczby zachorowań wywołanych przez pałeczki Salmonella w porównaniu do roku 2024 (wzrost z 17 do 21 przypadków). W tym 20 przypadków dotyczyło Salmonellozy-zatrucie pokarmowe a 1 przypadek to Salmoneloza- inne zakażenia jelitowe. Odnotowano 4 ogniska zachorowań wywołanych ww. bakteriami.

Poziom wirusowych zakażeń jelitowych w 2025 r. przedstawia się następująco:

- zakażenia wywołane przez norowirusy –55 zachorowań (w 2024 r. 70)
- zakażenia wywołane przez rotawirusy – 17 zachorowań (w 2024 r. 16)
- zakażenia wywołane przez adenowirusy – 6 zachorowań (w 2024 r. 5 zachorowania)

W 2025 roku wystąpiły 2 ogniska wywołane przez rotawirusy, 1 ognisko wywołane norowirusy, 4 ogniska wywołane wirusowe zakażenie jelitowe nieokreślone. Jedno ognisko wywołane przez inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter, oraz jedno ognisko wywołane przez czynnik nieokreślony.

Zachorowań ogółem na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2025 r. odnotowano 124, czyli o 32 więcej w porównaniu do roku poprzedniego (2024 r.- 92 przypadki) w tym u dzieci do lat 2 - 22 przypadki. W grupie chorób bakteryjnych zakażeń jelitowych - wywołanych przez *Clostridium difficile* odnotowano 24 przypadków czyli o 13 mniej w porównaniu do roku poprzedniego. W 2025 r. nie odnotowano ognisk zakażeń szpitalnych wywołanych przez *Clostridium difficile*.

W grupie chorób szerzących się drogą powietrzno - kropelkową odnotowano znaczny spadek zachorowania na ospę wietrzną – 141 przypadków (2024 r.: 292 zachorowań). Liczba zachorowań na płonicę w 2025 r. spadła w porównaniu do roku 2024 – (2025 r. 22 przypadków, 2024 r. – 26 przypadków).

W grupie zachorowań, w których zapobieganie odbywa się poprzez szczepienia ochronne w 2025 r. odnotowano zachorowania na odrę – 1 przypadek , oraz zachorowania na krztusiec- 14 przypadków, czyli o 20 mniej w porównaniu do roku poprzedniego, (w tym: 15- możliwych, 7 potwierdzonych). Nie odnotowano zachorowań, świnkę, różyczkę.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego sytuacja epidemiologiczna dotycząca **chorób wieku dziecięcego** się poprawiła się. W 2025 r. odnotowano 177 przypadki zachorowań na choroby wieku dziecięcego, w 2024 r. - 353 przypadki, spadła liczba zachorowań na płonicę krztusiec oraz ospę wietrzną

Borelioza jest wielonarządową, odzwierzęcą chorobą zakaźną, przenoszoną przez kleszcze z rodzaju Ixodes; charakteryzuje się często niespecyficznymi objawami, wśród których najczęstszym jest rumień wędrujący. Nadal odnotowuje się znaczną liczbę zachorowań na boreliozę - liczba zgłoszonych przypadków wzrosła w roku 2025 w porównaniu do roku 2024 (2025 r. – 128 zachorowań, 2024 r. - 76 zachorowań).

Bąblowica to choroba spowodowana zarażeniem tasiemcem bąblowcowym. Występuje na całym świecie, także w Polsce. Większość przypadków bąblowicy przebiega bezobjawowo. Jeśli bąblowica powoduje objawy, najczęściej należą do nich bóle brzucha, uczucie wzdęcia, rozpierania w nadbrzuszu, czasem nudności. Głównym i ostatecznym żywicielem pasożyta *Echinococcus multilocularis* są lisy, Człowiek zaraża się jajami tasiemca znajdującymi się na runie leśnym (jagody, poziomki) zanieczyszczonym odchodami lisów. W 2025 r., odnotowano 1 przypadek Bąblowicy).

Listerioza jest chorobą zakaźną zazwyczaj spowodowaną spożyciem pokarmu zanieczyszczonego bakteriami *Listeria monocytogenes*, które występują powszechnie w środowisku naturalnym w wodzie i glebie. Zwierzęta zwykle przechodzą infekcję bezobjawowo, a jej skutkiem może być skażenie żywności pochodzenia zwierzęcego, głównie mięsa i mleka. Najczęściej choroba rozwija się po spożyciu niepasteryzowanych produktów mlecznych (m.in. serów pleśniowych, sera feta), niedokładnie umytych surowych owoców i warzyw (melony, kiełki), surowego mięsa, ryb, owoców morza oraz „dań gotowych”, niepoddanych obróbce cieplnej przed spożyciem. W 2024 brak zachorowań. W 2025 r., zarejestrowano 2 przypadki Listeriozy, w tym 2 hospitalizacje.

Gardioza (lamblioza) to choroba pasożytnicza dwunastnicy i jelita cienkiego wywołana przez pierwotniaka *Giardia duodenalis* przebiegająca z przewlekłą biegunką. Jest najczęstszym zarażeniem pierwotniakowym na świecie. Rezerwuarem pasożyta są głównie ludzie oraz wiele gatunków ssaków domowych (psy, koty) i dzikich. Zarażenie szerzy się łatwo drogą pokarmową, głównie przez skażone ręce (kontakt bezpośredni z zarażoną osobą) lub częściej wodę (pitną lub rekreacyjną, np. baseny, jeziora, rzeki), rzadziej przez zanieczyszczony cystami pokarm. W 2025 r., odnotowano 2 przypadki potwierdzone Giardiozy (lambiozy).

Pneumokoki czyli bakterie *Streptococcus pneumoniae*, stanowią jedną z najczęstszych przyczyn poważnych zakażeń. Głównie dotyczą one dzieci, lecz mogą rozwijać się u osób w każdym wieku. Bakterie przenoszą się poprzez wdychanie małych kropeł śliny i wydzieliny dróg oddechowych, w których znajdują się drobnoustroje. Do zakażenia może dochodzić także w wyniku bezpośredniego kontaktu z chorym lub nosicielem. W 2024 r., zarejestrowano 6 zachorowań (w tym 2 zgony) na posocznicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*- inwazyjną. W 2025 roku ogółem wstąpiły 4 zachorowania (brak zgonów).

W 2025 roku **w przypadku chorób przenoszonych drogą płciową** zarejestrowano 1 zachorowanie na kiłę- inne postacie kiły i kiły nieokreślonej. W latach 2024-25. nie zarejestrowano przypadku HIV.

W 2024 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby WZW** typu A, 2 przypadki zachorowania na wzv typu B przewlekłe i BNO oraz 1 przypadek zachorowania na wzv typu C przewlekłe i BNO. W 2025 r. odnotowano 1 przypadek zachorowania na WZW typu A, 1 przypadek zachorowania na wzv typu B przewlekłe i BNO oraz 2 przypadki zachorowania na wzv typu C przewlekłe i BNO.

W 2025 r., odnotowano 1 przypadek **zapalenia opon mózgowych** inne i nieokreślone (ICD -10 – G03) oraz 2 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu. W 2024 r., odnotowano 1 przypadek zapalenia opon mózgowych inne i nieokreślone (ICD -10 – G03) oraz 3 przypadki kleszczowego zapalenia mózgu.

W 2025 r., zarejestrowano także 19 przypadków **róż**y wywołanej przez *Streptococcus pyogenes* inwazyjną, w tym 10 osób było hospitalizowanych, jest to wzrost zachorowań w porównaniu do roku 2024 (13 przypadków).

Zakażenie SARS-COV-2 (COVID-19)

COVID-19 to przyjęty skrót choroby, którą wywołuje koronawirus SARS-CoV-2. SARS, w tym wypadku to skrót od Severe Acute Respiratory Syndrome, czyli ciężki ostry zespół oddechowy, ponieważ w ten sposób choroba się objawia. COVID-19 wywołuje jeden z koronawirusów. Okres wylegania koronawirusa wynosi od 1 do 14 dni, średnio trwa to jednak około 5 dni. Choroba COVID-19 przenosi się drogą kropelkową, a w znacznie mniejszym zakresie – przez kał, dlatego w przypadku koronawirusa kluczowe jest zachowanie higieny i innych zaleceń, szczególnie w przypadku osób najbardziej narażonych, starszych i z gorszą odpornością (np. po chemioterapii). W odnotowanych przypadkach na terenie powiatu kolbuszowskiego do najczęstszych objawów należały: gorączka, katar, kaszel, ból mięśni, ogólne zmęczenie, ból gardła, nudności, wymioty. W 2024 r. odnotowano zachorowania na SARS-CoV-2, na podobnym poziomie jak rok wcześniej. W 2025 r. odnotowano na podobnym poziomie zachorowania na SARS-CoV-2, w 2025 r. odnotowano 196 przypadków a w 2024 roku 207 przypadków.

Grypa sezonowa i zakażenia grypopodobne

Grypa to ostre zakażenie górnych dróg oddechowych, wywoływane przez wirusy grypy. Przyczyną corocznych, sezonowych wzrostów zachorowań na grypę w okresie jesiennozimowym są wirusy grypy typu A i B. Zachorowania mogą przybierać postać sezonową, epidemiczną lub pandemiczną. Grypa powoduje zachorowania w każdej grupie wiekowej. Światowa Organizacja Zdrowia szacuje, że rocznie dotyczy może 5% - 10% dorosłych i 20% - 30% dzieci. W Polsce nadzór epidemiologiczny nad grypą prowadzony jest w ciągu całego roku, ze szczególnym wzmocnieniem nadzoru wirusologicznego w okresie zwiększonej liczby zachorowań, który trwa zwykle od września do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem. Rejestruje się wtedy od kilkuset do kilku milionów zachorowań na grypę i choroby grypopodobne. W Polsce, jako przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, rejestruje się zachorowania przebiegające pod postacią zespołów objawów klinicznych takich jak: zachorowania grypopodobne lub ostre zakażenia górnych dróg oddechowych, zgodnie z definicjami przypadku przyjętymi dla celów nadzoru epidemiologicznego. Szczyt zachorowań w powiecie kolbuszowskim w 2025 roku przypadał w miesiącach od stycznia do lutego. Zarejestrowano 498 przypadków grypy potwierdzonej szybkim testem antygenowym, w tym 59 osób było hospitalizowanych. Jest to znaczący wzrost w porównaniu do 2024 roku, gdzie odnotowano 384 przypadków, w tym hospitalizowanych 15 osób.

W 2025 r., wykazano 147 przypadków zakażenia wirusem RSV w tym dzieci do lat 2- 71 przypadków. Poddanych hospitalizacji było 56 osób. W porównaniu do roku 2024 gdzie zarejestrowano 86 przypadków tym dzieci- 45 przypadków. W 2023 r., wykazano 33 przypadki zakażenia wirusem RSV w tym dzieci do lat 2 - 18 przypadków. Poddanych hospitalizacji było 15 osób. obserwujemy znaczny wzrost zachorowań zarówno wśród liczby zachorowań jak i liczby hospitalizacji. Wzrost zachorowań następuje w grupie osób starszych.

W ramach kontynuowanego nadzoru Sentinel w 2025 roku, pobrano 3 próbki, we wszystkich stwierdzono obecność materiału genetycznego wirusa grypy typu B.

Pokąsania i szczepienia przeciwko wściekliźnie

W 2025 r. zarejestrowano 108 przypadków pokąsań, w których dominowały pogryzienia przez psy i koty. Do pojedynczego przypadku pogryzienia można zaliczyć pogryzienie przez szczura. W przypadku braku możliwości wykonania u zwierząt badań weterynaryjnych (obserwacji) podejmowane były decyzje o podjęciu szczepień p/wściekliźnie - łącznie zaszczepiono 22 osoby, w porównaniu do roku 2024 było 36 osób.

W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Kolbuszowej, którego na bieżąco informowano o wystąpieniu pokąsań. Powiatowy Lekarz

Weterynarii przysyłał informacje o wykluczeniu podejrzenia wystąpienia wścieklizny u obserwowanych zwierząt oraz o wynikach obserwacji.

Gruźlica jest chorobą zakaźną ludzi i zwierząt, wywoływaną przez prątki gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Przybiera najczęściej postać płucną. Osoby chore na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia. Od 2013 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi na szczeblu powiatowym nadzór nad zachorowaniami na gruźlicę.

Dochodzeniem epidemiologicznym w środowisku pacjenta objęto osoby ze styczności. Nie wdrażano działań administracyjnych związanych z koniecznością hospitalizacji czy konieczności leczenia. Wszystkie osoby chore znajdują się pod nadzorem specjalistycznym, a osoby ze styczności z chorymi znajdują się pod nadzorem lekarza z poradni przeciw gruźliczej, bądź lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Nie odnotowano przypadków uchylania się od obowiązku leczenia osób prątkujących.

W załączeniu – tabela przedstawiająca zestawienia liczbowe zachorowań na choroby zakaźne i zapadalność w 2025 roku w porównaniu z okresem roku 2024.

ANALIZA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM

Jednostka chorobowa	Nr klasyfik. międzynarod.	Rok 2024 Liczba zachorowań	Zapadalność na 100000	Rok 2025 Liczba zachorowań	Zapadalność na 100000
Salmonelozy- zatrucia pokarmowe	A02.0	16	26,11	20	32,84
Salmoneloza - posocznica	A02.1	-	-	-	-
Salmoneloza- inne zakażenia pozajelitowe	A02.2-8	1	1,63	1	1,64
Bak.zak.j.wyw.E.coli biegunkotwórczą	A04.0-2	-	-	-	-
Bak.zak.j.wyw. przez <i>Clostridium difficile</i>	A04.7	37	60,38	24	39,41
Bak. Zak.j.wyw. przez <i>Campylobacter</i>	A04.5	-	-	4	6,56
Bakt.zak.jelitowe inne określone	A04.8	-	-	-	-
Inne bakt.zak do 2 lat	A04	-	-	-	-
Gardioza(lambioza)	A07.1	-	-	2	3,28
Wirus. zak. jelit wyw. przez rotawirusy	A08.0	16	26,11	17	27,92
Wirusowe zak.jelitowe wyw. przez norowirusy	A08.1	70	114,23	55	90,32
Wirusowe zak. jelit inne określone(adenowirus)	A08.2-3	5	8,16	6	9,85
Wirusowe zakażenia jelitowe - nieokreślone	A08.4	33	53,85	18	29,56
Wirusowe zak. jelit u dzieci do l. 2	A08.0-4	50	81,59	36	59,11
Biegunki i zap.żoł-jelit BNO -ogółem	A09	92	150,13	124	203,62
Biegunki u dzieci do lat 2	A09	12	19,58	22	36,13
Jersiozoza pozajelitowa	A28.2	-	-	-	-
Bakt. zak. j. wyw. przez <i>Yersina enterocolitica</i>	A04.6	-	-	-	-
Krztusiec	A37	34	55,48	14	22,99
Płonica	A38	26	42,43	22	36,13
Róża	A46	13	21,21	19	31,20
Borelioza z Lyme	A69.2	76	124,01	128	210,20
w tym Neuroborelioza		-	-	1	1,64
Styczność i narażenie na wściekl./potrzeba szczepień	Z20.3/Z24.2	36	58,74	22	360,95
Kleszczowe zapalenie mózgu	A84	3	4,89	2	3,28
Inne określone wirusowe zapalenie mózgu	A81.1; A83;A.85;B02.0	-	-	-	-

Inne nieokreślone wirusowe zapalenie mózgu	A81.1; A83;A85;B02.0	-	-	1	1,64
Wirusowe zapalenie opon mózgowych-określone i nieokreślone	A87.1-9;B02.1	-	-	-	-
Ospa wietrzna	B01	292	476,48	141	231,55
Różyczka	B06	-	-	-	-
Odra	B05	-	-	1	1,64
WZW typu A	B15	1	1,63	1	1,64
WZW typu C przewlekłe i BNO	B18.2	1	1,63	2	3,28
WZW typu B - przewlekłe i bno	B18.0-1	2	3,26	1	1,64
Wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone	B17-0; 2-8;B18.8-9, B.19	-	-	-	-
AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności	B20-B24	-	-	-	-
Nowo wykryte zakażenia HIV	Z21	-	-	-	-
Świnka	B26	1	1,63	-	-
Bąblownica (echinokokoza)	B67	-	-	1	1,64
Bakteryjne zapalenie opon mózgu i/lub mózgu inne określone	G00.2-8;G04-2	-	-	-	-
Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	G03	-	-	1	1,64
Zapalenie mózgu inne i nieokreślone	G04.8-9	-	-	-	-
Grypa ogółem	J10-J11	3	4,89	3	4,93
Grypa dzieci 0-14 lat	J10-J11	-	-	2	3,28
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	J10–J11	384	626,61	498	817,80
Kiła wczesna	A51	-	-	-	-
Kiła inne postacie kiły i kiła określona	A52	-	-	1	1,64
Choroba meningokokowa inwazyjna – zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	A39.0;A39.8/ G05.0	-	-	-	-
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna - posocznica	A40.3	3	4,89	4	6,57
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	J13;B95.3/(...)	3	4,89	-	-

- inna określona i nieokreślona					
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	U07.1-2	202	329,62	196	321,87
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)-przypadki możliwe	U07.1-2	5	8,16	-	-
Zakażenia wirusem RSV	J12.1; J20.5; J21.0; B97.4/(...)	45	73,43	147	241,40
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe określone	A05.9	-	-	-	-
Brucelloza: nowe zachorowanie	A23	-	-	-	-
Listerioza	A32	-	-	2	3,28
Legionelloza Choroba Legionistów	A48.2	-	-	1	1,64
Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna-inna określona i nieokreślona	B95.0/(...)	1	1,63	-	-

NADZÓR SANITARNY

✓ **Kontrole stanu sanitarnego podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych** obejmowały:

Ocenę stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń, ich funkcjonalności, sprzątnięcia i czystości pomieszczeń, dezynfekcji, sterylizacji i kontroli skuteczności procesów sterylizacji, prowadzenia kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania.

W 2025 roku objęto nadzorem 95 podmiotów, w których przeprowadzono 158 kontroli sanitarnych. W skontrolowanych podmiotach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu sanitarno-higienicznego i technicznego, w tym: w 13 podmiotach dotyczących stanu sanitarno -higienicznego, w 8 podmiotach dotyczących stanu technicznego oraz w 4 podmiotach dotyczących stanu sanitarno-higienicznego i technicznego.

Ponadto przeprowadzono kontrole związane ze spisaniem kart uodpornienia znajdujących się na stanie w punktach szczepień w związku weryfikacją danych dotyczących braku realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025), z uwzględnieniem obowiązków osób przeprowadzających szczepienia ochronne, wynikających z art. 17 ust. 8, ust.9, ust 9b Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Utrzymanie czystości bieżącej i porządku; skontrolowane placówki posiadają opracowane procedury i schematy postępowania dotyczące planu higieny. Rodzaj sprzętu, środki myjące oraz preparaty do dezynfekcji dostosowane dla potrzeb placówki. W placówkach stosuje się podział sprzętu do sprzątnięcia w zależności od stref czystości mikrobiologicznej.

Dezynfekcja sprzętu, narzędzi, urządzeń sanitarnych, powierzchni, prowadzone zgodnie z opracowanymi procedurami; skontrolowane placówki stosuje wyłącznie preparaty zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych - odpowiednio przechowywane, oznakowane, posiadające aktualne terminy ważności. Karty charakterystyki dostępne i aktualne. Roztwory użytkowe preparatów sporządzane zgodnie z zaleceniem producenta, przetrzymywane w odpowiednich pojemnikach, prawidłowo oznakowanych.

Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego. Sterylizacja narzędzi i sprzętu medycznego w gabinetach stomatologicznych odbywa się w autoklawie. Natomiast gabinety ginekologiczne korzystają wyłącznie ze sterylnego sprzętu i narzędzi jednorazowego użytku. Na bieżąco, w sposób prawidłowy prowadzona jest kontrola wewnętrzna skuteczności aparatury sterylizującej (coroczne przeglądy autoklawów przez upoważnione firmy), nie kwestionowano procesów sterylizacji. W 2025 r. dokonano oceny sterylizacji w SP ZOZ Kolbuszowa. Centrala sterylizatornia mieszcząca się w Szpitalu w Kolbuszowej została oddana do użytku w grudniu 2019 r. W 2025 roku Centralna Sterylizatornia została wyposażona w dwie przelotowe myjnie- dezynfektory. Wszystkie obiekty wchodzące w skład SP ZOZ Kolbuszowa posiadają i stosują wyłącznie narzędzia jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących sterylizacji, postępowania i przestrzegania obowiązujących procedur epidemiologicznych.

Gospodarka odpadami medycznymi – skontrolowane placówki posiadają opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady powstałe w związku z realizacją świadczeń medycznych gromadzone są w pojemnikach odpornych na przekłucie. Pojemniki i worki posiadają prawidłowe oznakowanie i przechowywane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych zaopatrzonych w termometr. Częstotliwość odbioru odpadów medycznych jest prawidłowa – co stwierdza się na podstawie okazanych kart odbioru odpadów medycznych.

Odpady medyczne wytwarzane w placówkach służby zdrowia, utylizowane są poza tymi obiektami. Przekazywanie odpadów do unieszkodliwiania odbywa się na podstawie umów, zawartych z podmiotami posiadającymi zezwolenie na transport i unieszkodliwianie odpadów. Odpady medyczne gromadzone są w specjalnie do tego celu przeznaczonych, oznakowanych pojemnikach, a następnie pakowane w czerwone worki foliowe. Średni czas magazynowania odpadów medycznych w urządzeniach chłodniczych wynosi 1 miesiąc.

Podczas kontroli prowadzonych w 2025 r., w 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stwierdzenia czerwonych pojemników zawierających odpady medyczne o ostrych końcówkach o kodzie 18 01 03 z datą otwarcia powyżej 72 godzin, nieoznakowane oraz brak urządzenia chłodniczego do przechowywania odpadów medycznych powyżej 72 godzin.

Podsumowanie i wnioski:

Na podstawie prowadzonego nadzoru należy stwierdzić, iż kierownicy placówek medycznych przejawiają ogromną dbałość w zakresie zapewnienia jak najlepszego stanu technicznego, a dzięki decyzjom i zaleceniom pokontrolnym utrzymuje się zadowalający stan sanitarny. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w krótkim czasie. Podnoszony jest standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych.

Podmioty działalności leczniczej posiadają opracowane procedury, instrukcje oraz standardy postępowania mające na celu zapobiegania zakażeniom. Przestrzeganie przez personel medyczny podmiotów działalności leczniczej procedur higienicznych i medycznych, mających na celu zapobieganie i zwalczanie czynników zakaźnych oraz utrzymanie właściwego stanu higieniczno – sanitarnego pomieszczeń, wpływają na zapewnienie bezpieczeństwa zarówno pacjentów, jak i pracowników medycznych.

Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych

Szczepienia ochronne pozostają nadal najskuteczniejszą i jedną z podstawowych metod profilaktyki chorób zakaźnych. Stosowane masowo przyczyniają się do wypracowania odporności zbiorowskiej, tj. ochrony osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Odporność uzyskana w wyniku szczepienia jest długotrwała i w realny sposób zabezpiecza przed zachorowaniem. Głównym celem szczepionki jest ochrona przed ciężkim przebiegiem choroby i powikłaniami których często nie jesteśmy w stanie przewidzieć. Narażenie na chorobę może wystąpić w każdym wieku, a u najmłodszych dzieci ich przebieg może być najcięższy.

Choroby zakaźne, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych, są nadal realnym zagrożeniem, zwłaszcza dla dzieci. Sytuacja epidemiologiczna takich chorób, jak: gruźlica, błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka i świnka, wirusowe zapalenie wątroby typu B, pneumokoki zależna jest od

poziomu realizacji szczepień ochronnych. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego świadczenia zdrowotne w zakresie szczepień ochronnych dzieci i młodzieży oraz dorosłych realizowane były przez 20 punktów szczepień – 20 skontrolowano.

W obiektach w których nie funkcjonował całodobowy monitoring pomiaru temperatury w urządzeniach chłodniczych, w których przechowywane są preparaty szczepionkowe, wydano decyzje administracyjne na zapewnienie całodobowego monitoringu pomiaru temperatury w urządzeniach chłodniczych, w których przechowuje się preparaty szczepionkowe wraz z powiadamianiem SMS-owym w przypadku nieprawidłowej temperatury w urządzeniu chłodniczym bądź braku dopływu prądu.

PSSE prowadzi dystrybucję i nadzór nad warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych. Niepożądane odczyny poszczepienne (zwane dalej NOP) mogą wystąpić natychmiast po szczepieniu lub po kilku dniach, a nawet tygodniach od zaszczepienia. Zgłaszanie niepożądanych odczynów poszczepiennych jest obowiązkiem każdego lekarza, który rozpoznaje NOP lub podejrzewa jego wystąpienie. Zgłaszanie wszystkich NOP jest niezbędne dla uzyskania pełnego obrazu bezpieczeństwa stosowanych w kraju preparatów szczepionkowych. Niezwłoczna informacja o wystąpieniu niepożądanego odczynu poszczepiennego umożliwia ponadto podjęcie natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się większej liczby w tym samym czasie poważnych odczynów poszczepiennych związanych z podaną szczepionką.

Kryteria niepożądanego odczynu poszczepiennego obejmują odczyn:

- ciężki – zagrażający życiu (wymaga hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, może prowadzić do trwałego ubytku sprawności fizycznej lub umysłowej, może kończyć się śmiercią),
- poważny – duże nasilenie objawów w postaci znacznego obrzęku kończyny, silnego jej zaczerwienienia, wysokiej gorączki (nie wymaga zwykle hospitalizacji w celu ratowania zdrowia, nie prowadzi do trwałego uszczerbku dla zdrowia, nie stanowi zagrożenia dla życia),
- łagodny – nie ma szczególnie dużego nasilenia, a charakteryzuje się występowaniem miejscowego obrzęku kończyny, silnego miejscowego zaczerwienienia, gorączki.

W PSSE w Kolbuszowej w 2025 r. wykazano 9 niepożądanych odczynów poszczepiennych: 8 odczynów łagodnych oraz 1 odczyn poważny. W PSSE w Kolbuszowej w 2024 r. wykazano 7 niepożądanych odczynów poszczepiennych, wszystkie dotyczyły odczynów łagodnych.

Realizacja szczepień ochronnych w ramach Programu Szczepień Ochronnych ma wpływ na sytuację epidemiologiczną nadzorowanego terenu, w szczególności przyczynia się do spadku liczby zachorowań na choroby zakaźne i spadku liczby występujących powikłań po przebytej chorobie.

Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w drodze realizacji Programu Szczepień Ochronnych.

Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	2025						
		pierwotne/podstawowe		uzupełniające		ogółem	
	liczba dzieci ogółem	liczba	%	liczba	%	liczba	%
WZW B		126	47,2%	89	33%	215	80,5%
Błonica, Tęžec	267	112	41,9%			112	41,9%

Krztusiec		112	41,9%			112	41,9%
Poliomyelitis		113	42,3%			113	42,3%
Odra, świnka, Różyczka							
Haemophilus Influenze		112	41,9%			112	41,9%
Pneumokoki		164	61,4%			164	61,4%
Rotawirusy		163	61,0%			163	61,0%

l.p	Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	2024						
			pierwotne/podstawowe		uzupełniające		ogółem	
		liczba dzieci ogółem	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	WZW B	361	39	10,8%	298	82,5%	337	93,4%
2.	Błonica, Tęžec		215	59,6%	105	29,1%	320	88,6%
3.	Krztusiec		215	59,6%	105	29,1%	320	88,6%
3.	Poliomyelitis		216	59,8%	105	29,1%	321	88,9%
4.	Odra, świnka, Różyczka		233	64,5%			233	64,5%
5.	Haemophilus Influenze		217	60,1%	104	28,8%	321	88,9%
6.	Pneumokoki		116	32,1%	214	59,3%	330	91,4%
7.	Rotawirusy		241	66,8%			241	66,8%

l.p	Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	2023						
			pierwotne/podstawowe		uzupełniające		ogółem	
		liczba dzieci ogółem	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1.	WZW B	409	11	2,7%	373	91,2%	384	93,9%
2.	Błonica, Tęžec		46	11,2%	330	80,7%	376	91,9%

3.	Krztusiec		46	11,2%	330	80,7%	376	91,9%
3.	Poliomyelitis		47	11,5%	329	80,4%	376	91,9%
4.	Odra, świnka, Różyczka		354	86,6%			354	86,6%
5.	Haemophilus Influenze		47	11,5%	329	80,4%	376	91,9%
6.	Pneumokoki		24	5,9%	348	85,1%	372	91,0%
7.	Rotawirusy							

l.p	Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	rocznik 2023 według sprawozdania za 2025 r.			rocznik 2022 według sprawozdania za 2024 r.			Uwagi*
		liczba dzieci ogółem	zaszczepieni ogółem		liczba dzieci ogółem	zaszczepieni ogółem		
			liczba	%		liczba	%	
1.	WZW B	409	384	93,9%	447	430	96,2%	*
2.	Błonica, Tężec		376	91,9%		422	94,4%	*
3.	Krztusiec		376	91,9%		422	94,4%	*
3.	Poliomyelitis		376	91,9%		421	94,2%	*
4.	Odra, świnka, Różyczka		354	86,6%		388	86,8%	*
5.	Haemophilus Influenze		376	91,9%		420	94,0%	*
6.	Pneumokoki		372	91,0%		416	93,1%	*

l.p	Szczepienie przeciw jednostce chorobowej	rocznik 2023 według sprawozdania za 2025 r.			rocznik 2022 według sprawozdania za 2024 r.			Uwagi*
		liczba dzieci ogółem	zaszczepieni dawką uzupełniającą		liczba dzieci ogółem	zaszczepieni dawką uzupełniającą		
			liczba	%		liczba	%	
1.	WZW B	409	373	91,2%	447	416	93,1%	*

2.	Błonica, Tężec	330	80,7%	369	82,6%	*
3.	Krztusiec	330	80,7%	369	82,6%	*
3.	Poliomyelitis	329	80,4%	367	82,1%	*
5.	Haemophilus Influenze	329	80,4%	367	82,1%	*
6.	Pneumokoki	348	85,1%	393	87,9%	*

Pomimo działań podejmowanych ze strony personelu punktów szczepień jak również PPIS w Kolbuszowej problemem pozostają nadal osoby z brakami w szczepieniach ochronnych. Znaczny wzrost liczby takich osób w skali ogólnopolskiej ma również swoje odbicie w naszym powiecie. W wyniku podjętych działań zaszczepiono 107 dzieci, których rodzice początkowo deklarowali odmowę szczepień. Na koniec 2025 r. wykazano 1232 dzieci z powiatu kolbuszowskiego, w przypadku których rodzice uchylają się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych. W 2025 r., PPIS w Kolbuszowej, wystąpił 199 wezwań do rodziców w sprawie szczepień ochronnych. Wyślano 17 upomnień do rodziców i wystawiono 50 tytułów wykonawczych dotyczących egzekucji szczepień ochronnych. Przekazano do innych powiatowych stacji 349 dzieci z brakami w szczepieniach, które zapisane są w podmiotach leczniczych na terenie powiatu kolbuszowskiego. W 2025 r. wydano 33 postanowień, w tym o oddaleniu zarzutów w zakresie niewykonywania obowiązkowych szczepień.

Wobec powyższego w celu utrzymania odporności zbiorowskiej populacji kontynuowane są działania informacyjne. Na kontrolach w punktach szczepień w ramach działań informacyjnych w zakresie szczepień ochronnych, pozostawiano w kontrolowanym podmiocie ulotki, materiały promocyjne dotyczące szczepień ochronnych, w tym również dotyczących profilaktyki HPV.

Ponadto pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Kolbuszowej prowadzą działania edukacyjno – informacyjne, mające na celu propagowanie szczepień przeciwko HPV. W 2024r. na terenie szkół zorganizowano 5 spotkań z rodzicami, w których uczestniczyło 245 osób. Rodzice brali aktywny udział w dyskusji, by móc jak najwięcej dowiedzieć się, jak dbać o zdrowie swoich dzieci i chronić je przed groźnymi chorobami. Po prelekcjach pracownik PSSE Kolbuszowa był dostępny dla rodziców, którzy mogli zadać pytanie, dzielić się swoimi obawami i doświadczeniami w zakresie szczepień. Zorganizowano również 8 spotkań z dziećmi i młodzieżą, w których uczestniczyło łącznie 380 osób. W trakcie spotkań przekazano uczestnikom materiały edukacyjne (ulotki), oraz zapoznano z tematem szczepień przeciwko HPV, który bardzo zainteresował dzieci i młodzież. Działaniem edukacyjnym objęto również ośrodki zdrowia, do których dystrybuowano materiały edukacyjne odnośnie szczepień przeciwko HPV.

Wnioski:

1. Monitorowanie na bieżąco zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne oraz wdrażanie działań przeciwepidemicznych ma pozytywny wpływ na zachowanie bezpieczeństwa zdrowia publicznego.
2. Znaczny wzrost liczby dzieci niezaszczepionych w powiecie kolbuszowskim. Na koniec 2025 r. wykazano 1232 dzieci, z brakami dawek obowiązkowych szczepień ochronnych. Rok wcześniej w sprawozdaniach wykazano 494 dzieci.

2. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY KOMUNALNEJ

Działania podejmowane przez pracowników w ramach zadań Stanowiska pracy ds. Higieny Komunalnej obejmowały między innymi nadzór bieżący nad jakością wody przeznaczoną do spożycia przez ludzi, ciepłą wodą użytkową, wodą w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do

kąpiele, wodą na pływalniach jak również obiektami użyteczności publicznej i ogólnie pojętymi warunkami sanitarnymi terenu powiatu.

✓ Wodociągi

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje sześć wodociągów, które zaopatrują w wodę wszystkie miejscowości powiatu. Źródłem zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia są ujęcia podziemne zlokalizowane w miejscowościach: Cmolas, Huta Komorowska, Raniżów, Widełka, Niwiska i Przytęk.

Badanie wody i ogólna charakterystyka

W 2025r. kontrolą jakości wody objęto wszystkie wodociągi, zgodnie z harmonogramem poboru prób wody na rok 2025, uzgodnionym z PPIS w Kolbuszowej i laboratorium wykonującym badania. Na terenie powiatu kolbuszowskiego wszyscy zarządcy wodociągów prowadzą monitoring jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej. Pobrane próbki wody w ramach urzędowej kontroli jak i próbki wody pobrane na zlecenie Zarządcy wodociągów badane były w zakresie parametrów bakteriologicznych i fizykochemicznych z grupy A i grupy B, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zakres i częstotliwość przeprowadzanych badań uzależniony był od jakości wody ujmowanej, stosowanych procesów uzdatniania, wielkości produkcji wody oraz ilości zaopatrywanych mieszkańców. W 2025 r. łącznie pobrano do badań 142 próbki wody, w tym 57 próbek przez przedstawiciela PPIS w Kolbuszowej, 85 próbek w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody prowadzonej przez Zarządców wodociągowych.

W tabeli nr 1. przedstawiono ocenę jakości wody i ogólną charakterystykę nadzorowanych wodociągów na terenie powiatu za 2025r.

Tabela nr 1. Ocena jakości wody i ogólna charakterystyka nadzorowanych wodociągów na terenie powiatu kolbuszowskiego za 2024 r. (Stan na dzień 31.12.2025r.)

Wodociąg	Zarządca wodociągu	Wielkość produkcji m ³ /d	Jakość wody Stan na 31.12.2025 r.	Przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów w roku 2025	Działania naprawcze prowadzone przez przedsiębiorstwo wod-kan
Wodociąg dla gmin Kolbuszowa, Cmolas i Dzikowiec Liczba ludności ok. 32420	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Likwidacji	ok. 3478	Przydatna do spożycia	-	-
	Zakład Usług Komunalnych w Cmolasie		Przydatna do spożycia	Żelazo	płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody
	Zakład Usług Komunalnych w Dzikowcu		Przydatna do spożycia	-	-
	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o.		Przydatna do spożycia	-	-
Huta Komorowska Liczba odbiorców ok. 9720	Gminny Zakład Wodociągów Kanalizacji i Oczyszczania w Majdanie Królewskim	798,6	Przydatna do spożycia	-	-

Widełka Liczba odbiorców ok. 6700	ZGKiM spółka z o.o.	546,3	Przydatna do spożycia	-	-
Raniżów Liczba odbiorców ok. 6900	Zakład Gospodarki Komunalnej w Raniżowie	674	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli,	Informacja odbiorców o braku przydatności wody do spożycia, zapewnienie dystrybucji wody pitnej, płukanie sieci wodociągowej i dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody w różnych punktach na obszarze całej gminy Dzikowiec, informacja o przydatności wody do spożycia
Niwiska Liczba odbiorców ok. 3190	Zakład Usług Komunalnych w Niwiskach	289,54	Przydatna do spożycia	Bakterie grupy coli, Bakterie grupy coli	płukanie sieci wodociągowej, dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody Informacja odbiorców o braku przydatności wody do spożycia, zapewnienie dystrybucji wody pitnej, płukanie sieci wodociągowej i dezynfekcja, kontrola wewnętrzna jakości wody w różnych punktach na obszarze całej gminy Dzikowiec, informacja o przydatności wody do spożycia
Przytęk Liczba odbiorców ok. 2920	Zakład Usług Komunalnych w Niwiskach	348,02	Przydatna do spożycia	-	-

W przedstawionych w tabeli nr 1 dwóch przypadkach, które dotyczyły wodociągu Raniżów i wodociągu Niwiska, PPIS w Kolbuszowej wszczął postępowanie administracyjne oraz wydał decyzję i komunikat o braku przydatności wody do spożycia.

W związku z powyższym Zarządcy wodociągów (Zakład Usług Komunalnych w Raniżowie oraz Zakład Usług Komunalnych w Niwiskach) przedłożyli do PPIS w Kolbuszowej pisma, w których poinformowali m.in. o podjętych czynnościach naprawczych, wyznaczonych punktach dystrybucji wody pitnej i zleconym ponownym badaniu wody (wszystkie wyniki badań otrzymano zgodne z wymaganiami). Po otrzymaniu wyników zgodnych z wymaganiami PPIS w Kolbuszowej wydał decyzję i komunikaty o przydatności wody do spożycia oraz decyzje płatnicze

Pozostałe przedstawione w tabeli nr 1 przekroczenia nie stanowiły bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów, jednak parametry określające jakość wody nie odpowiadały wartościom określonym w rozporządzeniu. W każdym z powyższych przypadków PPIS w Kolbuszowej zawiadomił strony o wszczęciu postępowania administracyjnego (Zakład wodociągowy i Wójtka gminy/ Burmistrza). Zarządcy wodociągów przedłożyli do PPIS w Kolbuszowej pisma, w których poinformowali o podjętych czynnościach naprawczych i zleconym ponownym badaniu wody. Po otrzymanych prawidłowych wynikach badań wody PPIS w Kolbuszowej wydał decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia oraz decyzje płatnicze.

W wyniku prowadzonej oceny jakości wody oceniono, że w 2025r. kwestionowane w wodzie parametry to: Bakterie grupy coli, żelazo.

Bakterie grupy coli – występują zarówno w środowisku naturalnym, jak i w przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt; należą do mikroorganizmów wskaźnikowych obecności w wodzie patogenów kałowych. Mogą być stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych i potencjalnej obecności biofilmu. Ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody, a także może świadczyć o obecności biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem np. kałowym, roślinnym lub glebą. Bakterie grupy

coli mogą powodować zatrucia pokarmowe, biegunki i rozstrój żołądka. Zgodnie z obowiązującymi przepisami bakterie grupy coli powinny być nieobecne w wodzie do spożycia -norma 0 jtk/100 ml.

Żelazo – nie jest parametrem odnoszącym się bezpośrednio do zagrożenia dla zdrowia ludzi. Żelazo występujące w wodzie przeznaczonej do spożycia w nadmiernych ilościach w warunkach panujących w systemach dystrybucji wody, wykazuje tendencję do wytrącania się w formie trudno rozpuszczalnych osadów o rdzawo- brunatnej barwie. Powoduje to budzący zastrzeżenia konsumentów wzrost barwy i mętności wody oraz jej metaliczny smak. Niezadowolenie konsumentów budzi też pojawiające się wtedy przebarwienie ceramiki sanitarnej, pranych tkanin, powierzchni zmywanych wodą, jak również zmiana smaku wody oraz napojów i potraw przygotowywanych z jej dodatkiem. Zmiany te stają się w istotny sposób uciążliwe dla konsumentów zwykle z chwilą, gdy stężenie żelaza w wodzie przekracza wartość 300 µg/l. Osady żelaza, wytrącające się z wody na ścianach przewodów wodociągowych i ulegające z czasem twardnieniu, utrudniają właściwą eksploatację systemu zaopatrzenia w wodę, stając się przyczyną spadku ciśnienia wody, awarii, a nawet pogorszenia się jakości mikrobiologicznej wody. Wartość, dopuszczalna w obowiązujących przepisach wynosi 200 µg/l (0,2 mg/l).

Jakość wody w zakresie jej przydatności do spożycia przez ludzi była na bieżąco oceniana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w oparciu o sprawozdania z badań próbek wody pobranych w ramach kontroli urzędowej, jak i sprawozdania z badań próbek wody w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Pogorszenie jakości wody w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznych mogło być spowodowane złym stanem technicznym instalacji wewnętrznej, małym rozbiorem wody, brakiem regularnego płukania sieci, odkładaniem w przewodach osadów w postaci biofilmu, co mogło spowodować wtórne zanieczyszczenie.

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przypadku stwierdzonych przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych zarządcy wodociągów niezwłocznie podejmowali działania naprawcze mające na celu doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W roku 2025 wydano 40 decyzji dot. jakości wody:

- ✓ 4 decyzje płatnicze (Wodociąg na terenie gminy Dzikowiec- 1, Wodociąg Raniżów-1, Wodociąg Niwiska- 2,)
- ✓ 36 decyzji administracyjnych: 33 dotyczące przydatności wody do spożycia, 1 dot. poprawy stanu technicznego: Wodociąg na terenie gminy Dzikowiec, 2 dot. braku przydatności wody do spożycia - Wodociąg Raniżów, Wodociąg Niwiska.

Ponadto na wniosek przedsiębiorców wydano 7 ocen o przydatności wody do spożycia dla zakładów nadzorowanych przez Inspekcję Weterynaryjną.

Teren powiatu kolbuszowskiego jest zwodociągowany (pojedyncze przypadki nie wpięcia do wodociągu). Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców powiatu kolbuszowskiego jest pozyskiwana z 6 ujęć (6 wodociągów). Wszystkie wodociągi na terenie powiatu kolbuszowskiego zasilane są z ujęć podziemnych, głębinowych. Wody podziemne charakteryzują się stałym składem fizykochemicznym, który kształtują procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Źródłem składników wód podziemnych są skały. Zawartość tych elementów zależy od ich ilości w skałach oraz zdolności przechodzenia do roztworu. Uzdatanianie wód głębinowych oparte jest na metodach napowietrzania, filtracji, dezynfekcji. Przebadana i uzdatniona woda jest bezpieczna i zdrowa dla człowieka, kryje w sobie mnóstwo wartościowych składników, dzięki którym korzystnie wpływa na zdrowie m.in.: magnez, wapń, potas, sód czyli minerały niezbędne do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka.

W 2025r na terenie powiatu kolbuszowskiego nie odnotowano odstępstw parametrów jakości wody na wodociągach. Do PSSE w Kolbuszowej nie wpłynęły wnioski związane z oceną ryzyka. W 2025r. nie odnotowano długich przerw w dostawie wody dla mieszkańców.

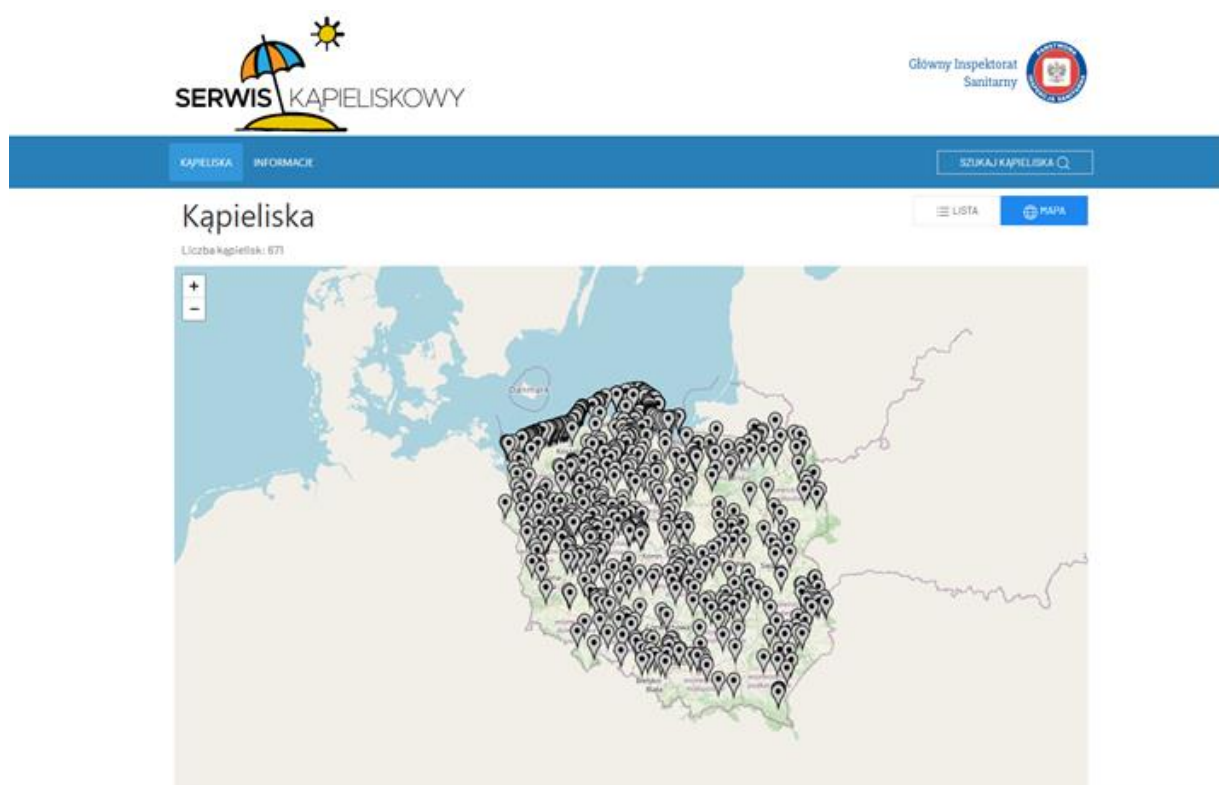
✓ **Obiekty użyteczności publicznej**

- ✓ **Zbiornik retencyjny w Wilczej Woli-** przeprowadzono 1 kontrolę. Pobrano jedną próbkę wody.

W sezonie letnim 2025r. na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonowało miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel w miejscowości Wilcza Wola. Przedstawiciele PPIS w Kolbuszowej przeprowadzili 1 kontrolę sanitarną w obszarze miejsca do kąpiel oraz w obszarze przyległym do wyznaczonego miejsca przed planowanym poborem próbki wody przed otwarciem miejsc do kąpiel w czasie której stwierdzono zakwit sinic w miejscu do kąpiel, jak również w obszarze przyległym do tego miejsca. Próbkę wody pobrano po ustaniu zakwitu sinic. Na podstawie sprawozdania z badań PPIS w Kolbuszowej wydał ocenę o przydatności wody do kąpiel. Organizator miejsca do kąpiel (Gmina Dzikowiec) poinformował, że w związku ze zbliżającym się terminem wygaśnięcia umowy z instytucją zarządzającą zasobami wodnymi miejsce do kąpiel w miejscowości Wilcza Wola nie zostanie otwarte w bieżącym sezonie letnim 2025r.

Należy wspomnieć, że wykaz miejsc do kąpiel na bieżąco jest aktualizowany na stronie WSSE w Rzeszowie (w informacji umieszczony jest m. in. sezon kąpielowy i ocena jakości wody).

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonowało kąpielisko. Przez Główny Inspektorat Sanitarny utworzony jest internetowy **Serwis Kąpielowy** (zdjęcie nr 1, 2), który prezentuje wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody w kąpieliskach i infrastrukturze kąpielisk. Serwis jest informatorem o jakości wody w kąpieliskach, obrazującym na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad Gmin kąpielisk w kraju. Serwis kąpieliskowy zawiera dane podstawowe kąpielisk tj. dane adresowe, czas trwania sezonu kąpielowego, godziny otwarcia oraz wskazanie stacji sanitarno-epidemiologicznej nadzorującej poszczególne kąpieliska, jak również informacje o infrastrukturze kąpieliska w postaci piktogramów. Należy zaznaczyć, iż wszystkie podmioty zaangażowane w organizację kąpielisk, a szczególności burmistrz i wójt, powinny dążyć do zwiększenia na administrowanym obszarze liczby kąpielisk i promowania bezpiecznej kąpiel w obszarze kąpielisk, które charakteryzują się najwyższymi standardami bezpieczeństwa.

zdjęcie nr 1. Strona serwisu kąpieliskowego z zaznaczoną mapą kąpielisk.

Informacje dotyczące kąpielisk

WSKAZ
 AKTYWNOŚĆ
 ORGANIZACJA KĄPIELISK
 AKTUALNOŚĆ
 KĄPIELISKA
 KOMUNIKATY
 WSKAZÓWKI - KOMUNIKATY

Organizacja kąpielisk

Terminarz organizacji i funkcjonowania kąpielisk

- do 23 grudnia każdego roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte organizator kąpieliska składa wniosek do właściwego terenowego urzędu, burmistrza lub prezydenta miasta o wpisanie kąpieliska do wykazu kąpielisk danej gminy¹⁾;
- wzgl. burmistrz lub prezydent miasta, w przypadku przekroczenia przez organizatora kąpieliska niekompletnego wniosku, wzywa do jego uzupełnienia w terminie do 7 dni²⁾;
- w przypadku braku uzupełnienia dokumentów w wyznaczonym terminie, wniosek pozostaje bez rozpatrzenia³⁾;
- wzgl. burmistrz lub prezydent miasta przygotowuje projekt uchwały o wykazie kąpielisk i podaje projekt uchwały do publicznej wiadomości, w sposób przewidziany przyjętą, określając formę, miejsce i termin składania uwag oraz proponując zmian do wykazu, nie później niż 21 dni od jego ogłoszenia⁴⁾;
- wzgl. burmistrz lub prezydent miasta rozpatruje uwagi oraz przystępuje do projektu uchwały w terminie nie dłuższym niż 14 dni⁵⁾;
- do 28 lutego każdego roku wzgl. burmistrz lub prezydent miasta przekazuje projekt uchwały o wykazie kąpielisk do zaopiniowania Włodzimierz Polak, właściwego urzędu, oraz właściwemu organowi Inspekcji Ochrony Środowiska i państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektoratowi sanitarnemu, a w przypadku kąpieliska położonego na:
 - terenie parku narodowego - także dyrektorowi parku narodowego;
 - położonych obszarach monodach - także właściwemu dyrektorowi urzędu monodach;
 - środkowej drodze wodnej - także właściwemu dyrektorowi urzędu drogi śródlądowej,
 - który w ciągu 14 dni wysługuje opinię do przekazanego projektu. Brak opinii w tym terminie uznaje się za wyrażenie opinii pozytywnej⁶⁾;
- do 20 maja każdego roku cada gminy określa, w drodze uchwały, wykaz kąpielisk na terenie gminy lub na położonych obszarach monodach przynależnych do danej gminy⁷⁾;
- do 20 maja każdego roku cada gminy określa, w drodze uchwały, sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września⁸⁾;
- po podjęciu uchwały o wykazie kąpielisk, wzgl. burmistrz lub prezydent miasta przekazuje właściwemu państwowemu powiatowemu lub państwowemu granicznemu inspektoratowi sanitarnemu informacje o liczbie kąpielisk i podaje przyjętą zmian w liczbie kąpielisk w porównaniu do poprzedniego sezonu kąpielowego⁹⁾;
- Główny Inspektor Sanitarny przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego przekazuje Komisji Europejskiej informacje o liczbie kąpielisk i podaje przyjętą zmian w liczbie kąpielisk w porównaniu do poprzedniego sezonu kąpielowego¹⁰⁾;
- organizator kąpieliska jest obowiązany samostanowić kąpielisko¹¹⁾;
- do 1 czerwca każdego roku organizator kąpieliska w porozumieniu z właściwym państwowym powiatowym lub państwowym granicznym inspektoratem sanitarnym ustala harmonogram podjęcia próbek wody z kąpieliska w sezonie kąpielowym¹²⁾;
- harmonogram podjęcia próbek uwzględnia terminy pobierania i analizy próbek próbek pobieranych nie wcześniej niż 30 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie później niż trzech próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby pierwsza próba pobierania nie przekraczała jednego miesiąca¹³⁾. W odniesieniu do kąpieliska, w którym sezon kąpielowy nie przekracza 6 tygodni, harmonogram podjęcia próbek uwzględnia terminy pobierania i analizy próbek próbek pobieranych nie wcześniej niż 30 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz nie później niż dwóch próbek w sezonie kąpielowym, w okresie funkcjonowania kąpieliska, tak aby pierwsza próba pobierania nie przekraczała miesiąca¹⁴⁾;
- właściwemu państwowemu powiatowemu lub granicznemu inspektoratowi sanitarnemu ustala harmonogram badania wody w kąpielisku przed sezonem kąpielowym oraz każdorazowo w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku¹⁵⁾;

zdjęcie nr 2. Informacje na temat utworzenia kąpieliska

✓ Pływalnie

Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonują 2 kryte pływalnie – Pływalnia w Cmolasie i Pływalnia w Kolbuszowej. W 2025r. w ramach nadzoru przez PPIS w Kolbuszowej przeprowadzono 16 kontroli, w tym 2 dotyczące oceny stanu sanitarno- technicznego obiektu, 1 dotycząca wykonania nakazów w sprawie zamknięcia niecki Wanny Whirpool na pływalni w Kolbuszowej i 13 dotyczących poboru próbek wody (4 na Pływalni w Cmolasie i 9 na Pływalni w Kolbuszowej).

Badaniami objęto wodę w nieckach, cyrkulacjach, jak również ciepłą wodę użytkową oraz wodę doptywającą do budynku pływalni. Pobór próbek wody z wyżej wymienionych obiektów prowadzony był również w ramach kontroli wewnętrznej przez Zarządców Pływalni. Wewnętrzna kontrola jakości wody na pływalniach prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i opracowanym harmonogramem poboru próbek wody uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kolbuszowej.

Ponadto zarządcy obydwu obiektów:

- dokumentowali bieżące obserwacje wody na pływalni,
- dokonywali systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń,
- rejestrowali wyniki pomiaru jakości wody,
- podejmowali stosowne działania naprawcze,
- prowadzili badania jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem,
- wydawali bieżące komunikaty o jakości wody.

Częstotliwość i zakres badań przeprowadzanych przez zarządzających pływalniami była zgodna z obowiązującymi wymaganiami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Zarządzający w ramach kontroli wewnętrznej zlecali badanie wody laboratorium akredytowanemu. Po analizie uzyskanych wyników badań jakości wody na przestrzeni raportowanego okresu ocenia się, że kąpiący korzystali z wody o dobrych parametrach jakości wody, natomiast w przypadkach pogorszenia jakości wody działania naprawcze przynosiły oczekiwane efekty (Pływalnia Cmolas dotyczące podwyższenia chloru związanego, 1 przekroczenie mętności; Pływalnia w Kolbuszowej- 1 przekroczenie chloroformu, 1 przekroczenie utlenialności, 2 przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów). Na Pływalni w Kolbuszowej niecka Wanny Whirpool została wyłączona z użytkowania. W sprawozdaniu z badań stwierdzono przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów na poziomie > 300 jtk/ml. W związku z powyższym PPIS w Kolbuszowej wszczął postępowanie, wydał decyzję zakazującą korzystania z niecki wraz z podjęciem czynności naprawczych i zleceniem dodatkowych próbek wody. Po otrzymaniu wyników badań wody zgodnych z wymaganiami nieckę przywrócono do użytkowania.

Zarządzający pływalniami na podstawie bieżącej obserwacji dokumentowali spostrzeżenia, podjęte czynności w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody oraz rejestrowali wyniki pomiarów jakości wody na pływalni tj. pH, potencjał redox, stężenie chloru wolnego, temperatura wody, stężenie chloru związanego. Na podstawie uzyskiwanych wyników dobierali najbardziej odpowiednie metody, celem uzyskania wymaganych wartości parametrów wody.

W dniach od 21.12.2025r. do dnia 29.12.2025r. pływalnia w Cmolasie była nieczynna z powodu planowanej przerwy technologicznej. Podczas przerwy została wymieniona woda w niecce basenowej oraz zostały wykonane dodatkowe prace przygotowujące obiekt do nowego sezonu.

W dniach od 01.09.2025r. do dnia 15.09.2025r. pływalnia w Kolbuszowej była nieczynna z powodu planowanej przerwy technologicznej. Podczas przerwy została wymieniona woda w trzech nieckach basenowych oraz zostały wykonane drobne prace remontowe.

Po przeanalizowaniu wyników badań wody oceniono, że na koniec 2025 roku woda w obydwu obiektach spełniała wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne określone w załącznikach nr 1 i 2 do ww.

rozporządzenia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, a użytkownicy obydwu pływalni korzystali z wody przydatnej do kąpieli.

Zbiornicza roczna ocena jakości wody dla obydwu pływalni za 2025 rok zostanie wydana w 2026 roku.

- ✓ **Legionella** – W roku 2025 w ramach nadzoru nad jakością ciepłej wody użytkowej pobrano do badań 24 próbki ciepłej wody użytkowej: 1 próbka wody w obiekcie: Dom Pomocy Społecznej w Cmolasie, 1 próbka wody w obiekcie: Dom Opieki Senioralnej Leśna Ostoja w Raniżowie, 1 próbka wody: Katolicka Placówka Wychowawcza - Nasz Dom w Widelce, 21 próbek wody w SPZOZ w Kolbuszowej (5 próbek w zakresie nadzoru przez PPIS w Kolbuszowej, 16 próbek na zlecenie SPZOZ w Kolbuszowej). W dwóch przypadkach instalacja ciepłej wody użytkowej była skolonizowana. Prowadzone było postępowanie administracyjne. Niezwłocznie wdrożono działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody, co potwierdziły przeprowadzone kolejne badania laboratoryjne próbek wody ciepłej.

W 2025 roku w ewidencji PPIS w Kolbuszowej znajdowały się ponadto obiekty takie jak:

- ✓ **Ustępy publiczne** – 2 obiekty: stałe, skanalizowane; 2 skontrolowane, 2 kontrole.

W 2025r. kontrolą objęto dwa Ustępy publiczne znajdujące się w miejscowościach: Kolbuszowa oraz Majdan Królewski. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

- ✓ **Domy pomocy społecznej** – 1 obiekt; 1 skontrolowany. Przeprowadzono 2 kontrole, w tym pobrano 1 próbkę ciepłej wody użytkowej.

Na terenie powiatu funkcjonuje 1 dom pomocy społecznej jest to DPS w Cmolasie. Obiekt zapewnia całodobową opiekę dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Obiekt dysponuje 79 miejscami, w pokojach jedno i dwuosobowych. Na początku roku 2025r. przeprowadzono malowanie obiektu – pokoje mieszkalne, część korytarzy oraz wymieniono drzwi w łazienkach do kąpieli między innymi osób leżących. Zarówno w roku 2024 jak i na przestrzeni ostatnich lat w próbach ciepłej wody użytkowej pobranych w DPS Cmolas nie wykryto bakterii Legionella sp. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli.

- ✓ **Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej** – 4 w ewidencji, 1 skontrolowano, 1 kontrola. Skontrolowano Środowiskowy Domy Samopomocy w Kolbuszowej. Obiekt jest są zaopatrzony w wodę z sieci wodociągowej. Ścieki odprowadzane są do kanalizacji. Punkty poboru wody zaopatrzone są w bieżącą ciepłą i zimną wodę. Nie stwierdzono nieprawidłowości: Podczas kontroli prowadzono działania informacyjne.

- ✓ **Placówki zapewniające całodobową opiekę** – 1 obiekt, 1 skontrolowany, 2 kontrole w tym 1 pobór prób wody.

Dom Opieki Senioralnej Leśna Ostoja w Raniżowie rozpoczął działalność w 2023 roku. Obiekt dysponuje 52 miejscami dla pensjonariuszy w pokojach jedno i dwuosobowych. Podczas kontroli obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości. Zarówno w 2024 roku jak i w roku 2025 zostały pobrane do badania próbki ciepłej wody użytkowej. W pobranych próbkach Nie wykryto bakterii Legionella sp. w pobranej próbce ciepłej wody użytkowej.

- ✓ **Obiekty hotelarskie** - 2 obiekty: 1 hotel w ewidencji, przeprowadzono 1 kontrolę, 1 dom wycieczkowy; 1 w ewidencji, 1 skontrolowano, 1 kontrola.

Hotel Dworek w Kolbuszowej. Obiekt posiada kategorię zaszerogowania ***, dysponuje 54 miejscami noclegowymi w 25 jednostkach mieszkalnych, z czego 21 to pokoje dwuosobowe. Wszystkie pokoje posiadają własne węzły higieniczno-sanitarne. W ubiegłym roku przeprowadzono remont części hotelowej obiektu obejmujący między innymi malowanie i wymianę wykładziny podłogowej w jednostkach mieszkalnych. Ponadto wymieniono część pościeli, materacy, łózek, odnowiono meble. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2025r. skontrolowano Dom wycieczkowy w Kolbuszowej, przeprowadzono 1 kontrolę. Kontrolą objęto m.in. ocenę stanu sanitarno -technicznego pomieszczeń, postępowanie z bielizną, postępowanie z odpadami. Dom wycieczkowy dysponuje 46 miejscami noclegowymi zlokalizowanymi w 18 pokojach. Wszystkie jednostki mieszkalne posiadają własne węzły sanitarno-higieniczne. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W 2025 roku przeprowadzono remont parkingu przy obiekcie. Prowadzono prace remontowe tj. malowanie, wymiana paneli podłogowych w dwóch pokojach. Zakupiono nowy zapas pościeli i ręczników. Wymieniono wyposażenie w dwóch łazienkach przy jednostkach mieszkalnych, zapewniono nowe podajniki na ręczniki jednorazowego użytku w WC ogólnodostępnych.

✓ **Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie** – 2 w ewidencji, 1 skontrolowany, 1 kontrola.

Stylowa Kolbuszowa w Kolbuszowej to obiekt, który objęto kontrolą w 2025r. Nie stwierdzono nieprawidłowości. Obiekt dysponuje 15 miejscami noclegowymi w 11 jednostkach mieszkalnych. Wszystkie pokoje posiadają własne węzły higieniczno-sanitarne. Pranie bielizny hotelowej odbywa się poza obiektem.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonują obiekty hotelarskie posiadające baseny czy inne niecki.

✓ **Zakłady/salony świadczące usługi w branży beauty** – 92 obiekty w ewidencji, 39 skontrolowanych

Zakłady fryzjerskie oraz fryzjersko-barberskie: 48 w ewidencji; skontrolowano 22; przeprowadzono 25 kontroli, w tym 3 kontrole sprawdzające. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 obiektach. Dotyczyły one stanu higieniczno-sanitarnego, w tym porządkowego i technicznego. W związku z powyższym wydano 4 decyzje: 1 płaćniczą (nieprawidłowości zostały usunięte przed wydaniem decyzji administracyjnej, przeprowadzono kontrolę sprawdzającą na wniosek Strony), 3 decyzje administracyjne nakładające obowiązki, w tym 1 z terminem realizacji przypadającym w 2026r. Decyzja z terminem realizacji obowiązków przypadającym w 2025r. została wykonana, nieprawidłowości usunięto. Postępowanie uznano za zakończone. W 1 przypadku decyzja stała się bezprzedmiotowa, ze względu na zaprzestanie prowadzenia działalności w obiekcie, którego dotyczyła decyzja.

Podczas kontroli oceniono zagadnienia:

Postępowanie z bielizną:

- w niektórych zakładach stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowego użytku,
- w pozostałych przypadkach stosowana jest bielizna jednorazowego i wielokrotnego użytków, we wszystkich skontrolowanych zakładach bielizna wielokrotnego użytku prana we własnym zakresie przez właścicieli obiektów.

Dezynfekcja:

- narzędzia dezynfekowane są w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania,
- dezynfekcja powierzchni prowadzona jest przy użyciu środków dezynfekcyjnych do powierzchni.

Odpady

- odpady powstające w zakładach fryzjerskich traktowane są jako odpady komunalne, nie stwierdzono nieprawidłowości odnośnie postępowania z odpadami.

Procedury

- w zakładach fryzjerskich stosowane są procedury obejmujące między innymi odpowiednie zasady dezynfekcji i stosowania sprzętu poddawanego dezynfekcji oraz sposoby przeprowadzania dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń.

Kosmetyczne bez przerywania ciągłości tkanek: 2 w ewidencji; skontrolowano 1, przeprowadzono 1 kontrolę. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Odnowy biologicznej bez przerywania ciągłości tkanek: 3 w ewidencji, 1 skontrolowany, 1 kontrola. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady /salony świadczące usługi w branży beauty wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, w tym:

Kosmetyczne: 22 w ewidencji, skontrolowano 10, przeprowadzono 10 kontroli, w tym 1 sprawdzająca wykonanie obowiązków nałożonych decyzją z 2024r. Postępowanie uznano za zakończone. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas kontroli w 2025 roku.

Kosmetyczne i percingu – 6 w ewidencji, 1 skontrolowano, przeprowadzono 1 kontrolę. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tatuażu i percingu – 2 w ewidencji, 1 skontrolowany, 1 kontrola. Brak nieprawidłowości.

Inne: 9 w ewidencji: 2 skontrolowane, 3 skontrolowane, 3 kontrole. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podczas kontroli oceniono zagadnienia:

Postępowanie z bielizną:

- w większości zakładów stosowana jest wyłącznie bielizna jednorazowego użytku,
- niektóre zakłady stosują wielokrotnego użytku pokrowce na fotele, pokrowce te są prane w obiektów we własnym zakresie przez właścicieli, podczas wykonywania zabiegów pokrowce dodatkowo są zabezpieczone bielizną jednorazową,
- dla klientów podczas zabiegów stosowana jest bielizna jednorazowego użytku (np. podczas zabiegów depilacji okolic bikini).

Dezynfekcja i sterylizacja:

- gabinety świadczące usługi z naruszeniem ciągłości tkanek stosują do wykonywania tych zabiegów narzędzia sterylne jednorazowego lub wielokrotnego użytku, przechowywane w wydzielonych szufladach,
- mają podpisane umowy na sterylizację narzędzi z Centralną Sterylizacją SP ZOZ Kolbuszowa, SP ZOZ Nowa Dęba, w 7 zakładach skontrolowanych w 2025 roku sterylizacja narzędzi prowadzona jest przez właściciela obiektu, prowadzona jest kontrola procesów sterylizacji,
- narzędzia, które są dezynfekowane - są dezynfekowane w zakładzie w przeznaczonych do tego celu pojemnikach, przy użyciu środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania,
- dezynfekcja powierzchni prowadzona jest przy użyciu środków dezynfekcyjnych do powierzchni.

Odpady

- właściciele gabinetów posiadają zawarte umowy na odbiór odpadów medycznych, odpady te przechowywane są w odpowiednich pojemnikach, zakwalifikowane jako odpady o kodzie 180103.
- postępowanie z odpadami komunalnymi w zakładach kosmetycznych prawidłowe,

Procedury:

- funkcjonujące zakłady kosmetyczne posiadają procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami, które obejmują między innymi sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń.

- ✓ **Dworce autobusowe** - 1 obiekt – Dworzec PKS w Kolbuszowej; 1 obiekt skontrolowany; 2 kontrole, w tym 1 kontrola sprawdzająca.

W porównaniu do roku 2024 na dworcu jest wydzielona poczekalnia całodobowa oraz jest całodobowy dostęp do toalety. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości: zniszczone z ubytkami w powłoce malarskiej ściany w kąciu przeznaczonym do zabaw dziecięcych znajdującym się w poczekalni głównej dworca. PPIS w Kolbuszowej wydał decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów nałożonych decyzją. Postępowanie uznano za zakończone.

- ✓ **Tereny rekreacyjne** - 21 obiektów w ewidencji (14 placów zabaw, Kompleks Turystyczny BRZEOVKA, zbiornik wodny- Zalew Wilcza Wola, 3 stadiony, Kort tenisowy, Park Niepodległości w Kolbuszowej); skontrolowano 8 obiektów; przeprowadzono 21 kontroli, w tym pobrano 11 próby wody z Kompleksu Turystycznego Brzeźówka

Kompleks Turystyczny BRZEOVKA

W 2025r. kontrolą objęto Kompleks Turystyczny BRZEOVKA położony w miejscowości Domatków. Przeprowadzono 14 kontroli, w tym 1 dotyczącą oceny stanu sanitarno- technicznego obiektu, 2 kontrole sprawdzające i 11 dotyczących poboru próbek wody. Wydano dwie decyzje: jedną administracyjną i jedną opłatową. W 2025 roku rozpoczął funkcjonowanie od 27 kwietnia 2025r. Składa się z dwóch stref: zabaw (połączona strefa historyczna ze strefą zabaw) oraz wodnej. Na terenie kompleksu znajduje się 14 toalet z bieżącą wodą, sześć wydzielonych przebieralni. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania ze ściekami. Strefa wodna funkcjonowała w okresie od 28.06.2025r. do 19.08.2025r. W strefie tej znajdują się 3 jacuzzi, brodzik do zabaw dziecięcych „REKIN” o wymiarach 12,5m x 15,5m i głębokości 30 cm, brodzik do zabaw dziecięcych „WIADRO” o wielkości około 12,4m x 9,40m o głębokości 30 cm, dmuchany plac zabaw- brodzik do zabaw dziecięcych ze zjeżdżalnią, plac zabaw SBR oraz basen otwarty o głębokości 1,15m. W wymienionych punktach wodnych prowadzone są pomiary wolnego chloru, związanego chloru, pH i temperatury wody, prowadzone są zapisy z kontroli otwarcia i zamknięcia obiektu. Na obiekcie prowadzone były prace remontowe obejmujące m.in. ułożenie kostki brukowej w części parku historycznego, wykonanie nowej niecki basenu głębokiego oraz zainstalowanie automatycznego jej uzdatniania (zainstalowano 2 filtry, sprzęt do automatycznej korekty pH oraz chlorowania wody). Ponadto przed wejściem do basenu głębokiego wykonano nową powierzchnię prowadzącą do niecki oraz nowy brodzik. Obiekt został doposażony w nowe atrakcje: m. in. ruchome dinozaury, karuzelę KWIAT. W trakcie kontroli dot. oceny stanu sanitarno- technicznego obiektu nie stwierdzono nieprawidłowości. W zakresie nadzoru przez Przedstawiciela PPIS w Kolbuszowej pobrano do badań 11 próbek wody. Badania te wykazały zanieczyszczenie mikrobiologiczne w jednej próbce wody pobranej z punkcie: brodzik Rekin (obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* 63 jtk/100ml). W związku z powyższym PPIS w Kolbuszowej wszczął postępowanie administracyjne, wydał decyzję zakazującą korzystania z brodzik Rekin i Plac SBR i jednocześnie nakazującą podjęcie skutecznych działań naprawczych w celu wyeliminowania mikrobiologicznego zanieczyszczenia w wodzie. W decyzji zawarto także informację, że wyłączone z eksploatacji urządzenia mogą być uruchomione po uprzednim udokumentowaniu, że jakość mikrobiologiczna wody nie zagraża zdrowiu i życiu osób korzystających i przedstawieniu wyników badań wody PPIS w Kolbuszowej. Została także wydana decyzja płatnicza. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała wyłączenie urządzeń z eksploatacji. Kolejno Zarządca pobrał do badań próbki wody z punktu: brodzik Rekin w zakresie przekroczonego parametru. Ponadto po otrzymaniu sprawozdań z badań wody, wskazujących na brak w nich zanieczyszczeń mikrobiologicznych została przeprowadzona kontrola sprawdzająca i przywrócono miejsca do użytkowania.

✓ Place zabaw

W sezonie letnim 2025r. skontrolowano 5 placów zabaw na terenie gminy Kolbuszowa. W 2025r. nie pobierano do badania prób piasku z piaskownic. Na placach zabaw przed sezonem letnim przeprowadzone były prace remontowo- konserwacyjne. Obejmowały działania m.in. malowanie urządzeń, wymianę potamanych elementów drewnianych, uzupełnienie i naprawa brakujących/ uszkodzonych elementów urządzeń.

Ponadto w 2025 roku wspólnie z Zapobiegawczym Nadzorem Sanitarnym przeprowadzono kontrolę nowopowstałych trybun sportowych na stadionie w Raniżowie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

✓ Domy przedpogrzebowe.

W ewidencji PPIS w Kolbuszowej znajduje się:

- 1 zakład przedpogrzebowy świadczący usługi w zakresie przechowywania zwłok,
- 8 zakładów pogrzebowych świadczących usługi w zakresie przenoszenia i przewozu zwłok.

W 2025 roku kontrolą objęto dom przedpogrzebowy i 3 zakłady pogrzebowe, przeprowadzono 5 kontroli, w tym 4 w zakładach pogrzebowych.

W 2025 roku zostały wykonane prace remontowe obejmujące malowanie wszystkich pomieszczeń w obiekcie. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skontrolowano 3 zakłady pogrzebowe, przeprowadzono 4 kontrole.

Zakres kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Skontrolowano 5 środków transportu. W jednym zakładzie stwierdzono brak trwałego oznakowania w sposób wskazujący na jego przeznaczenie jednego z dwóch ocenianych środków transportu przeznaczonych do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Pojazd został oznakowany przed wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej oznakowanie pojazdu, co potwierdziła ponowna kontrola

przeprowadzona na wniosek strony. W związku z powyższym wydana została wyłącznie decyzja płaćnicza. Innych nieprawidłowości podczas kontroli zakładów pogrzebowych nie stwierdzono.

- ✓ **Inne obiekty** – 58 obiektów (stacje paliw -16, targowiska -7, przystanki PKS -3, domy kultury i biblioteki – 18, stacja PKP Kolbuszowa -1, budynek wielofunkcyjny – 1, muzeum -1, przystanki PKP- 8, PSZOK Niwiska -1); skontrolowano 7 obiektów, przeprowadzono 11 kontroli.

W 2025 r. pracownik Higieny Komunalnej uczestniczył w 3 kontrolach wspólnych z Pracownikiem Sanitarnego Nadzoru Zapobiegawczego. Kontrolowano Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Raniżowie (2 kontrole) oraz Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Kontrole były przeprowadzone w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania.

W 2025r. kontrolą objęto 3 stacje paliw, przeprowadzono 4 kontrole, w tym 1 wspólną kontrolę z SNZ, w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania po remoncie.

Nie stwierdzono nieprawidłowości. Oceniano stano sanitarno- techniczny toalet dla podróżnych i utrzymanie czystości wokół obiektów. Prowadzono działania informacyjno- edukacyjne.

W 2025 roku skontrolowano ponadto 2 **teźnie solankowe** z placami zabaw w miejscowościach Raniżów i Wola Raniżowska na terenie gminy Raniżów. Przeprowadzono 4 kontrole.

Obiekty te są eksploatowane sezonowo, zapewnione ławki dla osób korzystających. Teźnie składają się z konstrukcji wykonanej z drewna i wypełnionej gałązkami tarniny (gmina posiada na tarninę kartę produktu- certyfikat pochodzenia tarniny z 2023 roku), z ukrytym w środku urządzeniem do pompowania wody. Zbiornik na wodę wypełniony jest solanką, której stężenie wynosi od 6% do 8% zgodnie z zaleceniami producenta. W bieżącym roku została wykonana solanka -koncentrat 25-28%, co potwierdzono podczas kontroli na podstawie faktury zakupu solanki z maja 2025r. Zakupiona solanka zostaje rozcieńczona wodą z wodociągu Raniżów w proporcjach 1:3. Na wyposażeniu gminy znajduje się elektroniczny miernik zasolenia, który umożliwia pomiar stężenia solanki. Na terenie obiektów znajduje się regulamin korzystania z teźni. Dla osób korzystających wokół teźni zapewnione są ławki. Przed rozpoczęciem sezonu prowadzony jest przegląd techniczno-gwarancyjny obiektu.

Na terenie obiektów znajdują się place zabaw dla dzieci, które również posiadają regulaminy określające sposób korzystania. Obiekty wyposażone są w kosze na odpady komunalne. Urządzenia utrzymane w dobrym stanie. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

✓ **Samochody do przewozu chorych.**

Pracownicy st. Pracy ds. Epidemiologii w 2025 roku skontrolowali 3 środki transportu do przewozu chorych. W 2024 roku skontrolowali 4 środki transportu do przewozu chorych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Liczba kontroli. Liczba nałożonych mandatów. Liczba wydanych decyzji.

Ogółem w ewidencji znajduje się 196 obiektów (wyszczególnione w Dziale 5 MZ 46). Skontrolowano 69 obiektów. Przeprowadzono 107 kontroli. W 2025 roku nie nakładano mandatów karnych.

Wydano 12 decyzji administracyjnych, w tym :

- 4 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli zakładów fryzjerskich, w tym 1 z terminem realizacji w 2026 roku,
- 1 decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości dotyczącą Dworca PKS w Kolbuszowej,
- 1 dotyczącą Kompleksu Turystycznego BRZEWOWKA (zamknięcie niecek),
- 2 decyzje umarzające postępowanie dot. Krytej Pływalni Fregata,
- 1 decyzja zakazująca korzystania z niecki Wanna whirlpool Krytej Pływalni Fregata,
- 1 płaćnicza dot. Krytej Pływalni Fregata,
- 1 płaćniczą dotyczącą Kompleksu Turystycznego BRZEWOWKA,
- 1 decyzję płaćniczą dotyczącą zakładu fryzjerskiego,

W 2025r. wydano ponadto:

- 6 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok lub szczątków ludzkich
- Nie uczestniczono w ekshumacjach.

W 2025 roku nie wydawano decyzji zezwalających na wywóz zwłok za granicę.

- 16 postanowień wyrażających zgodę na sprowadzenie zwłok, prochów ludzkich z zagranicy,
- 3 opinie dotyczące regulaminu o utrzymaniu czystości i porządku w gminie,
- 1 opinię w sprawie projektu uchwały rady gminy w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli na terenie gminy,
- 1 opinię dotyczącą spełnienia wymagań sanitarnych przez obiekt hotelarski
- 3 opinie w sprawie organizacji imprezy masowej.

Interwencje: W 2025 roku do PPIS w Kolbuszowej wpłynęły następujące interwencje:

Do PPIS w Kolbuszowej wpłynęły interwencje:

- jedna dot. złej jakości wody w domu prywatnym. Interwencja dotyczyła wodociągu Raniżów. W ramach nadzoru przez PPIS w Kolbuszowej zostały pobrane do badania dwie próbki wody: w domu prywatnym z instalacji wewnętrznej oraz w punkcie monitoringowym na sieci wodociągowej. Na podstawie sprawozdań z badań stwierdzono, że woda z wodociągu w punkcie monitoringowym jest zgodna z wymaganiami, natomiast przekroczenie w punkcie pobranym z instalacji wewnętrznej wynika najprawdopodobniej z niewłaściwego użytkowania (możliwa stagnacja wody). Wystosowano pismo do właściciela domu z informacją o wynikach badań oraz podniesiono świadomość w zakresie właściwego użytkowania instalacji wewnętrznej w budynku mieszkalnym,

- jedna dot. nieprzyjemnego zapachu wody w domu jednorodzinnym. PPIS w Kolbuszowej wystosował pismo do Zarządcy wodociągu w celu udzielenia wyjaśnień. Zakład Gospodarki Komunalnej w Raniżowie wyjaśnił, że pracownicy przeprowadzili kontrolę w trakcie, której ocenili jakość organoleptyczną wody pobranej z kranu- nie stwierdzili przykrego zapachu, pogorszonego smaku, czy barwy wody. Pracownicy ustalili, że prawdopodobną przyczyną może być zapach chloru w wodzie. Ponadto poinformowali, że w przypadku ponownego pojawienia się problemów z jakością wody wskazany jest kontakt bezpośrednio z biurem ZGK w Raniżowie, w celu podjęcia działań,

- jedna dot. zmiany zapachu wody w instalacji wewnętrznej w budynku jednorodzinnym oraz o swędzeniu skóry u domowników. Przekazano do ZUK w Dzikowcu informację o interwencji. Pracownicy ZUK w Dzikowcu wykonali wizję lokalną i pytali mieszkańców, jednak nikt nie potwierdził zmiany zapachu wody. W trakcie rozmowy osoba interweniująca została poinformowana, że w przypadku złego samopoczucia wskazanym jest skontaktowanie się z lekarzem,

- jedna wpłynęła od PPIS w Stalowej Woli dot. przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów punkcie Bojanów (ujęcie wody w Hucie Komorowskiej sprzedaje wodę na teren gminy Bojanów- powiat stalowowolski). Niezwłocznie poinformowano Kierownika GZWKiO w Majdanie Królewskim. Na zlecenie GZWKiO w Majdanie Królewskim zostały pobrane do badań dodatkowe próbki wody. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań nie stwierdzono przekroczeń o czym poinformowano PPIS w Stalowej Woli.

Pozostałe interwencje oraz jedna petycja nie dotyczyły obiektów, które znajdują się pod nadzorem PPIS w Kolbuszowej, a ich rozpatrzenie nie leżało w kompetencji Tutejszego Inspektora. W związku z powyższym interwencje/petycja zostały przekazane do właściwego organu. Interwencje dotyczyły m. in. spalania odpadów, wykopu stawu, braku utrzymania porządku na posesji, uciążliwości spowodowanych nieprzyjemnym zapachem z mieszkania, nieprawidłowego składowania kiszonki i obornika, porzuconych odpadów oraz jedna petycja dot. uciążliwości hałasowej w związku z użytkowaniem toru motocrossowego.

Przed sezonem do właścicieli obiektów (m.in. gmin, spółdzielni, stowarzyszeń, nadleśnictwa) wystosowano pismo dotyczące utrzymania czystości i porządku na podległym terenie, w tym na ścieżkach dydaktycznych oraz w podległych obiektach użyteczności publicznej. Przesłano również pismo dotyczące fontann do Urzędu Miejskiego w Kolbuszowej i Gminy Majdan Królewski.

Wnioski:

Na przestrzeni ostatnich lat w obiektach funkcjonujących na terenie powiatu kolbuszowskiego zaobserwowano podniesienie standardu świadczonych usług. Przyczyniają się do tego inwestycje prowadzone przez właścicieli obiektów.

3. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY PRACY

W ewidencji PSSE Kolbuszowa w 2025 r. figurowało 223 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 4696 pracowników.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 45 obiektów, przeprowadzając łącznie 67 kontroli sanitarnych, w tym 56 kontroli w zakresie higieny pracy, 9 kontroli dotyczących substancji chemicznych i produktów biobójczych, 2 kontrole dotyczące środków zastępczych.

W celu poprawy warunków pracy wydano 31 decyzji administracyjnych. Nakazy w decyzjach dotyczyły m.in. obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (hałasu, pyłu), przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, poprawy stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładów, założenia i prowadzenia na bieżąco rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na działanie czynników rakotwórczych, założenia i prowadzenia rejestru chorób zawodowych, zapewnienia sprawnie funkcjonującego systemu pierwszej pomocy w razie wypadku, opracowania instrukcji stanowiskowych bhp, opracowania lub aktualizacji oceny i dokumentacji ryzyka zawodowego, założenia i utrzymywania rejestr prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych sklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, zaprowadzenia kart badań z pomiarów czynników szkodliwych, założenia i prowadzenia na bieżąco rejestru czynników szkodliwych, zapewnienia natrysków ratunkowych w pomieszczeniach, w których występuje niebezpieczeństwo oblania pracowników środkami żrącymi do obmycia całego ciała oraz oddzielne natryski (prysznice) do przemywania oczu, zakazu udostępniania na rynku produktów chemicznych, wycofania z obrotu mieszanin chemicznych, założenia i prowadzenia na bieżąco spisu stosowanych substancji/mieszanin niebezpiecznych, zapewnienia karty charakterystyki dla każdej stosowanej substancji/mieszaniny niebezpiecznej, zapewnienia pracownikom dostępu do karty charakterystyki stosowanej substancji/mieszaniny niebezpiecznej.

Podczas przeprowadzanych kontroli w nadzorowanych zakładach pracy przekazywano w formie instruktażowej informacje na temat hałasu występującego na stanowiskach pracy. Informowano pracodawców o nowoczesnych ochronach przed hałasem tj.: aplikacji wspomagającej dobór ochronników słuchu, prawidłowym umieszczaniu wkładek przeciwhałasowych w przewodzie słuchowym oraz o metamateriałach akustycznych jako innowacyjne podejście do walki z hałasem, zagadnień dotyczących narażenia pracowników na czynniki chemiczne, w tym o działaniu rakotwórczym i reprotoksycznym. Przekazywano pracodawcom oraz zakładowym inspektorom bhp ulotki, broszury oraz inne materiały edukacyjno-oświatowe. W 23 zakładach pracy przekazywano informacje dotyczące hałasu i zagrożeń wynikających z jego obecności w środowisku pracy, w 13 zakładach poinformowano o zagadnieniach dotyczących narażenia pracowników na czynniki chemiczne, w tym o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym. Ponadto podczas 5 kontroli przekazywano informację o ogólnopolskiej kampanii społecznej „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź!”, organizowanej przez Biuro Krajowe Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w Polsce we współpracy z Polskim Towarzystwem Chorób Płuc i pozostawiono ulotki informacyjne. Ponadto podczas kontroli sprawdzano, czy obiekty są oznakowane znakiem graficznym informującym o zakazie palenia papierosów (w 45 obiektach).

W 2025 r. zbierano od pracodawców informacje czy w zakładach pracy były wykonywane pomiary związane z występowaniem promieniowania naturalnego -radonu. Zebrano informację od 36 pracodawców – pomiary radonu nie były wykonywane. Poinformowano pracodawców podczas kontroli odnośnie radonu i zagrożeń wynikających w związku z jego występowaniem w miejscach pracy.

W 2025 r. w 5 zakładach pracy stwierdzono przekroczenia: najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu (w 3 zakładach pracy) oraz przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia pyłu (w 2 zakładach pracy).

W narażeniu powyżej NDN/NDS w 2025 r. pracowało łącznie 82 pracowników tj.:

- powyżej NDN hałasu- 35 pracowników,
- powyżej NDS pyłu - 47 pracowników.

W ewidencji tutejszej Stacji funkcjonuje 93 zakładów pracy, w których występują czynniki/ procesy o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. W roku sprawozdawczym skontrolowano 17 zakładów pracy w zakresie realizacji wymogów dotyczących czynników o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym. W skontrolowanych zakładach w 2025 r. w narażeniu/kontakcie na czynniki rakotwórcze, mutagennym lub reprotoksycznym pracuje 489 pracowników. Czynniki rakotwórczymi występującymi w nadzorowanych obiektach są: formaldehyd, pyły drewna, benzen, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, epoksyetan, wolna krystaliczna krzemionka.

W ewidencji PSSE w Kolbuszowej funkcjonuje 56 podmiotów gospodarczych, gdzie występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym oceniono wymogi w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych w 6 podmiotach. W narażeniu na działanie szkodliwych czynników biologicznych w skontrolowanych zakładach pracuje ogółem 92 pracowników (2 i 3 grupa zagrożenia).

Podczas kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny pracy zakładów, w których występują zagrożenia biologiczne dokonywane są oceny działań pracodawców w zakresie oceny ryzyka zawodowego i informowania pracowników o istniejących zagrożeniach dla zdrowia. Sprawdzono czy prowadzony jest rejestr prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne. Pracodawcy zakwalifikowali szkodliwe czynniki biologiczne do 1, 2 i 3 grupy zagrożenia. Pracodawcy prowadzą szkolenia obejmujące zagadnienia dotyczące potencjalnego zagrożenia dla zdrowia pracowników spowodowanego działaniem czynnika biologicznego, zastosowania środków zapobiegawczych, wymagań higieniczno-sanitarnych. Pracodawcy zapewniają wydzielone pomieszczenie do spożywania posiłków, odpowiednie środki ochrony indywidualnej, środki higieny osobistej. Pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie bez przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku wykonane przez lekarza medycyny pracy.

W 2025 r. zakłady posiadające siedzibę poza terenem Powiatu Kolbuszowskiego ("DELTA" Tomasz Wajman, Końskowola; Radosław Rokosz Firma Remontowo-Budowlana "RAGAR" - Kraków; PPHU "Wagra" Wacław Ostrowski Wyżnica Kolonie; Hubert Wieczorek "HUBER" Góra Puławska; LOGISTYKA ODPADÓW-REALIZACJE sp z o.o., Bielsko-Biała) zgłosiły tutejszemu inspektorowi prace związane z usuwaniem/zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, które odbyły się na terenie Gmin: Kolbuszowa, Dzikowiec, Cmolas, Niwiska, Raniżów. Podczas kontroli w zakresie wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, nieprawidłowości nie stwierdzono. Pracownicy ukończyli szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania, zabezpieczania i usuwania wyrobów zawierających azbest. Ponadto pracownicy posiadają aktualne orzeczenia lekarskie bez przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku pracy.

W roku sprawozdawczym prowadzony był nadzór bieżący nad zakładami pracy, które stosują w swojej działalności zawodowej niebezpieczne substancje lub mieszaniny chemiczne stwarzające zagrożenie dla zdrowia, produkty biobójcze oraz prekursory narkotyków kat. 2 i 3.

Prekursory narkotyków kategorii 2 i 3 stosowane w nadzorowanych zakładach pracy to kwas siarkowy, kwas solny, nadmanganian potasu, aceton, toluen, które wykorzystywane są m.in. do analiz laboratoryjnych, uzdatniania wody, regulacji pH wody, odtłuszczania form.

W powiecie kolbuszowskim nie jest prowadzona działalność eksportowa (do krajów trzecich) prekursorów narkotyków kat. 2 i 3. Nie wydawano zezwoleń na wywóz prekursorów do krajów trzecich.

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin. W ramach kontroli oceniono oznakowanie sprzedawanych produktów chemicznych. Oceniono etykiety produktów chemicznych i porównano z informacjami zawartymi w karcie charakterystyki tych produktów w sekcji 1 (identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa) i sekcji 2 (identyfikacja zagrożeń). Analiza informacji na etykietach produktów wykazała niezgodności z informacjami zawartymi w kartach charakterystyki. W zakresie substancji chemicznych i mieszaniny wydano 1 decyzję administracyjną o wstrzymaniu wprowadzania do obrotu produktów chemicznych. W roku sprawozdawczym nałożono 1 mandat karny w kwocie 200 zł w zakresie substancji chemicznych. Ponadto wydano 1 zarządzenie zabezpieczenia produktów chemicznych.

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w 2025 r. przeprowadzono 12 kontroli podmiotów stosujących w działalności zawodowej substancje chemiczne i ich mieszaniny. Podczas kontroli pracodawców stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny zwracano uwagę na: formę i treść kart charakterystyki, obowiązek posiadania kart charakterystyki, spis posiadanych substancji i ich mieszanin, prawidłowość oznakowania opakowania substancji i ich mieszanin, prawidłowość oznakowania miejsc przechowywania, fakt posiadania i stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej. W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami u stosujących w działalności zawodowej w 2025 r. wydano 4 decyzje administracyjne, dotyczące zaktualizowania lub sporządzenia oceny i dokumentacji ryzyka zawodowego pracowników z uwzględnieniem ryzyka występowania czynników chemicznych w środowisku pracy, założenia i prowadzenia na bieżąco spisu stosowanych substancji/mieszanin niebezpiecznych, zapewnienia karty charakterystyki dla każdej stosowanej substancji/mieszaniny niebezpiecznej, zapewnienia pracownikom dostęp do karty charakterystyki stosowanej substancji/mieszaniny niebezpiecznej.

W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi w 2025 r. przeprowadzono 5 kontroli podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu produkty biobójcze. Kontrole dotyczyły wprowadzania do obrotu produktów biobójczych do dezynfekcji i deratyzacji, a także produktów biobójczych, które były zakwestionowane decyzjami przekazywanymi informacyjnie od PPWIS w Rzeszowie. Podczas kontroli oceniono 5 produktów biobójczych, czy posiadają odpowiednie pozwolenie na udostępnianie na rynku i stosowanie na podstawie Wykazu Produktów Biobójczych dostępnego na stronie Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

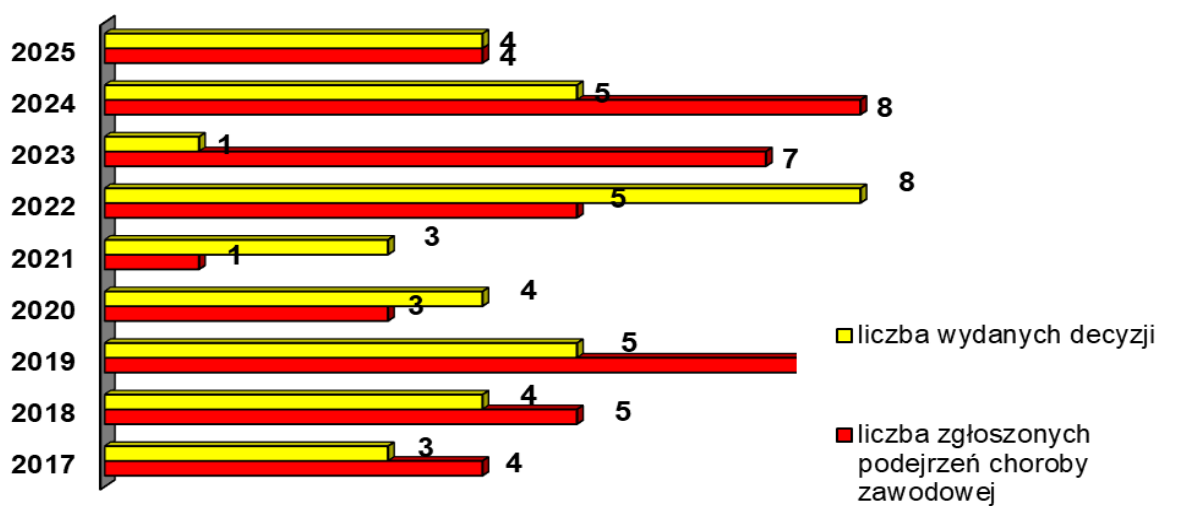
W 2025 r. nie przeprowadzono kontroli w zakresie detergentów z uwagi na brak podmiotów produkujących ww. produkty na nadzorowanym terenie.

W roku sprawozdawczym zlecono badania czynników szkodliwych w środowisku pracy w 8 zakładach pracy. Wykonano pomiary dotyczące stężenia pyłów, substancji chemicznych, mikroklimatu gorącego, natężenia hałasu oraz wibracji miejscowej i ogólnej. W ramach zleconych badań wykonanych na terenie powiatu kolbuszowskiego stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych w 2 zakładach pracy. Przekroczenia dotyczyły NDN hałasu i NDS pyłu na stanowiskach pracy.

Choroby zawodowe

Zagrożenia będące przyczynami powstania chorób zawodowych wśród pracowników, mogą występować w każdym zakładzie pracy. Zgodnie z Kodeksem Pracy za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym”. Choroby zawodowe odzwierciedlają stan zdrowia osób pracujących, jak również higieniczne warunki pracy. Pozostają w nierozdzielalnym związku z rozwojem przemysłu i stosowanymi technologiami, warunkami pracy oraz jej organizacją. Postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych prowadzone były na podstawie przepisów określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób. W roku sprawozdawczym zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej 4 podejrzenia choroby zawodowej, jedno dotyczące astmy oskrzelowej oraz trzy dotyczące chorób zakaźnych lub pasożytniczych albo ich następstw- Borelioza. W ramach zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowej przeprowadzono 4 oceny narażenia zawodowego. W 2025 r. wydano 4 decyzje w sprawie chorób zawodowych, 3 dotyczące stwierdzenia chorób zawodowych (pozycja 26 wykazu chorób zawodowych) oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (poz. 26), a także wydano 3 karty stwierdzenia chorób zawodowych. Ponadto w zakresie chorób zawodowych wydano 24 postanowienia w sprawie przedłużenia terminu załatwienia sprawy.

postępowanie w sprawie podejrzeń o choroby zawodowe

Środki zastępcze

W 2025 r. kontynuowany był nadzór bieżący nad środkami zastępczymi, które powodują niebezpieczne skutki zdrowotne, szczególnie dla ludzi młodych. W zakresie ewentualnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Kolbuszowej odnośnie wymiany informacji na temat podmiotów istniejących lub nowopowstałych mogących wprowadzać do obrotu środki zastępcze. W 2025 r. PPIS w Kolbuszowej nie otrzymał żadnego zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi.

W roku sprawozdawczym nie były wydawane decyzje w zakresie środków zastępczych.

W roku 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dot. wprowadzania nowych substancji psychoaktywnych, podczas których nie stwierdzono w obrocie nowych substancji psychoaktywnych.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania edukacyjne, których celem było ustawiczne poszerzanie wiedzy lokalnej społeczności nt. szkodliwości środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. W ramach prowadzonej Promocji Zdrowia współpracowano, w tym zakresie z zakładowymi inspektorami do spraw bhp oraz z pracownikiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. Na stałe zorganizowano w PSSE w Kolbuszowej punkt informacyjny w połączeniu z kolportażem materiałów edukacyjnych o różnorodnej tematyce m.in. HIV/AIDS, STOP DOPALACZOM, WZW. Z powyższego punktu korzystają petenci Stacji oraz Starostwa Kolbuszowskiego.

W dniu 8 kwietnia 2025 roku w Weryni odbyła się II Konferencja dotycząca narkotyków, będąca jednym z najważniejszych wydarzeń profilaktycznych w regionie w 2025 roku. Konferencja zgromadziła przedstawicieli samorządów, służb medycznych, pedagogów, specjalistów ds. uzależnień oraz licznych uczestników zainteresowanych problematyką środków psychoaktywnych i profilaktyki uzależnień.

W dniu 10 kwietnia 2025 roku podczas Dni Otwartych zorganizowano działania profilaktyczne dla uczniów, w których wzięło udział 8 klas ze szkół podstawowych. W ramach spotkań przeprowadzono pogadanki informacyjne na temat zagrożeń związanych z używaniem narkotyków, alkoholu i innych środków psychoaktywnych.

Jednym z najatrakcyjniejszych elementów była prezentacja walizki edukacyjnej z atrapami narkotyków i alkoholu, która pozwoliła uczestnikom w praktyczny sposób zapoznać się z wyglądem różnych substancji i uświadomić sobie potencjalne zagrożenia. Uczniowie mogli również zapoznać się z materiałami edukacyjnymi i wziąć udział w dyskusjach z prowadzącymi, co zwiększyło ich świadomość oraz umiejętność rozpoznawania ryzyka w codziennym życiu.

Ponadto warto zwrócić uwagę na to, że w dniu 28 listopada 2025 r. Pracownik Higieny Pracy wraz z Pracownikiem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia byli członkami komisji konkursowej IV Gminnego Konkursu Profilaktycznego „Stop narkotynom – wybieram zdrowie”. Po ogłoszeniu wyników konkursu i nagrodzeniu zwycięzców odbył się wykład otwarty dla społeczności szkolnej, zaproszonych Gości oraz mieszkańców gminy Dzikowiec, podczas którego uczniowie oraz lokalna społeczność mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych, a także sposobów dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

Dodatkowo w social mediach stacji (Facebook) opublikowano 13 postów dotyczących problematyki związanej z zagrożeniami związanymi z używaniem dopalaczy i innych środków psychoaktywnych oraz dotyczących profilaktyki HIV/AIDS i WZW typu A. Na organizowanych w 2025 r. stoiskach informacyjno-edukacyjnych na festynach i eventach na terenie powiatu kolbuszowskiego dystrybuowane były ulotki oraz udzielane informacje o tematyce m.in. HIV/AIDS, STOP DOPALACZOM, WZW (5 stoisk edukacyjno-informacyjnych). Ponadto przeprowadzono 7 pogadanek informacyjnych. Celem spotkań było podniesienie świadomości dzieci i młodzieży na temat zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych, dopalaczy, a także edukacja w zakresie HIV/AIDS i WZW typu A.

Kontynuowano współpracę z dyrektorami placówek oświatowo – wychowawczych z terenu powiatu kolbuszowskiego w celu podejmowania działań edukacyjnych w zakresie szkodliwości używania substancji psychoaktywnych w pracy wychowawczej i profilaktycznej z młodzieżą szkolną oraz konieczności zgłaszania prób sprzedaży lub podejrzenia sprzedaży środków zastępczych w punktach znajdujących się w pobliżu placówek.

Wnioski:

1. Do grupy czynników szkodliwych, na które narażona jest największa liczba pracowników zatrudnionych w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy, już od wielu lat należą czynniki fizyczne- hałas oraz pyły.
2. Wyniki kontroli wskazują, że działania podejmowane przez pracodawców przyczyniają się do poprawy warunków pracy pracowników pracujących w narażeniu na działanie czynników szkodliwych. W 2025 r. odnotowano poprawę w 12 zakładach pracy.
3. Popularność nowych narkotyków jest wciąż aktualnym problemem z zakresu zdrowia publicznego. W 2025 r. PPIS w Kolbuszowej nie otrzymał żadnego zgłoszenia podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi, ani żadnej informacji na temat podmiotów na terenie powiatu kolbuszowskiego mogących wprowadzać do obrotu środki zastępcze.
4. Działania edukacyjne i profilaktyczne przyczyniają się do zwiększenia świadomości zagrożeń, jakie występują na stanowiskach pracy. Wielu pracodawców nie wie, iż zmieniło się rozporządzenie w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy, w którym to ujęto prace związane z narażeniem na pył drewna, prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy oraz prace związane z narażeniem na tlenek węgla w środowisku pracy. Ponadto wciąż nowością dla pracodawców są przekazywane informacje związane z występowaniem promieniowania naturalnego -radonu. Świadomość pracodawców w zakresie narażenia na radon w środowisku pracy wciąż bywa niewystarczająca. Tymczasem radon jest czynnikiem promieniotwórczym, który może zwiększać ryzyko raka płuc przy długotrwałej ekspozycji.
5. W 2025 r. opublikowano tekst jednolity rozporządzenia w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dokumentuje on zmianę rozszerzenia katalogu badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy o substancje reprotoksyczne, co wciąż jest również zadaniem PSSE na 2026 r., aby prowadzić działania edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje reprotoksyczne w środowisku pracy.

4. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025r. na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonowało 84 stałe placówki nauczania i wychowania oraz 61 placówek sezonowego wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach realizacji zadań związanych z nadzorem nad placówkami nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 165 kontroli:

- ✓ 105 kontroli stałych placówek nauczania i wychowania w zakresie: oceny stanu sanitarno – technicznego; oceny realizacji obowiązków zawartych w decyzji administracyjnej; kontrole tematyczne odnośnie przygotowania placówek do rozpoczęcia nowego roku szkolnego;
- ✓ 47 kontroli placówek letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- ✓ 13 kontroli akcyjnych placówek organizujących zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach tzw. „otwartych drzwi” w trakcie ferii letnich i zimowych.

Prowadzono postępowanie administracyjne. Wydano 12 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego, 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków, 3 decyzje płatnicze. Decyzje administracyjne dotyczyły m.in. doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian, sufitów, podłóg w salach lekcyjnych; doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian na korytarzu szkolnym w świetlicy szkolnej; doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – technicznego ścian, sufitów w toaletach.

Wykonano 2691 oznaczeń fizycznych w postaci: pomiarów temperatury w salach zajęć oraz w pomieszczeniach mieszkalnych podczas wypoczynku zimowego, pomiarów dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii, oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

W 2025 r. odnotowano 5 interwencji dot. występowania wszawicy w przedszkolu, stanu technicznego toalet uczniowskich w jednej szkole podstawowej.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek

W 2025 r. na terenie powiatu kolbuszowskiego zostały zlikwidowane 2 placówki nauczania i wychowania. Oddano do użytkowania 4 placówki nauczania i wychowania w obiektach już istniejących. W trakcie sprawowanego nadzoru bieżącego nie stwierdzono placówek, których stan użytkowania stanowiłby zagrożenie wymagające unieruchomienia całości obiektu lub jego części.

Rodzaj placówki		Liczba placówek								
		w nowo oddanych obiektach	w nowo otwartych obiektach istniejących	istniejących przeniesionych nowych obiektów lub	zlikwidowanych	po remontach generalnych	z nowo oddanymi obiektami sportowymi	modernizowanymi blokami sportowymi	z nowo otwartymi blokami żywienia	z modernizowanymi blokami żywienia
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Żłobki	0 1	0	3	0	0	0	0	0	3	0
Przedszkola	0 2	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Szkoły. Podst.	0 3	0	0	1	1	0	2	0	1	0
Licea Ogólnokształcące	0 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Technika	0 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szkoły Branżowe	0 6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zespoły Szkół	0 7	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Szk. Wyższe	0 8	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe placówki	0 9	0	1	0	0	0	0	0	0	0
OGÓŁEM	1 0	0	4	1	2	0	2	0	4	0

Szkoły podstawowe, zespoły szkół, szkoły średnie

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora sanitarnego znajdują się 34 szkoły podstawowe funkcjonujące samodzielnie, 8 zespołów szkół, 1 liceum ogólnokształcące. W 2025r. skontrolowano:

- 27 szkół podstawowych - do których uczęszcza 4183 uczniów
- 1 liceum ogólnokształcące - do którego uczęszcza 568 uczniów
- 8 zespołów szkół - do których uczęszcza 1925 uczniów

Większość skontrolowanych placówek zapewniała właściwy stan sanitarno - techniczny pomieszczeń i wyposażenia. W placówkach, w których nie był on spełniony wydawano decyzje administracyjne.

Wszystkie skontrolowane placówki są podłączone do sieci wodociągowej. Z 36 skontrolowanych placówek 32 ma podłączenie do sieci kanalizacyjnej, 2 placówki odprowadzają nieczystości do zbiornika bezodpływowego - szamba, zaś 2 placówki posiadają hydrobotaniczną oczyszczalnię ścieków. Na terenie powiatu kolbuszowskiego wszystkie placówki posiadają ubikacje wewnętrzne. Skontrolowane placówki zapewniają uczniom dostęp do środków do utrzymania higieny osobistej (mydła w płynie, papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku/suszarek do rąk) oraz do bieżącej ciepłej wody. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane.

Stanowisko pracy ucznia (stół, krzesło), z którego dzieci i młodzież korzystają w trakcie zajęć lekcyjnych ma znaczący wpływ na ich właściwą postawę oraz zdrowie. Dlatego tak ważne jest, aby meble szkolne były dostosowane do wzrostu uczniów, zgodnie z obowiązującymi normami. Kontrole w zakresie dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii zostały przeprowadzone w 4 szkołach podstawowych.

Oceniono łącznie 61 stanowisk w 6 oddziałach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. Użytkowany sprzęt był w dobrym stanie sanitarno – technicznym.

Mając na uwadze konsekwencje noszenia przeciążonych plecaków/tornistrów pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kolbuszowej w swojej pracy podejmują również działania odnośnie profilaktyki wad postawy. Nadmierne obciążenie uczniów ciężarem tornistrów/plecaków może powodować bowiem nasilenie bólu pleców, kształtować nieprawidłową statykę ciała i w efekcie prowadzić do skrzywienia kręgosłupa. Dlatego podczas kontroli sanitarnych w placówkach oświatowych sprawdzane jest również, w jaki sposób szkoły realizują zapis § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.2020.1604 z późn. zm.). Zgodnie z nim, w pomieszczeniach szkoły lub placówki powinno zostać zapewnione miejsce na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych przez uczniów. Z przeprowadzonych w 2025r. kontroli wynika, iż wszystkie skontrolowane placówki zapewniają taką możliwość. Uczniowie mają do dyspozycji w tym zakresie szafki indywidualne bądź też wydzielone szafki lub miejsca na półkach w salach lekcyjnych.

W 7 placówkach na terenie powiatu kolbuszowskiego dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Pomiaru zostały przeprowadzone w 72 oddziałach, wśród 1120 uczniów. W trakcie oceny dokonywano dwóch pomiarów: jeden - ciężaru ciała ucznia, drugi - jego spakowanego tornistra/plecaka a następnie obliczano normy obciążenia ciała ciężarem tornistra. Zgodnie z zaleceniami GIS waga tornistra nie powinna przekraczać 10-15% masy ciała dziecka. Oceniono, iż 472 uczniów posiadało tornistry o wadze nieprzekraczającej 10% masy ciała, 436 uczniów posiadało tornistry o wadze w zakresie 10-15% masy ciała, zaś u 212 uczniów waga tornistra szkolnego stanowiła powyżej 15% masy ich ciała. Pomimo, iż szkoły zapewniają miejsce na pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych plecaki uczniów nadal są przeciążone. Jest to spowodowane przede wszystkim koniecznością zabierania książek do domu, aby móc przygotować się do następnego dnia nauki szkolnej. Dlatego prowadzono również prelekcje dla dzieci, rodziców, nauczycieli, w trakcie których uświadamiano, jak prawidłowo spakować tornistry, oraz dlaczego wkładanie do nich zbędnych rzeczy może wpływać na wady postawy.

W 2024 roku przebadanych 667 uczniów, stwierdzono u 22% uczniów zbyt ciężki tornister/plecak w stosunku do swej wagi. Obecnie 19 % uczniów osiągnęło taki wynik, więc mimo działań i szkoleń nie widać poprawy. Pomimo, że szkoły zapewniają miejsce na pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych plecaki uczniów nadal są przeciążone. Jest to spowodowane przede wszystkim koniecznością zabierania książek do domu, aby móc przygotować się do następnego dnia nauki szkolnej. Dlatego prowadzono również prelekcje dla dzieci, rodziców, nauczycieli, w trakcie których uświadamiano, jak prawidłowo spakować tornistry, oraz dlaczego wkładanie do nich zbędnych rzeczy może wpływać na wady postawy.

Rodzaj placówki	Przeprowadzono ważenie tornistrów			Miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN		
	liczba placówek objętych badaniem	liczba oddziałów objętych badaniem	Liczba uczniów poddanych badaniom	Liczba szkół, które nie zapewniły miejsca na podręczniki przybory szkolne	Liczba szkół, które zapewniły uczniom szafki z indywidualnymi skrytkami	Liczba szkół, które zapewniły inne miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych
Szkoły podstawowe samodzielne	6	64	975	0	8	19
Szkoły podstawowe funkcjonujące w zespołach	1	8	145	0	3	2
SUMA	7	72	1120	0	11	21

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych oceniano również rozkład zajęć lekcyjnych. We wszystkich skontrolowanych placówkach zajęcia lekcyjne odbywają się w systemie jednozmianowym,

rozpoczynają się o stałej porze. Różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia jest nie większa od jednej godziny. Przerwy międzylekcyjne, 5-cio, 10-cio, 15-sto, 20-sto minutowe. Placówki zapewniają uczniom możliwość aktywnego spędzania przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu, w zależności od panujących warunków atmosferycznych, pod opieką nauczyciela dyżurującego.

Rodzaj placówki	Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych			
	skontrolowano		nieprawidłowe stwierdzono	
	2025 rok		2025 rok	
	szkół	oddziałów	szkół	oddziałów
Szkoły podstawowe	32	111	0	0
Szkoły ponadpodstawowe	3	14	0	0
SUMA	35	125	0	0

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pobytu dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolą objęto także infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania – fizycznego. Z pełnej infrastruktury sportowej tj. szkolnego zespołu sportowego wraz z boiskiem korzystać mogli uczniowie 20 szkół. Pozostałe skontrolowane placówki posiadają zaplecze sportowe w postaci samej sali zastępczej, samego boiska sportowego lub sali zastępczej z boiskiem. W 2025r. w dwóch szkołach podstawowych oddano do użytku 2 sale gimnastyczne.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. W 32 skontrolowanych szkołach funkcjonowały gabinety profilaktyki zdrowotnej, w 3 - zadania z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej realizowane były w pomieszczeniach zastępczych na terenie szkoły. W jednej placówce profilaktyczna opieka zdrowotna świadczona jest poza teren szkoły. Skontrolowane gabinety były w dobrym stanie sanitarno – technicznym - wyposażone w punkt poboru ciepłej i zimnej wody. Środki myjące i dezynfekujące dostępne. Ponadto 15 skontrolowanych placówek zapewnia uczniom opiekę stomatologiczną (w 5 placówkach funkcjonują gabinety stomatologiczne, 10 placówek ma podpisaną umowę z gabinetem stomatologicznym poza terenem szkoły).

W roku 2025 r. wykonano badanie czynników szkodliwych w powietrzu w jednej szkole podstawowej. Badanie przeprowadzono w „Sali relaksacyjnej”. Nie stwierdzono przekroczeń badanych czynników szkodliwych dla zdrowia.

Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano również uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. We wszystkich placówkach obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu - zakaz ten jest przestrzegany.

Z uwagi na fakt, iż dzieci i młodzież spędzają w szkołach znaczną część dnia, ważne jest, aby miały zapewnioną możliwość spożycia ciepłego posiłku. W szkołach na terenie powiatu kolbuszowskiego prowadzone jest dożywianie w formie ciepłego posiłku jednodaniowego. Żadna placówka nie serwuje obiadów dla dzieci i młodzieży w swoich placówkach.

Opieka nad dziećmi do lat 3

Opieka nad dziećmi do lat 3 może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego lub sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię. Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajduje się 2 kluby dziecięce i 5 żłobków.

W 2025r. skontrolowano jeden klub dziecięcy liczący 20 dzieci oraz 3 żłobki, do których zapisanych jest łącznie 37 dzieci. Wszystkie skontrolowane placówki podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Pomieszczenia utrzymane są w czystości i porządku, wyposażenie w dobrym stanie sanitarno – technicznym – posiada wymagane atesty oraz certyfikaty. Zabawki czyste, nieuszkodzone, spełniają wymogi bezpieczeństwa i higieny. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej.

Zapewniony jest dostęp do bieżącej ciepłej wody. Dzieci mają zapewnioną możliwość leżakowania. Pościel oraz leżaki odpowiednio oznakowane, przypisane do konkretnego dziecka i właściwie przechowywane.

Wychowanie przedszkolne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej znajduje się 27 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie oraz 5 funkcjonujących w zespołach szkół.

W 2025r. skontrolowano 16 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie, do których uczęszcza 841 dzieci oraz 5 przedszkoli wchodzących w skład zespołów – do których uczęszcza 270 dzieci.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych szczególną uwagę zwracano na stan sanitarno – techniczny pomieszczeń, wyposażenia, zabawek. Kontrolowano także warunki do utrzymania higieny osobistej – stan techniczny sanitariatów, zapewnienie dostępu do bieżącej ciepłej wody, zaopatrzenie w środki do utrzymania higieny osobistej.

W jednej placówce dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Oceniono 26 stanowisk w dwóch oddziałach. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Większość skontrolowanych placówek dysponuje placami zabaw wykorzystywanymi przy sprzyjającej pogodzie. W trakcie kontroli sanitarnych zwracano uwagę na bezpieczeństwo dzieci uczestniczących w zabawach na świeżym powietrzu. Sprawdzano realizację wymogu wymiany piasku, zabezpieczenia piaskownic przed zanieczyszczeniem. Oceniano także stan techniczny sprzętu i wyposażenia oraz posiadanie atestów i certyfikatów dla urządzeń na placach zabaw. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Inne placówki oświatowo – wychowawcze

Pod nadzorem PPIS w Kolbuszowej znajdują się 3 placówki wsparcia dziennego, 3 placówki pracy pozaszkolnej, jedna placówka opiekuńczo – wychowawcza z pobytem całodobowym.

W 2025r. skontrolowano jedną placówkę pracy pozaszkolnej, która organizuje zajęcia dla 121 podopiecznych, jedną placówkę opiekuńczo – wychowawczą z pobytem całodobowym, która sprawuje opiekę nad 12 dziewczętami, jedną placówkę wsparcia dziennego, do której zapisanych jest 14 dzieci. Pomieszczenia, wyposażenie, którym dysponują placówki w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Dostęp do bieżącej ciepłej wody zapewniony. W 2025r. podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. placówkach.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kolbuszowej sprawował również nadzór nad zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych oraz wakacji.

W 2025r. w trakcie zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- 2 turnusy w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku – uczestniczyło 43 osoby;
- 7 turnusów wypoczynku w miejscu zamieszkania/półkolonie – uczestniczyło 181 osób.

W trakcie letniego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano:

- 15 turnusów w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku – uczestniczyło 423 osoby;
- 4 turnusy w obiekcie hotelowym – uczestniczyło 150 osób;
- 16 turnusów form w miejscu zamieszkania/półkolonii – uczestniczyło 424 osoby;
- 3 obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej – uczestniczyło 214 osób.

W skontrolowanych placówkach wypoczynku nie stwierdzono nieprawidłowości odnośnie stanu sanitarno – technicznego. Organizatorzy zapewnili uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Pomieszczenia oraz wyposażenie, z którego korzystali dzieci i młodzież były w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej. Zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej wody. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych zachowane we wszystkich skontrolowanych placówkach.

Ponadto w trakcie wypoczynku skontrolowano również placówki, które organizowały dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych zajęcia w ramach tzw. „otwartych drzwi”. Podczas wypoczynku zimowego kontrole przeprowadzono w 4 placówkach (liczba uczestników – 131 osób). W trakcie wypoczynku letniego skontrolowano 9 placówek (liczba uczestników – 195). Skontrolowane placówki organizowały zajęcia o różnorodnej tematyce m.in. zajęcia plastyczne, edukacyjne, rękodzielnicze, taneczne, integracyjne, sportowe, ruchowe. Organizowano również wyjazdy m.in. do kręgielni, sali zabaw. Placówki zapewniły uczestnikom zajęć dobre warunki pobytu. Pomieszczenia, wyposażenie, sprzęt z którego korzystały dzieci i młodzież w dobrym stanie sanitarno – technicznym. Sanitariaty zaopatrzone w środki do utrzymania higieny osobistej, zapewniony był dostęp do bieżącej ciepłej wody.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo – wychowawczych oraz w placówkach zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzono również działalność edukacyjną - pozostawiano w placówkach materiały informacyjne – ulotki dot. m.in. bezpiecznych wakacji, bezpiecznych ferii, bezpiecznych zachowań podczas upałów, kleszczy, bezpiecznych zachowań podczas burzy, przeziębienia i grypy, pierwszej pomocy w trakcie upałów, zasad korzystania ze słońca, e-papierosów, oświetlenia w szkołach, tornistrów szkolnych, higieny rąk, środków odstraszających owady, otyłości, szczepień przeciwko HPV, zasad prawidłowego siedzenia, wszawicy, zasad zapobiegania infekcjom w szkole, zdrowego stylu życia.

W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych w placówkach nauczania i wychowania instruowano: o konieczności zwracania uwagi, aby punkty świetlne były czynne i zaopatrzone w osłony, co sprzyja lepszej pracy uczniów; o zasadach właściwego utrzymania wentylacji/klimatyzacji (okresowe przeglądy, czyszczenie, niezastawianie kratki wentylacyjnych), a także o konieczności systematycznego wietrzenia pomieszczeń w celu utrzymania ich właściwego mikroklimatu.

W placówkach przedszkolnych, w których wystąpił problem wszawicy instruowano o przypominaniu rodzicom o dokonywaniu systematycznych przeglądów włosów u dzieci, o przypominaniu dzieciom o konieczności przestrzegania zasad higieny osobistej, o uczulaniu dzieci, aby nie wymieniały się z rówieśnikami rzeczami osobistymi np. czapką.

Informowano Dyrektorów szkół o kontynuacji programu szczepień przeciwko HPV dla dzieci w wieku 9-14 lat oraz przypominano zasady szczepień przeciwko HPV.

Ponadto organizowano: pogadanki dla uczniów odnośnie szczepień przeciwko HPV; narady dla Dyrektorów odnośnie szczepień przeciwko HPV, stoliki informacyjno – edukacyjne.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych, stwierdza się systematyczną poprawę stanu sanitarno – technicznego w placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie powiatu kolbuszowskiego.

Obserwuje się zwiększoną świadomość w obszarze bezpieczeństwa i higieny procesów nauczania wśród personelu i uczniów m.in. w zakresie doboru stanowisk pracy ucznia (dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii), prawidłowego rozkładu zajęć lekcyjnych, zapewnienia spędzania przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu.

5. OCENA W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w roku 2025 znajdowały się 562 obiekty produkujące, transportujące bądź wprowadzające do obrotu środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz kosmetyki. Najliczniejszą grupę stanowiły obiekty obrotu żywnością łącznie 233, z czego zdecydowana większość to małe sklepy spożywcze. Liczną grupą były zakłady żywienia zbiorowego łącznie 190 obiektów w tym 27 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, 28 zakładów małej gastronomii oraz 135 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, czyli głównie dożywianie w placówkach oświatowych. Na terenie powiatu kolbuszowskiego funkcjonuje: 45 stołówek szkolnych w tym 30 prowadzących żywienie w systemie cateringowym, 35 stołówek przedszkolnych, z których 20 prowadzi żywienie w systemie cateringowym oraz 55 innych zakładów takich

jak domy weselne, bloki żywienia w domach seniora, blok żywienia w szpitalu, blok żywienia w domu dziecka itp. Pozostałe nadzorowane zakłady na terenie powiatu to zakłady produkujące żywność, zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością, obiekty obrotu kosmetykami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, a także podmioty zajmujące się produkcją pierwotną, dostawami bezpośrednimi lub Rolniczym Handlem Detalicznym.

W roku 2025 przeprowadzono 484 kontroli sanitarnych, w tym 92 kontrole interwencyjne w związku z interwencjami konsumentów zgłoszonymi do tutejszego Inspektora lub w związku z informacją z systemu RASFF o niebezpiecznych produktach. W stosunku do roku ubiegłego wzrosła liczba kontroli związanych z powiadomieniami w systemie RASFF, natomiast liczba kontroli w związku z wniesionymi interwencjami utrzymała się na poziomie roku ubiegłego. Do Stacji wpłynęło 14 interwencji, a w 6 przypadkach zgłoszone nieprawidłowości potwierdziły się podczas kontroli sanitarnych. W ramach prowadzonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 157 próbek – zakwestionowanych zostało 8 próbek. Pięć próbek mięsa zakwestionowano ze względów mikrobiologicznych z uwagi na obecność *Campylobacter jejuni*; jedną próbkę posiłku obiadowego w przedszkolu zakwestionowano ze względu na zbyt wysoką kaloryczność posiłku, zbyt niską zawartość węglowodanów, zbyt dużą zawartość białka; jedną próbkę posiłku obiadowego w przedszkolu zakwestionowano ze względu na zbyt wysoką kaloryczność posiłku, zbyt dużą zawartość białka, zbyt niską zawartość tłuszczu; jedna próbka gryki została zakwestionowana ze względu na przekroczoną zawartość pestycydu (glifosat). Informacje o wynikach badań kwestionujących jakość produktów mięsnych przekazano do właściwych miejscowo Powiatowych Lekarzy Weterynarii nadzorujących zakłady produkcyjne. Ponadto zgłoszono do Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego powiadomienie informacyjne w celu zwrócenia uwagi w systemie RASFF dotyczące dwóch próbek mięsa mielonego. Informacje o ocenie posiłku przekazano do prowadzących przedszkola. Natomiast w sprawie gryki wydano decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu oraz stosowania do produkcji innych środków spożywczych oraz nakazującą usunięcie gryki z zakładu. W wyniku prowadzonego postępowania gryka została zwrócona do dostawcy z Estonii.

Nadzór w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, to między innymi ocena sposobu żywienia i w tym zakresie oceniono żywienie w jednostkach systemu oświaty na podstawie 43 jadłospisów. W ocenianych jadłospisach nie stwierdzono nieprawidłowości, ocena używanych surowców również nie wykazała nieprawidłowości. Podsumowując dotychczasowe wyniki działań w obszarze żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, podejmowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, można stwierdzić, że regulacje wymagań dotyczących środków spożywczych sprzedawanych i stosowanych w żywieniu przyjęły się już jako norma, utrwalać nowe nawyki w tym zakresie. Wprowadzone przepisy prawne podniosły świadomość wśród osób odpowiedzialnych za prowadzenie żywienia dzieci i młodzieży, w tym m.in. dyrektorów szkół, przedszkoli, a także spotkały się z pozytywnym odbiorem u rodziców i opiekunów. Ponadto oceniano jadłospisy pod względem urozmaicenia oraz wykorzystywania wszystkich grup składników odżywczych w trakcie wypoczynku dzieci i młodzieży. W ramach oceny żywienia oceniono również żywienie w szpitalu oraz na Oddziale Nefrologii i Dializoterapii na podstawie jadłospisu z dekady – nie stwierdzono nieprawidłowości. Każdego dnia podawane są owoce i warzywa w różnej postaci: na surowo, duszone, gotowane; są one rozłożone porcjami różnie w posiłkach, ale każdego dnia jest wydawane co najmniej 400g z przewagą warzyw. Do przygotowywania posiłków stosowane są warzywa surowe, kiszone lub mrożone. W posiłkach występuje różnorodność produktów węglowodanowych. W dekadzie występują posiłki z ryb oraz rośliny strączkowych. Stwierdzono różnorodność w wykorzystaniu rodzajów mięsa i przetworów mięsnych, w stosowanych dodatkach objętościowych w II daniu oraz różnorodność zup. Mleko i jego przetwory stwierdzono każdego dnia co najmniej w 2 posiłkach. Do produkcji posiłków używane są oleje roślinne lub oliwa. W powiecie kolbuszowskim w zakładach żywienia zamkniętego czyli stołówkach szkolnych, przedszkolnych i żłobkach a także domach seniora od kilku lat przeważają zakłady z dożywianiem w formie cateringu. Dowóz posiłków, niekiedy kilkanaście kilometrów, może negatywnie wpłynąć na walory, zwłaszcza smakowe, posiłku. W powiecie kolbuszowskim 67% stołówek szkolnych, 57% stołówek przedszkolnych, 71% stołówek w domach seniora oraz 100% w żłobkach prowadzi dożywianie w formie cateringu.

Najczęściej stwierdzane podczas kontroli sanitarnych nieprawidłowości techniczne to: zły stan techniczny pomieszczeń (podłogi, ściany, sufity) oraz wyposażenia (meble, regały), brak wyniku badania wody. Natomiast najczęstszymi nieprawidłowościami sanitarnymi były kolejno: brak wdrożonych procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli (HACCP) – polega to na braku zapisów wynikających z powyższych procedur, środki spożywcze po datach minimalnej trwałości lub terminach przydatności do spożycia, brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz brak czystości w zakładzie. W 2025r stwierdzono znacznie większą liczbę nieprawidłowości sanitarnych w wyniku czego nałożono 52 mandaty karne na kwotę 12300 zł. Każdorazowo osoba popełniająca wykroczenie została pouczone w obszarze, w którym zostało popełnione wykroczenie, poprzez wyjaśnienie prawidłowych zasad. Na przestrzeni kilku lat obserwuje się, że nadal najczęstszym wykroczeniem jest brak wdrożenia procedur na podstawie zasad systemu analizy zagrożeń i wyznaczenia krytycznych punktów kontroli. Osoby popełniające to wykroczenie najczęściej podają powód, że zapomnieli o tym obowiązku.

W wyniku stwierdzenia nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego zakładów wydano 196 decyzji administracyjnych, najczęstszymi uchybieniami były: zły stan techniczny ścian, sufitów, podłóg, urządzeń i wyposażenia, brak wdrożonych procedur w oparciu o zasady systemu HACCP, brak wyniku badania wody używanej w zakładzie. W dwóch przypadkach zakazano prowadzenia działalności w zakresie produkcji żywności w warunkach domowych z uwagi na brak odpowiednich warunków sanitarno-technicznych. W wyniku stwierdzenia środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej wydano 33 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu i nakazujące usunięcie tych środków. Ponadto wydano 109 decyzji płaćniczych będących następstwem niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów, a także w przypadku przeprowadzenia ponownych czynności kontrolnych w celu sprawdzenia, czy niezgodności stwierdzone wcześniej zostały usunięte.

Z uwagi na prowadzoną przez jednego z przedsiębiorców działalność eksportową swoich produktów i importową surowca przeprowadzono 141 granicznych kontroli sanitarnych w zakresie jakości zdrowotnej środków spożywczych. W ramach tych działań wydano 141 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę oraz 141 decyzji opłatowych za czynności kontrolne i wydanie stosownych dokumentów. Jest to 40% wzrost w stosunku do roku ubiegłego.

W 2025 roku zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej 6 podejrzeń ogniska zatrucia pokarmowego. Wszystkie przypadki zgłoszone były zbyt późno od wystąpienia objawów aby można było jednoznacznie ustalić czynnik powodujący zatrucie. Tak późne zgłaszanie nie pozwala na pobranie do badań laboratoryjnych próbek posiłków, ewentualnie resztek posiłków w kierunku obecności drobnoustrojów chorobotwórczych. W 2024 roku zgłoszono do PPIS w Kolbuszowej 9 podejrzeń ogniska zatrucia pokarmowego, rok wcześniej 3 podejrzenia.

W 2025 roku nadzór w zakresie higieny żywności i żywienia jak i w latach ubiegłych opierał się na opracowanym planie rocznym, w którym zostały uwzględnione wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W ramach prowadzonych działań można wyróżnić tematy, na które kładziony jest szczególny nacisk co najczęściej wynika z polityki w zakresie bezpieczeństwa żywności w Unii Europejskiej. Pierwszym tematem była kontynuacja działań mających na celu objęcie nadzorem wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej czyli rolników produkujących żywność pochodzenia roślinnego gdyż obowiązkiem podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej jest zarejestrowanie swojej działalności u właściwego miejscowo Inspektora Sanitarnego. Owoce miękkie, warzywa liściaste i kielki zgodnie z wytycznymi GIS znajdują się w grupie wysokiego ryzyka, jako potencjalne źródło zakażenia, dlatego przestrzeganie dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych przez tych producentów powinno być uwzględnione w bieżącym nadzorze. W 2025 roku w województwie podkarpackim kontynuowano w ramach zawartego porozumienia z Inspekcją Ochrony Środowiska i PIORiN-em wspólne kontrole w gospodarstwach rolnych. W ramach tego planu przeprowadzono kontrole sanitarne u trzech producentów pierwotnych. Dwie wspólne kontrole były zaplanowane z PIORiN-em a jedna z Inspekcją Ochrony Środowiska. Każda z Inspekcji przeprowadza kontrolę w zakresie własnych kompetencji, jeśli jest to możliwe to wspólne kontrole odbywają się w tym samym terminie, aby jak najmniej ingerować w czas pracy rolników. W ramach nadzoru nad produkcją pierwotną pobrano do badań 2 próbki żywności do badań w

kierunku obecności metali szkodliwych dla zdrowia – żadna próbka nie została zakwestionowana. W 2025r w związku z przepisami umożliwiającymi rolnikom sprzedaż środków spożywczych wyprodukowanych we własnym gospodarstwie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wpłynęło pięć wniosków o zarejestrowanie działalności w ramach tzw. produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego lub dostaw bezpośrednich. W 2024r wpłynęło siedem wniosków o zarejestrowanie działalności w ramach tzw. produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego lub dostaw bezpośrednich.

Drugim obszarem, który w 2025 roku nadal wymagał wzmożonych działań to nadzór nad obrotem mięsem wieprzowym i dziczyzną w związku z rozprzestrzenianiem się na terenie Polski choroby: afrykańskiego pomoru świń. Działaniami kontrolnymi objęto zakłady żywienia i zakłady obrotu żywnością. Dokładnie sprawdzano czy przedsiębiorcy oferują dziczyznę w swoich zakładach, gdzie zaopatrują się w mięso i przetwory mięsne wieprzowe oraz jak wygląda gospodarka odpadami. Wszystkie te działania miały na celu eliminację nielegalnego wprowadzania dziczyzny lub wieprzowiny od chorych zwierząt do obrotu. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Kolejnym tematem w ramach planowych działań jest nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności obowiązkowo wzbogacanej. Nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa suplementów diety sprawowany przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z ustawowymi kompetencjami obejmuje zarówno produkcję jak i dystrybucję tych produktów. Nadzór sanitarny sprawowany jest m. in. poprzez kontrole planowe i interwencyjne, realizację planu pobierania próbek. Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonują producenci/importerzy suplementów diety ani hurtownie suplementów diety. Sprzedaż suplementów diety odbywa się w sklepach spożywczych, aptekach, sklepach drogerijnych jako dodatkowy dział sprzedaży oraz w sklepach internetowych. W 2025 przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie obecności w sprzedaży suplementu diety objętego powiadomieniem w systemie RASFF. Pobrano 2 próbki suplementów diety do badań laboratoryjnych, które nie zostały zakwestionowane. Ponadto dokonywano weryfikacji sprzedaży internetowej suplementów diety, na które były wnoszone interwencje do GIS – nie stwierdzono w ofercie sprzedawców z powiatu kolbuszowskiego powyższych produktów.

Na terenie powiatu kolbuszowskiego nie funkcjonują producenci/importerzy żywności dla określonych grup. Sprzedaż żywności dla określonych grup odbywa się w sklepach spożywczych, aptekach, sklepach drogerijnych jako dodatkowy dział sprzedaży. W 2025 nie przeprowadzono kontroli sanitarnych obejmujących wyłącznie ten zakres kontroli, kontrola powyższych środków spożywczych odbywała się w ramach planowych kontroli sanitarnych. Pobrano 1 próbkę produktu z grupy: Żywność dla niemowląt i małych dzieci w kierunku badań: żelazo, miedź, cynk, magnez, wapń, potas, witaminy: A,D,E,C, B1, organoleptyka i znakowanie; 1 próbkę produktu z grupy: Żywność specjalnego przeznaczenia medycznego w kierunku badań: substancje dodatkowe, organoleptyka i znakowanie; 1 próbkę produktu z grupy: Żywność specjalnego przeznaczenia medycznego w kierunku badań: organoleptyka i znakowanie; 1 próbkę produktu z grupy: Preparaty dla niemowląt i dalszego żywienia niemowląt w kierunku badań: metale, organoleptyka i znakowanie. Żadna próbka nie została zakwestionowana.

W ramach nadzoru sanitarnego nad żywnością obowiązkowo wzbogacaną pobrano do badań laboratoryjnych 2 próbki soli kuchennej jodowanej w kierunku badań: zawartość jodanu potasu, organoleptyki, znakowania, zanieczyszczeń fizycznych. Żadna próbka nie została zakwestionowana.

Czwartym ważnym tematem, który również jest kontynuowany od kilku lat to tzw. „Akcja Lato”, czyli nadzór nad zakładami w związku z wakacjami i okresem urlopowym. W powiecie kolbuszowskim nie znajdują się typowo turystyczne lub wypoczynkowe miejscowości. W powiecie funkcjonuje zbiornik retencyjny, na którym wyznaczono miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpieli, jednak brak wokół niego rozbudowanej infrastruktury gastronomicznej. Od wielu lat obserwuje się, że osoby wypoczywające nad wodą przyjeżdżają z własnym jedzeniem, grillami. Z racji położenia powiatu w części północnej województwa podkarpackiego ruch turystyczny głównie związany jest z przemieszczaniem się turystów w góry, dlatego kontrole w ramach „Akcji Lato” skupiają się na obiektach zlokalizowanych przy drogach o zwiększonym natężeniu ruchu. W ramach wzmożonego nadzoru obiektów gastronomicznych skontrolowano 11 zakładów małej gastronomii, 5 zakładów żywienia otwartego, 2 automaty do lodów oraz dwie wytwórnie ciast. W powyższych obiektach przeprowadzono łącznie 21 kontroli sanitarnych (w tym

rekontrolę), wydano 9 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno-technicznego w tym jedna na wycofanie środków spożywczych, nie wydawano decyzji zakazującej prowadzenia działalności. W wyniku przeprowadzonych kontroli nałożono 5 mandatów karnych na łączną kwotę 1200zł. Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami był zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity), wyposażenia, brak wyniku badania wody.

W ramach wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano warunki dożywiania na 9 turnusach obozów sportowych, 8 półkoloniach oraz trzech obozach pod namiotami. Dzieci wypoczywające na 9 turnusach obozów sportowych korzystały z dożywiania przygotowywanego na miejscu, posiłki były przygotowywane od surowca. Uczestnicy obozów pod namiotami sami przygotowywali sobie posiłki pod nadzorem osób z kwalifikacjami. Natomiast dla uczestników półkolonii posiłki dostarczał zakład żywienia otwartego, w ramach dowozu posiłku do klienta. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych ani w zakresie dożywiania jak i jadłospisów uczestników wypoczynku.

W okresie letnim prowadzony był wzmożony nadzór nad warunkami sprzedaży oraz znakowaniem wód butelkowanych. Przeprowadzono w tym zakresie 30 kontroli sanitarnych, w trakcie których oceniono znakowanie 21 rodzajów wód, w tym 19 naturalnych wód mineralnych i 2 wód źródlanych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie znakowania wód butelkowanych. W trakcie wszystkich kontroli stwierdzono prawidłowość przechowywania wód butelkowanych – w miejscu chłodnym i zacienionym, nie stwierdzono również wód po dacie minimalnej trwałości.

W 2025 roku bardzo ważnym obszarem nadzoru, a który nie był planowany jako wzmożony, okazał się nadzór nad sprzedażą żywności w automatach vendingowych w szkołach na terenie powiatu kolbuszowskiego. Zadanie to związane było z interwencją dotyczącą całego województwa podkarpackiego. W trakcie kontroli podstawowych szkół w zakresie higieny dzieci i młodzieży zbierana jest informacja o obecności w placówce automatu do sprzedaży, rodzaju asortymentu środków spożywczych i właścicielu automatu. Podczas 6 kontroli szkół sprawdzono ofertę środków spożywczych w 7 automatach vendingowych. Ponadto skontrolowano 3 automaty vendingowe, w których oferowany asortyment wzbudził podejrzenie że sprzedawane środki spożywcze nie są zgodne z wymogami z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. Kontrola oznakowania, w tym wykazu składników oraz informacji o wartości odżywczej nie wykazała nieprawidłowości w zakresie oferowanych środków spożywczych w automatach vendingowych w szkołach.

W ramach funkcjonowania systemu szybkiego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszy w 2025r przeprowadzono 83 kontrole sanitarne (w 2024r przeprowadzono 55 kontroli sanitarnych) w zakresie sprawdzenia obecności na rynku zakwestionowanej żywności. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów będących przedmiotem powiadomień. W 8 przypadkach stwierdzono w zakładach zabezpieczone i wycofane z obrotu produkty będące przedmiotem powiadomień – każdorazowo monitorowano dalsze postępowanie z kwestionowanym produktem. W 2025r. zgłoszono w systemie RASFF jedno powiadomienie o niezgodności dotyczące jednej próbki kawy palonej, mielonej w kapsułkach z uwagi na duże zanieczyszczenie 2-metylofuranem.

W 2025 roku kontynuowaliśmy bezpłatne konsultacje w zakresie grzybów świeżych dziko rosnących. Każda osoba która ma wątpliwości co do zebranych przez siebie grzybów może zgłosić się do tut. Stacji w celu oceny tych grzybów. W roku ubiegłym trzy osoby skorzystały z takich konsultacji, w grupie ocenianych grzybów zidentyfikowano 3 gatunki grzybów jadalnych, nie stwierdzono grzybów niejadalnych bądź trujących.

W 2025 roku nie zgłoszono żadnego zatrucia grzybami.

W 2025r. w ramach działalności profilaktyczno-oświatowej w zakresie wiedzy na temat grzybów oraz zasad ich zbierania zorganizowano 12 stoisk edukacyjno-informacyjnych z wystawą makiet grzybów w tym na 7 imprezach lokalnych typu dożynki, pikniki rodzinne. Natomiast w mieście Kolbuszowa 2 razy zorganizowano takie stoisko edukacyjno-informacyjne z wystawą makiet grzybów przy najliczniej

uczęszczanym szlaku pieszo-rowerowym. Ponadto przeprowadzono 6 pogadek do 272 odbiorców oraz zamieszczono 16 postów w mediach społecznościowych z 2767 odbiorcami.

W 2025 roku kontynuowano wzmożony nadzór nad sprzedażą owoców i warzyw na giełdach towarowych i w miejscach hurtowej sprzedaży. W powiecie kolbuszowskim nie funkcjonują giełdy towarowe owocowo-warzywne, hurtowa sprzedaż owoców i warzyw prowadzona jest przez jedną hurtownię. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, które nie wykazały nieprawidłowości w zakresie sprzedaży owoców i warzyw. Pobrano 4 próbek warzyw i owoców pochodzących z poza Polski (odpowiedniki uprawianych w Polsce) do badań laboratoryjnych w kierunku pestycydów – żadna próbka nie została zakwestionowana.

Podsumowanie:

Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nadzorowanych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej był i jest nadal bardzo zróżnicowany. Oceniając bezpieczeństwo żywności i żywienia należy zauważyć, że większość przedsiębiorców dba o właściwe warunki higieniczno-sanitarne w zakładach oraz dobrą jakość żywności, jednak niewielki procent przedsiębiorców lekceważy zasady GHP, GMP powodując tym, że prowadzone przez nich zakłady oceniane są jako zakłady wysokiego ryzyka. Brak zasad GHP, GMP lub ich nie przestrzeganie skutkuje nakładaniem mandatu karnego, dlatego w 2025 roku zaobserwowano duży wzrost liczby mandatów karnych w tym obszarze. W 2025 roku dało się zauważyć również wzrost liczby przypadków środków spożywczych po dacie minimalnej trwałości lub terminie przydatności. Natomiast w stosunku do roku ubiegłego stwierdzono mniej przypadków braku czystości w zakładzie.

6. OCENA Z ZAKRESU OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej realizowane są w oparciu o zadania dotyczące z bieżących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa wynikających z ustawy PIS, wytycznych GIS, sytuacji epidemiologicznej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej. Zadania realizowane są poprzez długofalowe programy edukacyjne oraz podejmowanie akcyjnych kampanii informacyjnych adresowanych do poszczególnych grup wiekowych, populacji ludności powiatu kolbuszowskiego. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia jest prowadzona na szeroką skalę poprzez aktywizację środowiska szkolnego i społeczności lokalnej oraz w środkach masowego przekazywania, zakładach opieki zdrowotnej, innych zakładach, instytucjach i organizacjach.

Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 70 wizytacji programowych w palcówkach oświatowych realizujących programy edukacyjne. Działalność oświatowa w 2025r. skierowana była przede wszystkim do środowisk szkolnych i przedszkolnych. W ramach podejmowanych działań edukacyjno-zdrowotnych PPIS w Kolbuszowej współpracował z :

- ✓ Starostwo Kolbuszowskie
- ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kolbuszowej
- ✓ Liceum Ogólnokształcące w Kolbuszowej
- ✓ Zespół Szkół Technicznych w Kolbuszowej
- ✓ Zespół Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych w Weryni
- ✓ Dyrekcja i grono pedagogów i nauczycieli szkół podstawowych w Powiecie Kolbuszowskim
- ✓ Dyrekcja i nauczyciele z przedszkoli w Powiecie Kolbuszowskim
- ✓ Komenda Straży Pożarnej w Kolbuszowej
- ✓ Komenda Powiatowa Policji w Kolbuszowej
- ✓ Koła Gospodyń w Powiecie Kolbuszowskim

Wszystkie zamierzenia programowe zostały zrealizowane. Poza działaniami programowymi prowadzono działania nieprogramowe. W tym temacie odbyło się 237 spotkań edukacyjnych z mieszkańcami powiatu, które dotyczyły:

1. Profilaktyka palenia tytoniu, w tym Światowy Dzień Bez Tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia,
2. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych,

3. Światowy Dzień Zdrowia,
4. Profilaktyka zatruc grzybami,
5. Promocja Szczepień ochronnych,
6. Profilaktyka chorób nowotworowych,
7. Profilaktyka wszawicy,
8. Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego i zimowego,
9. Wybierają Bezpieczną Żywność, kampania Efsa,
10. Problem Wagi Ciężkiej,
11. Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania
12. Profilaktyki chorób układu pokarmowego, w tym zatruc pokarmowych – salmonella,
13. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”, „Światowy Dzień Walki z Antybiotykami”
14. Wścieklizny,
15. Cyberprzestrzeń,
16. Wyścig do Zdrowia.

Działania w powyższych zagadnieniach były realizowane poprzez prelekcje, stoiska edukacyjno-informacyjne oraz dystrybucje materiałów, posty w Social Mediach.

W 2025 r. kontynuowano realizację programu „Edukacja zdrowotna rodziców w zakresie szczepień ochronnych, w szczególności w zakresie szczepionek MMR”. Celem działań było dalsze zwiększanie zaufania do szczepień ochronnych oraz podniesienie poziomu wyszczepialności w powiecie kolbuszowskim poprzez systematyczne budowanie świadomości społecznej i rzetelne przekazywanie informacji na temat korzyści wynikających ze szczepień.

W ramach programu odwiedzono 23 szkoły, w których zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjne oraz przeprowadzono prelekcje dla uczniów i rodziców. Działania objęły również 4 ośrodki zdrowia, gdzie prowadzono rozmowy edukacyjne oraz dystrybuowano materiały informacyjne. Aktywnie włączono się w obchody Tygodnia Szczepień, prowadząc intensywne działania promocyjne i edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej. Podczas spotkań przekazywano informacje dotyczące skuteczności i bezpieczeństwa szczepień, w tym szczepionki MMR, a także zasad postępowania w przypadku wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych. Łącznie w 2025 r. udzielono 1987 indywidualnych instruktaży, konsekwentnie podnosząc poziom wiedzy i świadomości społecznej w zakresie szczepień ochronnych. W ramach działań z zakresu profilaktyki HPV zrealizowano szereg inicjatyw edukacyjno-informacyjnych. Zorganizowano 4 narady w szkołach podstawowych dotyczące profilaktyki HPV. Przygotowano również 4 stoiska informacyjno-edukacyjne poświęcone tematyce zakażeń wirusem HPV. Przeprowadzono 6 pogadanek na temat zakażeń wirusem HPV oraz możliwości profilaktyki poprzez szczepienia. Dodatkowo zorganizowano 9 spotkań z rodzicami, podczas których omawiano kwestie związane ze szczepieniami przeciw HPV oraz ich znaczenie w zapobieganiu chorobom wywoływanym przez ten wirus.

W 2025 roku kontynuowano realizację programu „Myję ręce bo wiem więcej” w szkołach powiatu kolbuszowskiego. Przeprowadzono 13 pogadanek, podczas których dzieci nie tylko poznawały zasady prawidłowego mycia rąk, ale także uczestniczyły w różnorodnych doświadczeniach i zabawach edukacyjnych, takich jak eksperyment z pieprzem i wodą, tworzenie własnych plakatów dotyczących higieny oraz ćwiczenia ruchowe związane z codziennymi czynnościami higienicznymi. Ogromnym hitem 2025 roku okazała się specjalna lampa UV, dzięki której dzieci mogły sprawdzić, czy myją ręce prawidłowo. Po posmarowaniu dłoni specjalnym preparatem pod lampą UV ujawniały się miejsca niedomyte – dzieci były zachwycone możliwością „magicznego” zobaczenia swojego brudu i od razu uczyły się, jak poprawić technikę mycia rąk. To doświadczenie stało się jednym z najbardziej angażujących elementów programu i wzbudzało mnóstwo śmiechu oraz radości.

W czterech szkołach, prowadzono zajęcia warsztatowe – dzieci tworzyły własne instrukcje mycia rąk w formie plakatów, uczestniczyły w doświadczeniach naukowych i zabawach ruchowych, a także korzystały z lampy UV, co było dla nich największą atrakcją i niezapomnianym doświadczeniem edukacyjnym. W 2025 roku odbył się również powiatowy konkurs plastyczny pt. „Myję ręce bo wiem więcej- Ty nam powiedz czy wiesz więcej jak należy dbać o ręce?”, do którego wpłynęło aż 89 prac. Jury oceniało nie tylko kreatywność i estetykę, ale przede wszystkim poprawne przedstawienie wiedzy o higienie rąk. Konkurs stał się wspaniałą okazją do podsumowania zdobytej wiedzy i promowania zdrowych nawyków wśród najmłodszych. Nagrodzono 6 najlepszych prac, a łączna wartość przyznanych nagród wyniosła 2500 zł.

W 2025 roku w szkołach w powiecie kolbuszowskim zrealizowano 19 pogadarek poświęconych problematyce **środków psychoaktywnych**, ich skutków zdrowotnych i społecznych, a także konsekwencji prawnych związanych z posiadaniem i rozprowadzaniem narkotyków, dopalaczy czy e-narkotyków (digitaldrugs). Spotkania te były prowadzone w sposób interaktywny – uczniowie nie tylko słuchali prelekcji, ale również mogli zadawać pytania i aktywnie uczestniczyć w dyskusjach, co pozwalało na lepsze zrozumienie zagrożeń i mechanizmów uzależnień. Poza pogadankami odbyła się także narada z Poradnią Psychologiczną oraz Policją, podczas której omawiano strategię wspólnego działania w zakresie profilaktyki uzależnień, monitorowania sytuacji w szkołach oraz wsparcia uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub narażonych na kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Narada pozwoliła na opracowanie konkretnych rekomendacji oraz harmonogramu działań profilaktycznych na kolejne miesiące.

Najważniejszym wydarzeniem roku była Konferencja zorganizowana 8 kwietnia 2025 roku w Zespole Szkół Agrotechniczno - Ekonomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Weryni w której uczestniczyli uczniowie, nauczyciele oraz przedstawiciele lokalnej społeczności. W konferencji wzięło udział czterech ekspertów, którzy prowadzili wykłady z zakresu profilaktyki uzależnień, prawa, psychologii młodzieży oraz nowoczesnych zagrożeń, takich jak e-narkotyki i digitaldrugs. Konferencja miała wyjątkowo angażujący charakter – uczestnicy mogli korzystać z narkogogli i alkogogli, które symulują zmiany percepcji po spożyciu alkoholu lub narkotyków, a także z walizki edukacyjnej z atrapami narkotyków, dzięki której uczniowie mogli obejrzyć, dotknąć i poznać wygląd oraz właściwości różnych substancji psychoaktywnych w bezpiecznych warunkach. Pokazy te pozwalały lepiej zrozumieć realne zagrożenia oraz zdrowotne i psychiczne skutki używania substancji.

W dniu 28 listopada 2025 r. Pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z Pracownikiem Higieny Pracy mieli zaszczyt pełnić rolę jury w IV Gminnym Konkursie Profilaktycznym „Stop narkotekom – wybieram zdrowie”, który odbył się pod Honorowym Patronatem Wójta Gminy Dzikowiec – Pani Bogumiły Kosiorowskiej w Zespole Szkół im. Ks. Prałata Stanisława Sudoła w Dzikowcu. Konkurs został przeprowadzony w dwóch kategoriach:

- I kategoria (klasy IV–VI) – praca plastyczna na temat „Stop – narkotekom. Wybieram zdrowie!”.
- II kategoria (klasy VII–VIII) – test wiedzy dotyczący zdrowego stylu życia, skutków używania substancji psychoaktywnych oraz profilaktyki uzależnień.

Konkursowi towarzyszył wykład otwarty dla mieszkańców gminy Dzikowiec, podczas którego uczniowie oraz lokalna społeczność mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych, a także sposobów dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna była sponsorem nagród dla uczestników konkursu. Rok 2025 był bardzo intensywny i różnorodny pod względem działań profilaktycznych. Łączono pogadanki w szkołach, warsztaty praktyczne, konferencje, konkursy i wykłady dla lokalnej społeczności. Dodatkowo, w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu, w Zespole Szkół Agrotechniczno-Ekonomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w Weryni zorganizowano quiz wiedzy, w którym uczniowie mogli sprawdzić swoją znajomość zagadnień związanych z profilaktyką uzależnień oraz skutkami prawnymi i zdrowotnymi używania substancji. Trzech najlepszych uczestników quizu zostało nagrodzonych, co dodatkowo motywowało młodzież do aktywnego udziału i pogłębiania wiedzy. Podczas wydarzenia odbyła się także pogadanka prowadzona przez Pracownika PSSE Kolbuszowa oraz Panią psycholog Magdalenę Szpyt, które przybliżył uczniom kwestie związane z uzależnieniami i sposobami radzenia sobie z nimi.

Na prelekcjach dotyczących **bezpiecznego wypoczynku** uczestnicy zostają uwrażliwieni na zagrożenia, które mogą ich spotkać, oraz uświadomieni, że zawsze należy zachowywać szczególną ostrożność i czujność, nie bagatelizując nawet najmniejszych sygnałów zagrożenia.

Cyklicznie, we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Kolbuszowej oraz Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Kolbuszowej, edukujemy dzieci i młodzież w całym powiecie kolbuszowskim. W 2025 roku przeprowadziliśmy aż 26 pogadanek, w których aktywnie uczestniczyły grupy uczniów reprezentujące różne poziomy edukacji – od najmłodszych klas szkoły podstawowej po młodzież licealną. Dzięki tej ścisłej współpracy z policją i strażą pożarną mogliśmy w pełni pokazać realne zagrożenia oraz praktyczne sposoby ich unikania. Podczas zajęć uświadamiamy dzieciom niebezpieczeństwa płynące z ryzykownych zachowań w szkole, w domu i na ulicy, podkreślając znaczenie bezpiecznej zabawy oraz przewidywania skutków swoich działań. Dodatkowo utrwalamy podstawowe zasady korzystania z pomocy pogotowia ratunkowego oraz uczymy prawidłowej reakcji w razie wypadku. Dzięki temu młodzi uczestnicy zdobywają wiedzę i umiejętności, które realnie mogą ochronić ich zdrowie i życie. Na prelekcjach odnośnie bezpiecznego wypoczynku uczestnicy zostali uwrażliwieni na zagrożenia jakie mogą ich spotkać oraz uświadomieni iż zawsze należy zachowywać szczególną ostrożność i czujność oraz nie bagatelizować nawet najmniejszych zagrożeń. Cyklicznie wraz z Powiatową Komendą Policji w Kolbuszowej oraz Powiatową Komendą Straży Pożarnej edukujemy dzieci i młodzież w powiecie kolbuszowskim. Uświadamiamy dzieciom zagrożenia płynące z niebezpiecznych zachowań w szkole, w domu i na ulicy, zrozumienie potrzeby bezpiecznego zachowywania i potrzeby bezpiecznej zabawy w tym przewidywania skutków swoich działań i utrwalenie podstawowych zasad korzystania z pomocy pogotowia ratunkowego oraz umiejętności prawidłowej reakcji w razie wypadku.

W 2025 roku realizowano również program **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”** 6 października 2025 r. Pracownik PSSE Kolbuszowa prowadził wykład pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne?” – „Dobre praktyki – jak działamy / realizujemy program”, który odbył się za pośrednictwem platformy Microsoft Teams. Spotkanie skierowane było do nauczycieli realizujących program edukacyjny i miało na celu przedstawienie sprawdzonych metod pracy, omówienie założeń programu oraz zaprezentowanie praktycznych rozwiązań wspierających jego skuteczną realizację w placówkach oświatowych. Pracownik PSSE Kolbuszowa jako koordynator powiatowy w 2025 roku realizował również program w czterech przedszkolach, obejmując działaniami łącznie 256 dzieci. Podczas wizyt prowadził angażujące i inspirujące pogadanki, dostosowane do wieku uczestników, zachęcające dzieci do aktywnego udziału oraz samodzielnego wyciągania wniosków. Zajęcia miały charakter warsztatowy i opierały się przede wszystkim na nauce poprzez zabawę. Wspólne tworzenie piramid rozwijało wyobraźnię, zdolności manualne oraz umiejętność współpracy w grupie. Szczególny nacisk położono na budowanie pozytywnych skojarzeń ze zdrowym stylem życia i produktami ekologicznymi. Program został w pełni zrealizowany zgodnie z założeniami, a dzieci nie tylko poszerzyły swoją wiedzę na temat pochodzenia produktów ekologicznych, ale także zdobyły nowe doświadczenia i wiele radości płynącej ze wspólnej, twórczej pracy.

W ramach kampanii **„Problem wagi ciężkiej”** zrealizowano działania mające na celu zwiększenie świadomości uczniów, rodziców i nauczycieli na temat prawidłowego obciążenia plecaków szkolnych i jego wpływu na zdrowie dzieci. Przeprowadzono pomiary wagi tornistrów i plecaków w stosunku do wagi ciała uczniów klas I–VIII szkół podstawowych w powiecie kolbuszowskim – łącznie zważono 1532 tornistry. Kolejnym etapem kampanii były pogadanki edukacyjne, które dostarczały uczestnikom wiedzy oraz praktycznych wskazówek pozwalających dokonywać świadomych wyborów sprzyjających zdrowiu i prawidłowej sylwetce. Szczególny nacisk położono na problem przeciążonych plecaków, które mogą

prowadzić do wad postawy, bólu kręgosłupa, zmniejszenia pojemności płuc oraz różnych schorzeń ortopedycznych i neurologicznych.

Działania te mają na celu profilaktykę chorób układu ruchu wśród uczniów oraz promowanie zdrowych nawyków, które wspierają prawidłowy rozwój fizyczny i komfort codziennego życia dzieci. Uczniowie wykazali duże zainteresowanie tematem, zadawali wiele pytań i wyciągali wnioski dotyczące własnych nawyków noszenia plecaków.

W ramach kampanii na poziomie powiatu przeprowadzono:

- 11 pogadań edukacyjnych,
- 11 instruktaży praktycznych,
- 11 stoisk edukacyjno-informacyjnych,
- dystrybucję plakatów do 40 szkół podstawowych.

Najcięższy zważony plecak osiągnął wagę 16 kg. Wszystkie szkoły uczestniczące w akcji

„Problem wagi ciężkiej” zapewniły uczniom możliwość przechowywania przyborów i podręczników w indywidualnych szafkach, co znacząco zmniejszało codzienne obciążenie. Dodatkowo, w ramach kampanii rozdano 1032 kolorowanki oraz 40 plakatów edukacyjnych, które w atrakcyjny i przystępny sposób utrwały wiedzę oraz zachęcały dzieci do dbania o prawidłową postawę.

W roku 2025 PSSE Kolbuszowa kontynuowała działania edukacyjne mające na celu naukę **bezpiecznego zbierania grzybów**. W ramach programu wykorzystywano makiety grzybów, które umożliwiają dzieciom poznanie najważniejszych cech grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, często łudząco podobnych do siebie. Uczestnicy zdobywali wiedzę o rodzajach grzybów, ich budowie oraz zasadach rozpoznawania i zbierania grzybów kapeluszowych, a także poznawali 10 zasad bezpiecznego grzybobrania. Dotychczasowe działania obejmowały zarówno udział w wydarzeniach plenerowych, jak i wyjazdy edukacyjne do szkół.

Stoisko z makietami grzybów prezentowane było podczas licznych wydarzeń lokalnych:

- ✓ Piknik połączony z jubileuszem 60-lecia Koła Gospodyń Wiejskich w miejscowości Stanisławskie,
- ✓ Impreza w Parku Etnograficznym Muzeum Kultury Ludowej w miejscowości Kolbuszowa,
- ✓ Piknik na Bulwarach nad Nilem im. bł. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kolbuszowej,
- ✓ Jubileusz 450-lecia wsi Niwiska,
- ✓ Święto Kłosa w miejscowości Wola Raniżowska,
- ✓ Stoisko na Bulwarach nad Nilem im. bł. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kolbuszowej,
- ✓ Gminna Olimpiada Lekkoatletyczna w miejscowości Trzeźń,

Przedstawiciel PSSE prowadził również zajęcia w placówkach oświatowych:

- SP Kolbuszowa nr 1
- SP Dzikowiec
- SP Jagodnik
- SP Trzęsówka
- Przedszkole nr 1 w Kolbuszowej

Dzięki wyjazdom edukacyjnym do szkół i obecności na wydarzeniach lokalnych Powiatowa Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna dotarła do 23 334 osób, promując bezpieczne grzybobranie oraz profilaktykę zatruc grzybami wśród dzieci i społeczności lokalnej. Zajęcia z wykorzystaniem makiet grzybów okazały się atrakcyjną formą nauki, umożliwiając uczestnikom praktyczne rozpoznawanie grzybów oraz utrwalanie zasad bezpieczeństwa.

W ramach kampanii „Wyścig do zdrowia” dział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przeprowadził 4 zajęć edukacyjnych wśród 5 i 6-latków. Przedszkolaki miały okazję zapoznać się z zasadami zdrowego żywienia, piramidą żywienia, a także ze „zdrowym talerzem”. Dowiedziały się również jak ważną rolę odgrywa aktywność fizyczna, odpowiednia ilość snu czy też higiena osobista. Główną atrakcją kampanii jest gra wieloformatowa, motywująca do ćwiczeń fizycznych podczas której uczestnicy mają okazję wykonywać sportowe zadania znajdujące się na polach gry. Po zakończonych zajęciach dzieci otrzymywali kolorowanki oraz broszury dla rodziców, oraz drobne upominki od Stacji.

W okresie od czerwca do września na kolbuszowskich Bulwarach nad Nilem im. bł. ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Kolbuszowej, funkcjonowało stoisko edukacyjno-informacyjne, mające na celu promowanie zdrowego stylu życia i bezpiecznych zachowań wśród rodzin z dziećmi. Uczestnicy mogli zdobyć praktyczną wiedzę na temat m.in.: prawidłowej techniki mycia rąk, szczepień ochronnych (zarówno obowiązkowych, jak i zalecanych), racjonalnego odżywiania, odpowiedniego nawodnienia organizmu oraz właściwego doboru plecaka szkolnego. Dodatkowo odwiedzający mieli okazję zmierzyć zawartość tlenu węgla w wydychanym powietrzu, dowiedzieć się, jak bezpiecznie zbierać grzyby, oraz poznać skuteczne sposoby ochrony przed kleszczami. W ramach tych działań edukacją objęto 9598 osób, przekazując im wiedzę i praktyczne wskazówki, które wspierają zdrowie i bezpieczeństwo całej rodziny.

W 2025 roku Pracownicy PSSE Kolbuszowa z Działu Higieny Żywności i Żywienia oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wzięli udział w spotkaniu organizowanym przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale, które odbyło się w Miejskim Domu Kultury w Kolbuszowej. Podczas wydarzenia przedstawiono prezentacje dotyczące:

- ✓ wścieklizny,

- ✓ zatwierdzania i rejestracji zakładów spożywczych,
- ✓ rolniczego handlu detalicznego (RHD).

Spotkanie zgromadziło przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z całego powiatu kolbuszowskiego, co stworzyło doskonałą okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń oraz wzmocnienia współpracy na rzecz bezpieczeństwa żywności i zdrowia publicznego. Temat wścieklizny był pierwszym omawianym zagadnieniem w 2025 roku i jednocześnie został wybrany jako temat przewodni na rok 2026 roku.

W ramach **Dni Otwartych Powiatowej Stacji-Sanitarno-Epidemiologicznej w Kolbuszowej** 2025 roku przygotowaliśmy wyjątkowo bogaty program, który przyciągnął mieszkańców w każdym wieku i sprawił, że wydarzenie stało się prawdziwym świętem edukacji zdrowotnej. Jednym z ciekawszych punktów były prelekcje poświęcone profilaktyce i zdrowiu publicznemu, prowadzone przez doświadczonych specjalistów. Uczestnicy mogli poszerzyć swoją wiedzę na temat higieny, bezpieczeństwa żywności, a także dowiedzieć się więcej o chorobach zakaźnych, znaczenia jakości wody pitnej.

Ogromnym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty praktyczne – jednym z nich był fantom piersi, który pozwalał biorącym udział przećwiczyć samobadanie piersi w bezpiecznych i realistycznych warunkach. Dzięki temu każdy mógł nauczyć się, jak w porę wykryć niepokojące zmiany i jak dbać o swoje zdrowie. Nie mogło również zabraknąć makiet grzybów, które posłużyły do omówienia ich właściwości oraz zasad bezpiecznego zbierania w praktyce. Prezentacje prowadzone były przez doświadczonych Pracowników PSSE Kolbuszowa którzy dzielili się ciekawostkami i praktycznymi poradami, co szczególnie podobało się dzieciom i młodzieży.

Program Dni Otwartych był różnorodny – znalazły się tam quizy edukacyjne, pokazy pierwszej pomocy, strefy dla najmłodszych z grami i zabawami, a także możliwość indywidualnych konsultacji ze specjalistami. Wydarzenie przyciągnęło setki osób z całego powiatu kolbuszowskiego i okolic, a entuzjazm uczestników był ogromny. Dni Otwarte pokazały, że edukacja zdrowotna może być nie tylko pożyteczna, ale także fascynująca i wciągająca. W trakcie wydarzenia pracownicy Inspekcji Sanitarnej, którzy zajmują się m.in. kontrolą i nadzorem nad bezpieczeństwem żywności, ochroną zdrowia publicznego oraz profilaktyką chorób zakaźnych, prowadzili pogadanki edukacyjne dla uczestników. Zarówno dzieci, młodzież, jak i dorośli wracali do domu z nową wiedzą, praktycznymi umiejętnościami i poczuciem, że zdrowie to coś, o co warto dbać codziennie.

Ponadto, w ciągu całego 2025 roku zorganizowano 27 stoisk edukacyjnych na terenie całego powiatu kolbuszowskiego. Każde stoisko poświęcone było innemu obszarowi zdrowia i profilaktyki – obejmowało m.in. profilaktykę chorób zakaźnych, w tym wścieklizny, edukację żywieniową, praktyczne warsztaty z samobadania na fantomie piersi, prezentacje grzybów jadalnych i trujących oraz specjalnie przygotowane strefy edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Stoiska były prowadzone przez Pracowników PSSE Kolbuszowa którzy chętnie udzielali praktycznych porad, odpowiadali na pytania uczestników i zachęcali do aktywnego uczestnictwa w działaniach profilaktycznych. Dzięki temu mieszkańcy mieli okazję przez cały rok poszerzać swoją wiedzę, zdobywać praktyczne umiejętności i na bieżąco dbać o swoje zdrowie oraz bezpieczeństwo w codziennym życiu.

PSSE Kolbuszowa aktywnie prowadzi swój profil na Facebooku, gdzie regularnie zamieszczane są różnorodne treści edukacyjne, aktualności oraz informacje o prowadzonych działaniach profilaktycznych, warsztatach i projektach zdrowotnych. Dzięki temu mieszkańcy mogą na bieżąco śledzić nasze inicjatywy i korzystać z dostępnej wiedzy dotyczącej zdrowia i bezpieczeństwa.

Podsumowanie:

PPIS w Kolbuszowej jak również pracownik OZiPZ w PSSE Kolbuszowa są otwarci na współpracę oraz propozycje płynące ze środowisk lokalnych i ze środowisk szkolnych, w zakresie szerzenia edukacji o tematyce prozdrowotnej. Propozycje i zaproszenia do realizacji działań prozdrowotnych są pozytywnie rozpatrywane i w miarę możliwości podejmowane.

Na początku roku PPIS w Kolbuszowej wysłała pismo do wszystkich gmin powiatu, w którym pyta o planowane lokalne wydarzenia i inicjatywy. Na podstawie zgłoszonych informacji wybierane są te wydarzenia, które najlepiej wpisują się w działania profilaktyczne i edukacyjne naszej stacji, tak aby móc je wspierać, uczestniczyć w nich lub uzupełniać o nasze programy i materiały edukacyjne. Dzięki temu nasze działania są lepiej dopasowane do potrzeb lokalnej społeczności i skuteczniej promują zdrowie publiczne. W 2025 roku kontynuowano działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, wynikające zarówno z realizacji programów edukacyjnych, jak i kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju. Istotnym elementem tych działań była edukacja społeczeństwa poprzez lokalne media, które wykazywały duże zainteresowanie inicjatywami promującymi zdrowie.

Dzięki zaangażowaniu PPIS w Kolbuszowej w 2025 roku zakupiono szereg materiałów i narzędzi edukacyjnych, które wzbogaciły ofertę warsztatów i działań profilaktycznych. Wśród nowości znalazły się

gra edukacyjna „Bezpieczni w sieci” oraz „Zdrowym być”, które w atrakcyjnej formie będą wspierały naukę bezpiecznych zachowań w sieci i zdrowych nawyków. Ponadto, zakupiono praktyczny stolik do prowadzenia eventów, ściankę z logo inspekcji, fantom do nauki samobadania jąder, a także koszulki i polary z logo PIS, co znacząco podniosło profesjonalny charakter i atrakcyjność organizowanych działań. Zakupy te pozwoliły zwiększyć interaktywność prowadzonych warsztatów i umożliwiły mieszkańcom powiatu kolbuszowskiego zdobywanie wiedzy w przystępnej i angażującej formie, zarówno dzieciom, młodzieży, jak i dorosłym.

7. OCENA Z ZAKRESU SANITARNEGO NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego to egzekwowanie rozwiązań, które nie stwarzają zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi. Prowadzone działania polegały na ocenie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych w przedkładanych do zaopiniowania, uzgodnienia dokumentach oraz ich kontroli w obiektach zrealizowanych. W ramach działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej w 2025 roku prowadzono sprawy dotyczące:

Opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gminy:

W 2025 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej wpłynęły 3 wnioski o zaopiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Dwa z nich dotyczyły zaopiniowania projektu planu ogólnego gminy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Jeden wniosek obejmował obszar gminy Kolbuszowa, drugi obszar gminy Cmolas. PPIS w Kolbuszowej wydał 2 opinie, nie kwestionowano rozwiązań przedstawionych w w/w planach ogólnych.

Jeden wniosek dotyczył projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny położone na obszarze gminy Kolbuszowa. Wydano opinię pozytywną.

W 2025 roku nie wydawano opinii określających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

W 2024 roku do PPIS w Kolbuszowej wpłynęło 6 wniosków dotyczących wydania opinii o zakresie prognozy dla planów ogólnych gminy. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone.

Wydano 7 opinii (1 dotyczyła wniosku z 2023 roku) określających zakres prognozy. Dotyczyły one terenów wszystkich gmin znajdujących się na terenie powiatu kolbuszowskiego.

W 2024 roku wydano także 2 opinie określające zakres prognozy dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 2 opinie sanitarne o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla terenów położonych w miejscowości Kolbuszowa oraz na terenie gminy Dzikowiec.

Opiniowania potrzeby i zakresu sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko:

W 2025 roku zajęto 61 stanowisk dotyczących potrzeby i zakresu sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Liczba zajętych stanowisk wynika z liczby złożonych wniosków. Ponowne zajęcie stanowiska nastąpiło w związku z przedkładanymi uzupełnieniami kart informacyjnych przedsięwzięć. Rozpatrzono wnioski dotyczące 40 przedsięwzięć. Potrzebę sporządzenia raportu stwierdzono w przypadku 4 przedsięwzięć, zajęto 6 stanowisk.

W wydanych opiniach określono zakres raportu. Potrzebę sporządzenia raportu określono ze względu na lokalizację, wielkość inwestycji lub jej rodzaj. Stanowisko takie zostało zajęte w stosunku do takich przedsięwzięć jak: rozbudowa zakładu produkcyjnego, budowa budynku inwentarskiego kurnika, budowa obory, budowa hal produkcyjno-magazynowych.

W pozostałych przypadkach stwierdzono, że przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie jest wymagane. Opiniowane przedsięwzięcia dotyczyły między innymi: rozbudowy dróg gminnych, budowy zespołów budynków mieszkalnych, budowy magazynów energii, wylesienia działek, farmy fotowoltaicznej, rozbudowy oczyszczalni ścieków, rozbudowy budynku usługowego.

W 2024 roku rozpatrzono 36 wniosków dotyczących wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do

zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W 5 przypadkach stwierdzono potrzebę sporządzenia raportu i określono jego zakres. Stanowisko takie zostało zajęte ze względu na lokalizację, wielkość inwestycji lub jej rodzaj.

Uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięć:

W 2025 roku zajęto 3 stanowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stanowiska te zostały zajęte w stosunku do jednego przedsięwzięcia – budowy budynku inwentarskiego kurnika. Ponowne zajęcie stanowiska nastąpiło w związku z dwukrotnym uzupełnieniem Raportu i między innymi zmianą wielkości planowanego do realizacji przedsięwzięcia.

Z kolei w 2024 roku wydano 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - wnioski wpłynęły w grudniu 2023 roku.

Opiniowania projektów budowlanych:

W roku 2025 rozpatrzono 2 wnioski dotyczące uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, wydano 2 opinie. Przedstawione rozwiązania projektowe zostały zaopiniowane pozytywnie. Projekty dotyczyły:

- ✓ przebudowy i zmiany sposobu użytkowania budynku usługowo-handlowego na żłobek, przedszkole,
- ✓ przebudowy i rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków.

W 2024 dokonano 1 uzgodnienia dokumentacji projektowej, zaś w roku 2023 wydano 5 opinii dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowej.

Wydawanie opinii o stanie sanitarnym pomieszczeń wymagane do wniosków o uzyskanie zezwoleń:

W 2025 roku wydano 1 opinię o spełnieniu wymagań sanitarnych przez lokal przeznaczony na punkt apteczny. Również 1 taką opinię wydano w roku 2024.

Odbiorów obiektów budowlanych przed dopuszczeniem do użytkowania:

W 2025 r. do PPIS w Kolbuszowej wpłynęło 40 zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektów budowlanych. Przeprowadzono 16 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych i sprawdzenia zgodności ich wykonania z projektem budowlanym. W 2024 roku przeprowadzono 13 kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych i sprawdzenia zgodności ich wykonania z projektem budowlanym.

Nie wnoszono sprzeciwu w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych.

Obiekty poddane kontroli to: rozbudowa oczyszczalni ścieków, rozbudowa i przebudowa budynku usługowo-produkcyjnego, budowa wolnostojącego budynku pracowni ceramiki, rozbudowa, nadbudowa i przebudowa budynku mieszkalnego wraz ze zmianą sposobu użytkowania na budynek usługowy, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku usługowo-handlowo-gastronomicznego na żłobek, przebudowa części Publicznej Szkoły Podstawowej z adaptacją części pomieszczeń na żłobek, budowa hali produkcyjnej oraz budynku biurowego, budowa zadaszonych trybun sportowych, zbiorników na wodę, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego dworku na potrzeby gospodarstwa agroturystycznego, przebudowa budynku GOK, przebudowa i rozbudowa budynku szkoły o salę sportową, rozbudowa i nadbudowa pawilonu stacji paliw o część usługowo-handlową, budowa PSZOK, rozbudowa o pomieszczenie biurowe, budowa budynku z wiatami, pomieszczeniami magazynowymi.

24 stanowiska zostały zajęte w formie milczącej zgody. Nie dotyczyły one obiektów na pobyt stały ludzi, bądź stanowisk pracy. Zajęcie stanowiska przez milczącą zgodę dotyczyło między innymi obiektów takich jak: hale magazynowe, farmy fotowoltaiczne, zastawki piętrzące na odpływie, odcinek sieci wodociągowej, odcinek sieci kanalizacyjnej, budowa zbiorników nadziemnych ON i pompowni technologicznej rozładunkowo-załadunkowej, budowa podziemnego zbiornika studni zlewowej, instalacji magazynowania energii elektrycznej w zabudowie kontenerowej, budowa wiaty gospodarczej i kontenerów systemowych.

Rozpatrywaniem wniosków dotyczących zaopiniowania projektów decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W 2025 roku rozpatrzono 1457 wniosków dotyczących uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy lub projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Dziesięć z rozpatrzonych w 2025 roku wniosków wpłynęło w 2024 roku.

Wydano 1 postanowienie. Pozostałe wnioski zostały rozpatrzone w formie milczącej zgody. Nie kwestionowano przyjętych rozwiązań. W większości przypadków wnioski dotyczyły budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych, budowy budynków gospodarczych, przydomowych oczyszczalni ścieków, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, budowy oświetlenia.

W 2024 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej wpłynęło 606 wniosków dotyczących wydania opinii o projekcie decyzji o warunkach zabudowy lub projekcie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Rozpatrzono 596 wniosków z 2024 roku oraz 8 wniosków z 2023 roku. Tutejszy Inspektor Sanitarny nie kwestionował rozwiązań przyjętych w w/w projektach decyzji.

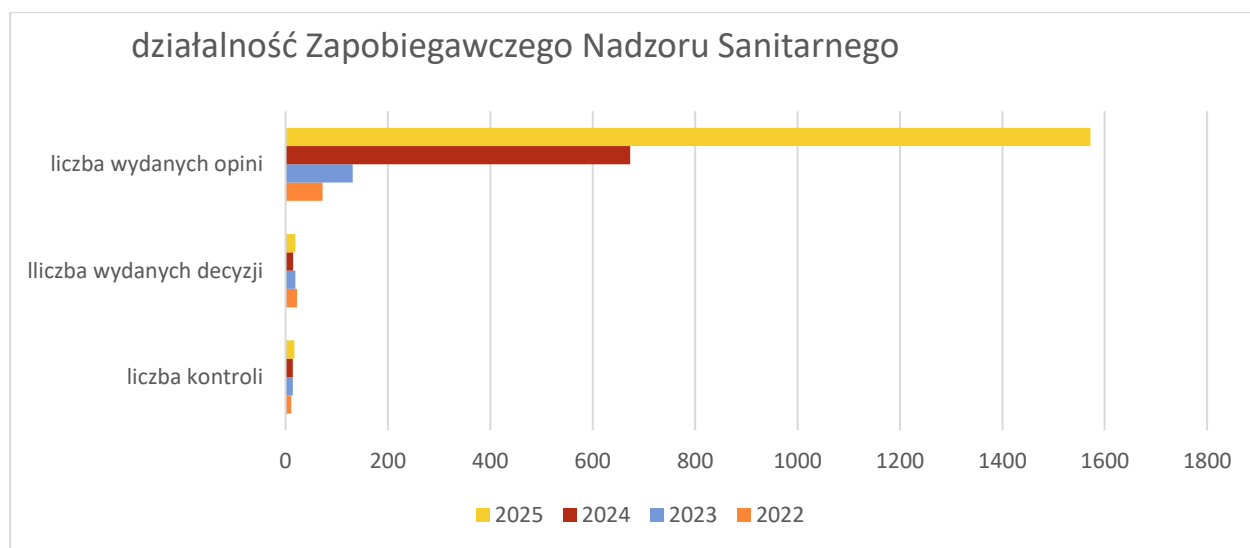
W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kolbuszowej wpłynęło 67 wniosków dotyczących wydania opinii o projekcie decyzji o warunkach zabudowy lub projekcie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Kontroli w trakcie realizacji obiektu budowlanego:

W 2025r. i latach poprzednich nie przeprowadzano kontroli w trakcie realizacji obiektów budowlanych.

Zarówno w 2025 jak i w 2024 roku do PPIS w Kolbuszowej nie wpłynęły wnioski o wydanie zgody na odstąpienia wynikające z kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Z roku na rok wzrasta liczba wydawanych opinii sanitarnych. Ogółem zajęto 1572 stanowiska, w tym 1457 dotyczyło uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy lub ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Z ostatnich czterech lat sytuacja przedstawia się następująco;

Podsumowanie działań:

Zarówno w 2025 i 2024 roku wnioski, które dominowały wśród wpływających do tutaj Inspektora Sanitarnego dotyczyły uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. Sytuacja taka ma miejsce w związku ze zmianą przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w 2023 roku.

Stanowiska w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmowane są w związku z pismami, wnioskami wpływającymi do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego od zainteresowanych stron. W związku z powyższym zarówno rodzaj jak i ilość rozpatrywanych w danym roku spraw znajdujących się w kompetencji Powiatowego Inspektora Sanitarnego jest trudna do oszacowania, zmienna, zależna od rodzaju i liczby wpływających wniosków.